ÎNCHINAREA

O analiză biblică a principalelor schimbări apărute în închinarea din zilele noastre

PETER MASTERS
Editor coordonator DINU MOGA

FĂCLIA

Originally published under the title: *Worship in the Melting* ***Pot*** Copyright © 2002 by Peter Masters
Published by The Wakeman Trust, London.
This edition is published by arrangement with the autbor
AII rights reserved
Toate drepturile asupra ediţiei în limba română revin Editurii FĂCLIA. Nicio parte a acestei publicaţii nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă şi prin niciun mijloc fără permisiunea **scrisă a** editurii.

Prima ediţie în limba română apărută în 2005 **sub titlul**
închinarea, un ghiveci?
ISBN: 978-973-8448-93-3
Copyright © 2010, Editura Făclia pentru a doua **ediţie în limba română**
Slr. Făcliei, nr. 36D, Oradea, 410181, Bihor
Tel./ Fax 0259 419318; 0722 609746
V, m.iil: faclia@rdslink.ro
www.fai-liii.ro
l-v.l.u Im- l,.iiir.i NI.MŢUŢ
I' liniiii'il.ii'i.iic şi ili'si)'ii copertă: Andrei MOGA
l >. i **i ıcı ci** (**ll' .i** liililinii-i **ii N.il ioii.i !<• ,i României**
M \M **ins, n** i II;
Im IiiiI.IIr.i II .in.ili/.i biblici a principalelor schimbări apărute ui im liiM.iie.i din /ilelc no.isliv / Peter Maslers ; ed.: Dinu Moga. -I .1 .. .' ,i, ivv.. -Oi.ulea : Făclia, 2010
ISBN 978-973-8448-93-3 I. Moga, **Dinu** (ed.) 264-732

„Dumnezeu este Duh; şi cine se închină Lui,
trebuie să I se închine în duh şi în adevăr"
(Ioan 4, 24).

CUPRINS

1. închinarea într-un proces de schimbare completă 9
2. TREI PRINCIPII ÎNCĂLCATE:
I - închinare spirituală sau estetică? 13
3. II - închinare raţională sau extatică? 23
4. III - închinare sacră sau profană? 33
5. Să-L lăsăm pe Domnul să definească închinarea 43
6. Fanfară, instrumente cu coarde şi de percuţie? 53
7. Servicii de închinare în Biblie 65
8. Ce s-a întâmplat cu adevărat în Corint? 81
9. De ce să-ţi ridici mâinile când te închini? 89
10. Când s-au născut cântările 93
11. Şapte criterii pentru o cântare bună 97
12. Un dar foarte rar 107
13. Reverenţa se formează în locul de închinare 113
14. Trei bătălii pentru sufletul mişcării evanghelice 129 Anexă - Reguli Practice Pentru Rugăciunea Publică 135

CAPITOLUL 1

închinarea intr-un proces de schimbare completă

ÎNCHINAREA ESTE, ÎNTR-ADEVĂR, supusă unui proces de schimbare completă. Un nou stil de închinare a pătruns în lumea evanghelică, zguduind din temelii concepţiile şi atitudinile tradiţionale. Stilul închinării adoptat de-a lungul întregii istorii a bisericilor fundamentate

peWorshipcredinţa în Scripturi a fost dat la o parte - şi de ce să nu fie aşa? Tinerii pun întrebări de genul: „Care-i problema cu grupurile moderne de închinare? Oare în *Psalmi* nu găsim tot felul de instrumente, inclusiv pe cele de percuţie? N-au dansat în timpul închinării cei din vremurile biblice? Oare Dumnezeu nu este acelaşi ieri, astăzi şi în veci? De ce să fim limitaţi în închinarea noastră de sumbra cultură medievală?"
Această carte îşi propune să răspundă la asemenea întrebări şi să-şi concentreze atenţia asupra celor patru piloni de bază ai închinării - principii asupra cărora Biblia pune mare accent. Ţinem noi cont de aceste lucruri când ne gândim cum să ne concepem stilul de închinare? Astăzi, mulţi creştini sunt cuprinşi de uimire când le explici cum s-au petrecut lucrurile în *mod real* în *timpul închinării din* Vechiul Testament, iar după aceea se văd păcăliţi de ideile superficiale care le-au fost transmise *pe tema aceasta.* Ei devin profund contemplativi după ce li se arată care au fost definiţiile date închinării de către Mântuitorul şi înţeleg care sunt învăţăturile de natură practică ale epistolelor.
Fără îndoială, problema cea mai importantă cu care se confruntă astăzi bisericile fundamentate pe învăţăturile biblice
ÎNCHINAREA
este atitudinea noastră faţă de închinare, şi iată de ce. Se poate observa prezenţa a şase stiluri de închinare, noi şi defectuoase, iar de cele mai multe ori combinate la un loc. Există *închinarea orientată spre plăcerile personale,* care plasează pe primul loc buna-dispoziţie a închinătorului, şi nu voia lui Dumnezeu. Există *închinarea cu conotaţii lumeşti,* care împrumută muzica de divertisment a lumii contemporane împreună cu ritmurile, instrumentele, acţiunile şi prezentarea ei de tip spectacol, fără să ţină cont de avertismentele pe care le dă Biblia împotriva iubirii faţă de lume. Există apoi *închinarea estetică,* care îşi închipuie că orchestrele, fanfarele şi solourile instrumentale reprezintă o expresie autentică a închinării, de parcă înaintea lui Dumnezeu ar trebui să ne închinăm *prin* aceste lucruri, deşi Cristos a spus: „Dumnezeu este Duh; şi cine se închină Lui, trebuie să I se închine în duh şi în adevăr." Există după aceea *închinarea extaziată,* prin care oamenii caută să ajungă în stări deosebit de emoţionale, chiar semihipnotice, în timp ce Scriptura ne arată că întotdeauna trebuie să ne rugăm şi să cântăm folosindu-ne de gândirea raţională. Avem apoi de-a face cu *închinarea superficială,* care reduce cântările la refrene ce exprimă doar una sau două idei elementare, pentru că temele spirituale profunde ale acelor cântări sunt de nedorit. Există apoi *închinarea degajată,* în care liderii relaxaţi, glumeţi, adoptând un limbaj trivial, transformă bisericile în saloane, răpindu-I Domnului demnitatea, reverenţa, măreţia şi slava Lui.
în urma tuturor acestora ai impresia că bisericile evanghelice au fost contaminate de şase viruşi în acelaşi timp. Cum pot să mai supravieţuiască bisericile, dacă ocupaţia lor de cel mai înalt grad este bolnavă? Cum mai poate poporul lui Dumnezeu să se păstreze neîntinat de această lume, dacă lumea i-a cucerit închinarea? Cum să mai putem chema sufletele pierdute din lume, dacă noi ne purtăm asemenea lumii? In mod sigur, închinarea este subiectul cel mai important al dezbaterii în momentul de faţă.
în cartea de faţă doresc să mă exprim cu un respect deosebit

închinareaîntr-un proces de schimbare completă
(aţă de colegii mei păstori şi slujitori ai bisericilor, care s-ar putea să încline spre adoptarea unor elemente noi în închinare. Numeroşi slujitori dedicaţi în lucrarea Evangheliei au ajuns să simtă că ar trebui să permită în închinare o manifestare parţială şi controlată a acestui nou curent. Probabil că nu sunt interesanţi de acest lucru în mod personal, dar s-au lăsat convinşi de ideea că rezervele lor ţin doar de domeniul gustului şi al culturii. Pentru atragerea tinerilor în biserici (afirmă înţelepciunea zilelor noastre) trebuie să folosim cântece de închinare contemporane.
O altă sugestie e aceea că elementele noi ar trebui să fie introduse în închinare alături de cele vechi, păstrând în acest fel ceea ce este mai bun în închinarea tradiţională. Problema pe care o

prezintă această propunere este aceea că elementele noi faţă de cele vechi ale închinării reprezintă nişte concepte eronate despre închinare, după cum vom arăta în paginile următoare. Elementele noi în închinare încalcă toate principiile biblice recuperate prin Reforma protestantă. Chiar şi istoria recentă a noii închinări trage un semnal de alarmă şi demonstrează existenţa unei prăpăstii între ceea ce este vechi şi ceea ce este nou în închinare.
Dezvoltarea unui nou tip de închinare este deja un fapt destul de bine cunoscut şi poate fi schiţat în câteva fraze. Noul tip de închinare a început în mare măsură în California, la sfârşitul anilor '60, când mulţi tineri hippy s-au întors la Cristoţ, devenind cunoscuţi în America sub numele de „Jesus people" [Oamenii lui Isus, n. trad.]. Ei au început să se închine continuând să folosească exact acelaşi stil de cântări pe care le cântau când erau hippy. S-au înfiinţat mişcări creştine care au venit în sprijinul lor, iar printre acestea s-au numărat bine-cunoscutele Calvary Chapels. închinarea lor se baza în principal pe cântări de o singură strofă, repetate la nesfârşit. Cuvintele erau simple - mult mai simple decât acelea cuprinse în cântecele tradiţionale pentru copii - iar temele cântecelor erau la fel de elementare. Mărturisirea păcatelor sau discuţiile pe teme doctrinare erau o raritate. Dar oricât de bine

intenţionată era această nouă închinare, ea n-a fost modelată sau influenţată de niciun tip de model biblic pentru închinare şi nici de practica generală a bisericilor biblice existentă până atunci.
închinarea lor era un tip de închinare croită şi concepută în pântecele misticismului meditativ, în care se avântau sutele sau miile de hippy aşezându-se pe colinele Californiei cu ochii închişi, lăsându-se purtaţi în stări extatice şi retrăind experienţele anterioare cu droguri. Foştii hipioţi au dus cu ei, în noua credinţă creştină, aceeaşi goană după senzaţii emoţionale cu care erau obişnuiţi. Din nefericire, niciunul dintre mentorii lor creştini nu le-a arătat o cale mai bună.
Această nouă atitudine faţă de închinare a făcut progrese rapide, îmbinându-se cu nou curent de cântări „creştine" compuse de cei care doreau ca muzica folosită în închinare să fie asemenea muzicii rock seculare. Cu alte cuvinte, aceştia din urmă doreau să aibă parte de „momente plăcute" în stilul lumesc. Trebuie să reţinem ideea că acest nou tip de închinare a fost zămislit în cele două staule, cel al misticismului tinerilor hippy şi cel al creştinismului lumesc. Acest nou tip de închinare a fost imediat preluat de mişcarea carismatică, de unde provin majoritatea cântărilor noi de închinare. Aceste informaţii de fond ar trebui să ne facă precauţi, dar ceea ce trebuie să reprezinte factorul decisiv în alegerea sau respingerea noilor metode de închinare sunt *principiile biblice* care urmează să fie expuse în următoarele pagini. In mod categoric nu putem nicicum îmbina concepţii diametral opuse.

CAPITOLUL 2
TREI PRINCIPII ÎNCĂLCATE I - închinare spirituală sau estetică?

STILUL DE ÎNCHINARE specific „muzicii creştine contemporane" a pus stăpânire în lumea întreagă pe nenumărate biserici de orice orientare teologică, deşi acest lucru nu s-a realizat uşor. In unele situaţii discuţiile controversate pe această temă deveneau atât de încinse, încât fenomenul a căpătat epitetul „bătălia pentru închinare". De regulă, strategia principală folosită de adepţii noii închinări a fost reducerea întregii dezbateri la chestiuni de gust, stil şi generaţie.
„Tradiţionaliştii" sunt învinuiţi uneori de refuzul egoist de a se adapta unei culturi aflate în continuă schimbare. Ei au fost porecliţi drept fariseii bisericii din secolul al XXI-lea, care se fac vinovaţi de obstrucţionarea progresului formidabil al bisericii lui Dumnezeu, mergând chiar până la destrămarea bisericilor pe chestiuni neesenţiale. în ciuda acestor reacţii, multe biserici încă se mai opun introducerii acestor noi căi în închinare, convinşi fiind că în joc se

află principii fundamentale.
Problema pe care o are retorica adepţilor noului stil de închinare constă în faptul că aceştia nu par dispuşi să recunoască şi, cu atât mai puţin, să discute principiile istorice şi biblice ale închinării. Ei creează impresia că Biblia nu abordează aproape deloc problema închinării şi că niciodată Reforma protestantă n-a reformat închinarea, enunţând concepţiile importante despre modul cum să ne apropiem de Dumnezeul cel viu. Se comportă de parcă definiţiile temeinice, păstrate de-a lungul secolelor, au devenit invizibile sau inexistente. Unde au dispărut aceste principii vitale şi de

mare preţ? De ce sunt atât de rar discutate? Oare adepţii noii închinări le evită intenţionat sau nu sunt conştienţi de acestea? în mod cert, este uimitor că au fost date uitării atât de repede. Credincioşii din generaţia celor care au trecut de vârsta de şaizeci de ani îşi aduc aminte că aceste principii încă erau învăţate în tinereţea lor, dar nu şi după aceea. Au apărut noi definiţii ale închinării, care nu ar fi fost acceptate cu cincizeci de ani în urmă - definiţii care zdrobesc principiile fundamentale ale închinării evanghelice, creştine protestante, ducându-ne înapoi spre gândirea medievală şi catolică. Aceste capitole vor identifica trei devieri majore de la standardele biblice (care au fost recuperate cu ocazia Reformei protestante), tipice în cadrul întregii mişcări de închinare modernă. (O a patra deviere serioasă va fi discutată în capitolul 13.)
Bisericile care au adoptat cântecele şi muzica de închinare modernă într-o măsură limitată trebuie să ia în considerare erorile grave care îi marchează pe scriitorii şi compozitorii noului gen. Utilizatorii moderaţi ai noii închinări se cuplează la o filozofie a închinării deviantă şi în felul acesta îşi instruiesc oamenii (probabil neintenţionat) să accepte idei existente înaintea Reformei pentru ca, în cele din urmă, să le ceară acestora să accepte întregul pachet de închinare contemporană. Această problemă nu este numai una complexă şi teoretică, ci şi una vitală şi care nu suferă amânare. Trebuie să ştim ce presupune închinarea şi trebuie să evaluăm noul stil de închinare în lumina principiilor date de Dumnezeu.

Trei principii încălcate

I - închinare spirituală sau estetică?

PRIMA DEVIERE MAJORĂ pe care o discutăm este alinierea credincioşilor la *închinarea estetică* şi neglijarea de către ei a cerinţei Domnului ca închinarea să aibă loc în mod exclusiv „în Duh şi adevăr" (vezi *Ioan 4:23-24).* închinarea „în duh" face din ea un produs al inimii şi al sufletului. In contrast, închinarea estetică susţine ideea că lucrurile care

sunt frumoase, executate artistic şi cu pricepere trebuie să fie aduse lui Dumnezeu ca o expresie a închinării. închinarea de acest tip este bazată pe ideea că noi ne închinăm nu doar cu gânduri spirituale care ies din mintea şi inima noastră, dar şi cu îndemânarea creativă a minţilor şi a mâinilor noastre.
Adepţii închinării de tip estetic cred că lauda autentică are nevoie de o dimensiune „fizică" mai importantă decât simplul cântat în comun. Aceştia presupun că Dumnezeu este un „estef'care stă în ceruri şi priveşte cu apreciere la măiestria şi frumuseţea cu care ne prezentăm înaintea Lui. Noi credem că aducându-I o muzică palpitantă, aranjamente inteligente, cu instrumente muzicale excepţional combinate şi o cântare emoţionantă, lucrurile acestea îl vor mulţumi. Ne putem închina (zic unii) nu doar prin cuvinte pline de înţeles, ci şi cu ofrande care nu implică în mod necesar cuvinte.
Cele spuse mai sus sunt de o importanţă deosebită, deoarece ideea de închinare *estetică* este total opusă standardelor Mântuitorului şi reprezintă esenţa catolicismului medieval. Biserica Catolică, cu toate mesele, imaginile, procesiunile, vitraliile, robele sale costisitoare şi pline de culoare, cu toată arhitectura impunătoare, muzica bogată, cântecele gregoriene şi ritualurile

sale complexe, oferă o închinare *prin aceste lucruri.* întreaga sa artă scenică este un act de închinare despre care se crede că-I este plăcut lui Dumnezeu. Giganţii spirituali ai Reformei s-au întors la Biblie, îmbrăţişând în unanimitate principali că adevărata închinare înseamnă cuvinte înţelese (şi conforme cu Scriptura), fie că sunt vorbite, gândite sau cântate şi purtate pe aripile credinţei până la urechile Domnului. E adevărat că anumite rămăşiţe de "teatru" catolic s-au păstrat în bisericile episcopale, dar, vorbind la modul general, riturile, ceremoniile, imaginile şi restul lucrurilor care reprezentau o închinare meritorie au fost date la o parte.
Noi credem că Domnul ne-a încredinţat muzica şi instrumentele pentru a acompania cântarea de laudă, dar acestea în sine nu transmit o atitudine de închinare. Ele sunt elemente secundare. Ele nu sunt create după chipul lui

Dumnezeu, nu au suflete şi nici nu sunt mântuite. Compozitoru 1 contemporan Erik Routley a greşit rău de tot ţinta când a scris cuvintele (pe care el intenţiona să le înţelegem în mod literal):
Plini de bucurie şi din toată inima
Lăsaţi să răsune fiecare glas şi instrument...
Trompete şi orgi să scoată
Melodii care să facă cerurile să răsune.
O cântare anglo-catolică mai veche (compusă de Francis Pott) exprima acelaşi mesaj estetic prin aceste cuvinte:
Arta maeştrilor şi măsura muzicii,
Toate se împletesc pentru a-Ţi aduce desfătare.
Populara afirmaţie formulată recent, conform căreia închinarea este „o celebrare prin cuvinte şi muzică", încalcă principiul fundamental al Domnului, care spune că închinarea trebuie să fie în mod exclusiv - „în Duh şi în adevăr". La baza închinării stau cuvintele şi gândurile. Muzica poate doar să asiste la nivelul practic; ea nu poate fi folosită pentru a exprima închinarea. A crede contrariul duce la căderea în eroarea tragică a închinării estetice. Cântarea poporului lui Dumnezeu trebuie să fie, desigur, una măreaţă şi glorioasă în zelul şi dăruirea cu care este făcută, însă cuvintele şi inimile închinătorilor sunt cele pe care le doreşte Dumnezeu. Orice împodobire inutilă vine ca o ofensă la adresa Lui, în primul rând pentru că El nu o cere; în al doilea rând, pentru că este o „adăugire" impertinentă la ceea ce a rânduit Dumnezeu pentru închinare; iar în al treilea rând, pentru că distrage atenţia de la închinarea duhovnicească. Vi se pare ciudat acest lucru? Probabil că aşa pare în zilele noastre, dar cu cincizeci de ani în urmă - şi mai devreme în perioada Reformei protestante -fiecare creştin evanghelic ar fi susţinut în mod categoric aceste păreri.

I - închinare spirituală sau estetică?
închinarea estetică a invadat bisericile protestante evanghelice pe măsură ce oamenii s-au lăsat convinşi de ideea că o mare parte din închinarea lor ar trebui să fie făcută prin muzică şi instrumente, ba chiar prin dans şi prin alte mişcări ale trupului sau prin scenete.
Un susţinător notabil al folosirii noilor curente în închinare **a** definit închinarea ca pe o „descoperire a voii lui Dumnezeu prin întâlnirea cu El şi prin impactul acestei întâlniri asupra altora". Ca şi cum n-ar fi suficient că muzica instrumentală şi **cântatul** cu gura sunt prezentate ca o expresie a unei închinări meritorii, se mai afirmă că prin interpretarea respectivă închinătorul poate ajunge la experimentarea unei descoperiri din partea lui Dumnezeu. Acest fapt este crezut în mod serios de principalii arhitecţi şi promotori ai noii închinări. Oare evanghelicii care adoptă parţial materialele lor sunt conştienţi de profundele erori mistice care se află în spatele acestora? Ca **să** spunem lucrurilor pe nume, închinarea estetică este un pas uriaş făcut înapoi spre Roma şi nu se poate nicidecum regăsi în adevărata

Biserică a lui Isus Cristos. Ea atacă şi alterează închinarea spirituală, întrucât contravine tuturor învăţăturilor Noului Testament. Evaluarea noii închinări trebuie să fie făcută pe baza principiilor biblice recuperate (prin îndurarea lui Dumnezeu) cu ocazia Reformei protestante, primul fiind acela că închinarea trebuie să fie un act spiritual, nu unul estetic. Prin Reformă, elemente precum simplitatea, inteligibilitatea şi fidelitatea faţă de Biblie au înlocuit impresionanta atmosferă mistică şi păgână a Romei. S-a afirmat atât de corect că I rumosul aspect al mesei a fost îngenuncheat în faţa sufletului cugetător.

De ce au avut loc toate acestea? Se pare că susţinătorii noului tip de închinare nu cunosc răspunsul. Ei ştiu că Reforma a schimbat *învăţătura doctrinară,* dar nu par să ştie de ce a adus schimbări şi în modul de închinare. Oare reprezentanţii noii închinări îşi imaginează că a fost doar o „problemă de generaţie"? Oare şi-i imaginează pe Luther, Calvin şi martirii protestanţi ca pe nişte tineri care au dorit

o cultură nouă? Cred ei că totul a fost doar o problemă de gust? Adevărul constă, bineînţeles, în faptul că reformatorii şi-au dat seama de aspectul senzual al închinării Romei şi au respins îndemânarea artistică şi frumuseţea ca expresii legitime ale închinării. (Tot ei au respins şi „fabricarea" unor presupuse experienţe spirituale prin lucruri care încântau ochii şi urechile; dar asupra acestora vom reveni mai târziu).

Cum s-a făcut că atâţia creştini evanghelici au adoptat ideea conform căreia închinarea presupune aducerea unei jertfe prezentate frumos şi cu îndemânare artistică? Motivul acestui derapaj este clar ilustrat prin faptul că „Mişcarea pentru creşterea Bisericii" [Church Growth Movement] a adoptat spectacolul muzical drept metoda *principală* pentru atragerea celor din afară, iar această muzică trebuie justificată ca parte a închinării. In SUA, până şi seminarele teologice şi colegiile creştine conservatoare şi-au extins departamentul pentru studierea muzicii prin cursuri pentru „liderii de închinare". Astfel, în cercurile conservatoare a crescut inevitabil rolul muzicii şi folosirea programelor complexe de închinare. Multe biserici şi-au desemnat păstori responsabili cu muzica şi lideri de închinare profesionişti, şi cum şi-ar putea desfăşura activitatea toţi aceşti fraţi extrem de bine pregătiţi dacă nu li se conferă sentimentul că specializarea şi creativitatea lor fac parte dintr-un proces întreg de aducere a unei jertfe de închinare?

In închinarea biblică nu contează decât o singură jertfă, şi aceasta este jertfa Fiului lui Dumnezeu pe crucea de la Golgota. Nimic afară de ceea ce s-a petrecut la Calvar n-ar trebui văzut ca o jertfă bine primită sau ca un lucru care merită considerat închinare. Gândurile şi cuvintele noastre nu sunt „jertfe", ci doar exprimarea laudei, a mulţumirii„ a pocăinţei, a rugăciunii, a dedicării şi a ascultării noastre, toate fiind cu putinţă în virtutea celor întâmplate la Golgota.

Compozitorii care promovează noul tip de închinare folosesc un limbaj care II prezintă pe Dumnezeu ca pe un spectator mulţumit de o „interpretare artistică" (aceasta este

expresia folosită *de ei).* Ei afirmă explicit că Dumnezeu **este** auditorul. Unii, în cărţile lor, aduc exemplul stadionului în care biserica, corul şi orchestrele ei sunt aşezate pe terenul de fotbal, iar cuvântul „Dumnezeu" este inscripţionat peste tot pe marginea stadionului; şi par să fie foarte încântaţi de acest scenariu.

E util să precizăm că, pe vremea sa, C. H. Spurgeon nu şi-a dorit o orgă în biserica Metropolitan Tabernacle deoarece a observat cum alte biserici mai mari s-au lăsat fermecate de superbele lor instrumente muzicale şi de talentele excepţionale ale pianiştilor lor. Aceştia ştiau cum să gâdile urechile oamenilor (ca să redăm exprimarea lui Spurgeon) folosindu-**se** de piese muzicale frumoase în loc de cântări bisericeşti. Spurgeon s-a temut că oamenii se vor duce la biserică pentru a fi bine dispuşi, şi nu pentru a se închina. Dar şi mai important este

faptul că Spurgeon a văzut cum iscusinţa muzicală şi frumuseţea muzicii pot ajunge să fie considerate un act de închinare şi o jertfă adusă lui Dumnezeu. Astăzi, în biserica Tabernacle folosim o orgă, dar suntem atenţi s-o lăsăm să-şi îndeplinească rolul în anumite limite, doar ca un instrument pentru acompaniament, şi nu ca un mijloc de închinare. In felul acesta împărtăşim cu „prinţul predicatorilor" aceleaşi convingeri despre închinare. Niciodată nu am afirma, de exemplu, că orga „îmbogăţeşte" închinarea. Pur şi simplu disciplinează cântarea, ne dă şi păstrează tonul, dar noi ştim prea bine că, în termeni *spirituali,* ea nu contribuie cu nimic.

Insă închinarea contemporană este pe deplin estetică în scopul şi practica ei. Dumnezeu este auditorul, iar închinătorii sunt actorii. Instrumentaţia făcută cu măiestrie devine element al jertfei de închinare. Repet, multe biserici evanghelice s-au întors astfel înapoi la Roma, întrecând-o de fapt atât în complexitate, cât şi în decibeli. La începutul istoriei omenirii, jertfa lui Abel a fost acceptată doar pentru că s-a limitat la actul poruncit de Dumnezeu - o jertfă adusă cu smerenie care arăta spre nevoia de ispăşire. în schimb, jertfa lui Cain a fost respinsă, pentru că ea scotea în faţă performanţele, munca

şi măiestria lui. A fosi <> jertfă .1 „faptelor". A ne prezenta în faţa lui Dumnezeu cu .ilulil.ilile noastre ca act de închinare ne apropie mai **mul!** de **jertfa** lui Cain decât de cea a lui Abel.

Creştinii care **au început** să accepte noua închinare se întreabă uneori: „Dar **ce** să facem cu darurile noastre, dacă nu le folosim în închinare?" Tocmai aici dăm de punctul nevralgic al problemei. închinarea nu reprezintă exercitarea darurilor noastre, ci este un act al inimii şi al minţii noastre. Mulţi au pierdut din vedere acest element de bază al închinării, un principiu care a dispărut din atenţia lor - adică faptul că închinarea nu înseamnă venirea în faţa lui Dumnezeu cu măiestria şi frumuseţea lucrurilor pe care le facem sau cu darurile noastre personale, ci este legătura sufletului cu Dumnezeu, numai pe baza meritelor Domnului Isus Cristos şi prin puterea primită de la Duhul Sfânt. închinarea nu este o activitate estetică. In altă ordine de idei, dorinţa de a ne „exercita darurile" prin închinare deschide calea spre elitism, deoarece puţini oameni se bucură de talent muzical. Şi atunci unde să punem capăt acestui proces? Dacă „darul" cuiva este să cânte la cimpoi, al altuia este să joace fotbal, este oare necesar să le includem pe toate acestea în serviciul de închinare?

Ne întrebăm: cum se explică oare căderea evanghelicilor în această dramatică schimbare de viziune? Nu ne sunt deloc de ajutor practicile care au servit ca un prim pas spre acceptarea închinării estetice. Am menţionat deja că o parte dintre elementele prezente în biserici înainte de Reformă au supravieţuit chiar şi în bisericile reformate - rămăşiţe ale teatralismului, vestimentaţiei şi fastului catolic. Acestea s-au păstratînbisericile anglicane (mai puţinîn cele mai neliturgice), având mereu un efect subminant şi determinându-i pe oameni să piardă din vedere definiţia clară a închinării spirituale.

De-a lungul anilor, au fost adoptate de asemenea inconsecvenţe care au fost pe placul bisericilor nonconformiste. Imnuri minunate interpretate de coruri au ajuns să confere o notă estetică tot mai accentuată închinării. Solourile cântate în timpul serviciilor de închinare păreau destul de inocente

şi ziditoare când închinătorii urmăreau cuvintele. Mai târziu, prestaţiile solo au devenite doar interpretări instrumentale, .istfel încât adunările primeau „cântece fără cuvinte" şi au **fost** învăţaţi să le considere acte de închinare. Asemenea practici au avut un aport la erodarea conceptului biblic de închinare, astfel încât poporul lui Dumnezeu a pierdut treptat **din** vedere principiile de bază. Astăzi, acestea au dispărut, sunt date uitării, iar discernământul credincioşilor a devenit unul total confuz. De la o vreme simplitatea a fost atacată cu întregul arsenal posibil, în timp ce darurile interpretative au **fost** ridicate la rang înalt.

Se poate spune că în Vechiul Testament închinarea a fost una bogată în acţiuni şi aspecte

artistice pe care le-a poruncit I) u mnezeu, o închinare pe care cu greu a m putea s-o contestăm în zilele noastre. Cum am putea să ne împotrivim unei închinări de calitate bazată pe o muzică şi cântare executate cu mare măiestrie? Nu putem susţine că serviciile din Vechiul ' Testament includeau lucrări de artă şi de măiestrie ca o expresie directă a închinării. Simbolismul ataşat proiectării Cortului şi Templului, asemenea ceremoniilor săvârşite de preoţi, au reprezentat lucrările lui Cristos pentru ei. Aceste lucruri erau *învăţături,* nu mijloace de închinare. Acestea serveau ca predici vizuale, nu ca fapte meritorii. Ele erau imagini, date şi învăţate de către Dumnezeu despre lucrarea harului. Oamenii le-au văzut şi au crezut, dar răspunsul lor personal de laudă trebuia să fie unul spiritual, izvorât din inimă. Adevărata închinare .1 fost totdeauna o problemă a inimii. Ii încurajăm din nou pe cititori să ia în considerare acest principiu central al închinării, deoarece modul în care ne închinăm nu este doar o chestiune de gust sau generaţie, ci o chestiune ce ţine de reguli date de Dumnezeu. Principiile contează. Afirmaţia majoră comună Mărturisirilor de credinţă de la Westminster şi celei Baptiste de la 1689 stă împotriva a tot ceea ce se întâmplă în zilele noastre: „Modalitatea de închinare acceptată înaintea adevăratului Dumnezeu este stabilită de El însuşi şi, de aceea, limitată

de către voia Sa revelată, pentru ca nimeni să nu I se închine conform imaginaţiei şi născocirilor omeneşti..."

încheiem capitolul *închinarea Spirituală sau Estetică* printr-o simplă întrebare verificatoare. Ce anume ar face ca o biserică să dorească să-şi dezvolte şi să-şi multiplice instrumentaţia de bază în închinare şi astfel să-şi schimbe stilul de închinare? Dacă răspunsul este - „Ca să ne îmbogăţim închinarea şi să ne folosim de darurile pe care le avem", atunci acesta dovedeşte că principiul închinării „în duh şi în adevăr" s-a pierdut, iar vechea greşeală de estetică şi-a făcut din nou apariţia.

CAPITOLUL 3
TREI PRINCIPII ÎNCĂLCATE II - închinare raţională sau extatică?

A DOUA DEVIERE majoră de la principiile biblice produsă în închinarea contemporană constă în faptul că ea promovează substituirea închinării *raţionale* cu închinarea pe care noi o numim *extatică.* Domnul ne cere să ne închinăm Lui „în duh şi în adevăr". Partea de „adevăr" înseamnă că închinarea trebuie să fie *corecta,* dar trebuie să fie, de asemenea, *inteligibilă* sau raţională. Pavel afirmă acelaşi lucru când le cere credincioşilor să se roage şi să cânte cu mintea. Mintea conştientă, sănătoasă este organul uman vital al închinării. (Vezi *1 Corinteni 14:15* şi capitolul 5 - „Să-L Lăsăm pe Domnul să definească închinarea")

închinarea *extatică* este complet diferită. Aceasta urmăreşte să stârnească latura afectivă a omului pentru a produce o stare simulată de emoţie exaltată. închinarea extatică are loc atunci când scopul exerciţiului este obţinerea unui sentiment plăcut, de bucurie, probabil o stare de excitare şi chiar un sens al prezenţei lui Dumnezeu *prin aspectele pământeşti, fizice ale închinării,* cum sunt muzica şi mişcarea. Carismaticii caută cu înflăcărare această stare, programul fiind regizat cu grijă pentru aducerea închinătorilor la un nivel emoţional ridicat, de multe ori chiar într-o uşoară stare hipnotică. în cercurile necarismatice obiectivul este ceva mai modest, dar în esenţă acelaşi - crearea unui impact emoţional. Liderii de închinare doresc să ocolească raţiunea, stârnind emoţiile prin alte mijloace. Ei doresc să stârnească „senzaţii" pentru a produce euforie.

Nu îi acuzăm pe nedrept pe susţinătorii noii închinări, deoarece ei înşişi le afirmă în cărţile şi în ghidurile lor de închinare. Ei spun că prima cântare, care trebuie să fie una foarte ritmică,

trebuie să aibă cutare şi cutare efect asupra închinătorilor, apoi muzica trebuie să urmeze o direcţie sau alta ca să păstreze atmosfera, după care se schimbă din nou tempoul, volumul şi gama. Instrumentele, orchestraţia, acordurile şi ritmul trebuie să fie împletite într-un tipar care va influenţa şi va cuceri sentimentele oamenilor amplificându-le la maximum pentru închinare.

De foarte multe ori, în „producerea" unui serviciu de închinare sunt antrenate tehnici muzicale de o complexitate uluitoare, dar trebuie ştiut că orice încercare de a crea un impact *direct* asupra sufletului cu ajutorul muzicii sau al altor mijloace lumeşti înseamnă închinare *extatică,* fiind opusă închinării spirituale şi *raţionale.* Aceasta din urmă nu încearcă să manipuleze sentimentele prin tehnici lumeşti, ci îşi extrage bucuria din aprecierea spirituală şi sinceră a Domnului, a cuvintelor Sale şi a marilor doctrine ale credinţei. Bineînţeles, muzica (şi acompaniamentul instrumental) este permisă de către Domnul, dar nu trebuie să fie folosită intenţionat ca un mijloc pentru stimularea sentimentelor. „Emoţiile" apărute în cadrul închinării trebuie să reprezinte răspunsul nostru la lucrurile pe care le înţelegem şi le apreciem cu minţile noastre.

Este adevărat că melodiile multor cântări ne ating inimile deoarece sunt puternic asociate cu sentimente de izbăvire, fiind ceva sănătos şi de primit. Asemenea melodii au dobândit o calitate specială, izvorâtă din cuvinte preţioase. Insă făuritorii tehnicilor închinării extatice nu au dreptul să deturneze acest fenomen plăcut şi să folosească muzica drept agentul principal pentru mişcarea inimilor şi stârnirea sentimentelor. Acest procedeu este carnal, cinic, artificial şi manipulant.

Sentimentele spirituale şi legitime le avem doar atunci când suntem mişcaţi în primul rând de gânduri inteligente, care conferă o viziune a Domnului şi a lucrării Sale. Emoţiile

înflăcărate de muzica sentimentală sau manipulatoare pot fi sentimente plăcu te la nivel pur uman, dar ele nu formează actul de închinare. Acelaşi lucru este valabil în cazul sentimentelor generate artificial. Dacă un predicator îi face pe oameni să plângă folosindu-se de „poveşti lacrimogene", simţul nevoii de Dumnezeu sau pocăinţa lor nu va fi altceva decât o emoţie de scurtă durată. Dar dacă în urma auzirii Cuvântului (care este capabil să mişte inima) oamenii îşi înţeleg nevoia, pocăinţa şi întoarcerea lor vor fi veritabile şi de durată. Muzica nu poate mişca sufletul. Ea mişcă doar emoţiile.

Inchinareaadevăratăporneştedinmintea omului. Dacă ocoleşte raţiunea, nu este închinare adevărată. Dacă este dominată de lucruri, ca de exemplu interpretarea artistică şi ritmată a unei orchestre, atunci este compromisă. Asemenea închinare ne .îduce aminte de israeliţii care doreau să suplimenteze mana CU alte mâncăruri. Astăzi mulţi îi spun lui Dumnezeu: „Tu nu **eşti** de ajuns; am nevoie de muzică ritmică şi zgomotoasă, ca să mă stimuleze."

Pavel stabileşte rolul principal al închinării prin aceste cuvinte: „Toate să se facă spre zidirea sufletească" (sau edificare", vezi *1 Corinteni 14:26).* Cuvântul „zidire" se referă Li construirea unei clădiri, dar Pavel îl foloseşte întotdeauna **pentru** edificarea raţiunii, a înţelegerii. Pentru a fi valabil, **fiecare** element al închinării trebuie să înţeles. Noi suntem mişcaţi *spiritual* nu prin melodie, frumuseţe sau spectacol, ci prin ceea ce înţelegem.

„închinarea", spune puritanul Stephen < harnock, „este un act al raţiunii dedicat cunoaşterii măreţiei lui Dumnezeu ... Este în acelaşi timp un act al voinţei, prin **care** *sufletul* adoră şi cinsteşte maiestatea Lui, este încântat de bunăvoinţa Lui, îmbrăţişează bunătatea Lui... şi îşi îndreaptă toate afecţiunile spre El" *(Works,* 1.298). Cu mintea noastră II apreciem pe Domnul, faptele Sale glorioase şi doctrinele (uvântului Său. Fie că îndreptăm laudele noastre spre El, fie i ă primim adevăr din partea Lui, mintea este cea care trebuie să fie activă şi edificată. Sentimentele trebuie să fie stârnite prin ceea ce se înţelege cu mintea şi nu prin puterea directă a muzicii, a ritmurilor sau a mişcărilor trupului.

Repet, în închinarea creştină avem privilegiul de a deţine multe melodii frumoase şi putem cânta cu acompaniament, dar acompaniamentul trebuie păstrat în limite rezonabile, ca să nu depindem niciodată de el pentru manipularea sentimentelor. Dar noua închinare gravitează în totalitate în jurul muzicii şi al cântecului, făcându-se uz de acestea în mod intenţionat şi ostentativ pentru a influenţa direct şi eficient sentimentele. John Wycliffe, „luceafărul de dimineaţă al Reformei", a criticat aspru folosirea cântecului pentru „a îndemna la dans" ori pentru stârnirea sentimentelor pe parcursul închinării. El îşi avertizează generaţia printr-un citat luat din Augustin: „Ori de câte ori mă bucur mai mult de melodie decât de cuvintele pe care le cânt, mărturisesc că păcătuiesc în mod grav." Muzica este un dar minunat de la Domnul, dar niciodată nu trebuie să rivalizeze cu închinarea oferită în duh şi în adevăr sau să o înăbuşe. Aceeaşi idee este exprimată şi de John Wesley în sfatul său dat celor ce cântau. Prin anul 1781 el scria:

„Mai presus de orice, cântaţi spiritual. Aveţi ochiul îndreptat spre Dumnezeu la fiecare cuvânt pe care-l cântaţi. Căutaţi să fiţi pe placul Lui mai mult decât pe placul vostru sau al vreunei alte creaturi. Păstraţi cu stricteţe sensul cuvintelor cântate ŞI BĂGAŢI DE SEAMĂ CA INIMA VOASTRĂ SĂ NU FIE FURATĂ DE MELODIE, ci să fie oferită mereu lui Dumnezeu; astfel, cântarea voastră va fi una pe care Domnul o aprobă aici şi pe care o va răsplăti când va veni pe norii cerului."

Pentru a clarifica problema, haideţi se ne punem încă o dată întrebarea verificatoare de la sfârşitul capitolului despre închinarea estetică. De ce şi-ar dori o biserică să dezvolte sau să multiplice instrumentaţia de bază în închinare şi astfel saşi schimbe stilul de închinare? Răspunsul poate fi: „Pentru că ne înalţă, ne încălzeşte şi II vom simţi mai mult pe Domnul." Un asemenea răspuns ar arăta că închinarea *raţională* a fost dată la o parte, locul ei fiind luat de închinarea *estetică.* Nu poate exista o desfătare mai mare decât să răspunzi cu mulţumire *spirituală* la marile binecuvântări *spirituale.* De ce

am avea nevoie de mai multe instrumente pentru a îmbunătăţi închinarea? Orice grup, formaţie sau orchestră foarte probabil că va introduce un element extatic în laudă, iar aceasta este împotriva principiilor închinării nou-testamentale.

Este incontestabil faptul că noua închinare îşi propune să stârnească în mod artificial sentimentele exterioare. Din acest punct de vedere, totul seamănă atât de mult cu catolicismul, închinarea lor, aşa cum am văzut, este o jertfă estetică. Dar este şi o jertfă extatică, contemplată pentru a antrena şi a satisface sentimentele. Eabombardează simţurile cu mirosuri şi clopote, ritualuri, cântece monotone şi altele. Vechea mesă latină nu avea în vedere *înţelegerea,* ci urmărea să lase o *amprentă* asupra si mţurilor. Au fost compuse recviemuri emoţionante pentru ca oamenii să fie mişcaţi emoţional. Reprezentaţiile dramatice de lipul „misterelor"[1] erau concepute pentru a stârni interesul şi sentimentele oamenilor. Atmosfera era considerată mai plăcută şi emoţional mai eficientă decât mesajul, exact lucrurile care caracterizează evanghelizările din zilele noastre. Fireşte că mijloacele sunt diferite, dar închinarea creştină contemporană împărtăşeşte fără îndoială aceleaşi idei teatrale şi lumeşti precum Roma de altădată.

Unul dintre pionerii britanici ai noii închinări şi-a schiţat propriul pelerinaj într-un articol de revistă. Relatarea lui a fost una alarmantă. El a evocat modul în care, pe când era

I Prin secolul al IX-lea, Biserica Romano-Catolică, dorind să dea ideilor religioase o formă cât mai inteligibilă maselor, intercalează în timpul slujbelor religioase scurte Icxte evanghelice, transpuse în formă de dialog. Aceste scurte scenete, interpretate in biserică de slujitori ai bisercii, au căpătat denumirea de „dramă liturgică". Peste Irei secole, când aceste reprezentaţii părăsesc interiorul bisericii, drama liturgică Irece printr-un proces accentuat de laicizare. Acelaşi lucru se întâmplă în secolul următor cu un alt gen de dramatizări ale textelor bisericeşti, numite „miracole", pentru că în final apărea un sfânt sau Maica Domnului, care săvârşeau o minune. în secolul al XlV-lea apare un nou gen dramatic, „misterul", care prin amploarea sa şi prin faptul extraordinar al punerii în scenă va rămâne, timp de aproape 200 de ani, spectacolul reprezentativ al Evului Mediu. Un „mister" era o compoziţie dramatică de dimensiuni impresionante, cuprinzând un ciclu de

câteva zeci de episoade din Hiblie. Un singur „mister" totaliza zeci de mii de versuri, **numărul** personajelor se ridica la câteva sute, iar reprezentarea lui ţinea mai multe zile în şir. - n.ed.

tânăr, s-a ridicat plictisit din bancă la începutul unui serviciu de închinare:

„... Resemnat în faţa unei dimineţi mizerabile, gândindu-mă cu groază la numărul mare de strofe al cântării pe care o cântam. Majoritatea cuvintelor nu aveau niciun sens pentru mine. Mai rău, până la sfârşitul întrunirii mai erau de cântat încă trei cântări de acest fel! întregul serviciu era teribil de plictisitor.

Am făcut tot ce-am putut ca să insuflu ceva emoţie acestei „închinări", dar a fost ca şi când ai vrea să storci o portocală aproape uscată de ultima picătură de suc, rămânând cu dezamăgirea că nu mai iese nimic.

Dar şi mai rău a fost când mă tot gândeam la ceea ce spusese păstorul la începutul serviciul de închinare. Ne-a spus că vom petrece veşnicia într-o închinare continuă. Nu puteam să-mi imaginez o perspectivă mai teribilă. O astfel de veşnicie ar însemna suferinţă veşnică, nu viaţă veşnică!"

Autorul a fost foarte sincer. El nu s-a plâns de faptul că serviciul de închinare a fost incorect sau prost coordonat. El defăima *orice* serviciu de închinare tradiţional. Mai apoi a relatat că şi-a găsit desfătarea în cântecele şi muzica nouă, pentru că acestea îi stârneau pasiunile şi-i ofereau libertatea de a da frâu liber sentimentelor. Dar de ce nu a putut el să se identifice cu marile imnuri ale credinţei din biserica tinereţii sale? Oare de ce nu 1-a atins expunerea gândurilor şi a cuvintelor lui Dumnezeu, ci l-au plictisit până la exasperare? Răspunsul este acela că pentru el emoţiile aveau nevoie să fie stârnite prin intermediul unor mijloace exterioare şi al unor acţiuni neinhibate. Sentimentele trebuiau să fie create cu ajutorul ritmului, al repetiţiei şi al acţiunilor fizice. Este exact ceea ce înţelegem noi prin închinare „extatică". în mod tragic, nimeni nu i-a spus acestui tânăr în ce se afundă alunecând spre artificialism şi satisfacţie trupească. Nimeni nu 1-a ajutat -presupunând că poseda o viaţă spirituală reală - să-L iubească pe Domnul cu inima şi cu mintea.

Putem acum înţelege cât de importante sunt tehnicile

închinării extatice din cadrul mişcării carismatice. Aici, din I >ricina superficialităţii în predicare, mulţi oameni nu sunt < (>nvertiţi cu adevărat. Din acest motiv au nevoie de stimularea .irlificială a sentimentelor, pentru că fără aceasta nu s-ar mai I uicura de nimic. In mod similar, în unele dintre aşa-numitele megabiserici din SUA, unde cerinţele categorice ale Evangheliei sunt îndulcite ca să nu-i jignească pe participanţi, un număr mare de oameni neconvertiţi depind de impactul emoţional fxtern pe care îl produc programele muzicale. Dacă oamenii **trec** doar prin experienţa unor mărturisiri de suprafaţă, fără ■..i fie schimbaţi cu adevărat de puterea Duhului Sfânt, ei nu vor fi capabili să facă evaluări spirituale, care stau la baza .idevăratei închinări.

Susţinătorii de seamă ai noii închinări se pronunţă **adesea** împotriva cântărilor tradiţionale, considerând că **sunt** prea raţionale şi complexe. Ei spun că „sensul" obscură „sentimentul"! Ei îşi doresc îndeosebi cântările cu o singură si rofă, pentru că acestea, cuprinzând un conţinut minim de **adevăr,** nu stau în calea muzicii şi a efectului pe care aceasta M produce asupra sentimentelor. Despre ei s-a spus că au o închinare „stupidă", iar învinuirea este adevărată.

Trebuie să spunem ceva şi despre exploatarea extremă a închinării extatice, care echivalează cu închinarea *mistică.* Acest lucru are loc atunci când impactul emoţional al muzicii fi al cântecului este calculat în aşa fel încât să dea impresia unei „atingeri directe" din partea lui Dumnezeu sau a unei senzaţii extraordinare de unire cu El. în religiile necreştine mistice, această senzaţie este produsă prin tehnica repetării **de** cuvinte şi a contemplaţiei. în închinarea

carismatică ea este declanşată de o puternică manipulare muzicală, participanţii legănându-se cu ochii închişi, cu feţele ridicate în sus şi cu mâinile întinse, lăsându-se în voia impactului muzicii şi repetării cuvintelor. Ideile transmise adesea de cântecele fi refrenele lor emit de multe ori pretenţia unei atingeri directe din partea Domnului sau a unei senzaţii puternice de îmbrăţişare din partea Lui. în loc să se apropie de Dumnezeu

prin credinţă, **reflectând asupra** Adevărului Său neclintit şi asupra lucrării Sale minunate, aceşti închinători creează impresia unei prezenţe „nemijlocite" a lui Dumnezeu.
închinarea mistică reprezintă flancul extrem al închinării extatice, dar astăzi are un număr imens de adepţi în lumea întreagă. înţelegerea este neroditoare, dar pentru ei nu contează. Duhul şi adevărul sunt demodate. Sentimentele stimulate artificial ocupă un loc de frunte. Oare această extremă mistică începe să se infiltreze în cercurile necarismatice? Răspunsul alarmant este afirmativ, dovedit şi de o afirmaţie a unui profesor de seminar necarismatic din America. Iată care este definiţia larg acceptată a acestuia dată închinării:
„închinarea este o întâlnire în care gloria, Cuvântul şi harurile lui Dumnezeu sunt dezvăluite, iar noi răspundem prin cântece şi rugăciuni de sărbătoare. închinătorii caută o întâlnire cu slava lui Dumnezeu, cu puterea transcendentă şi misterul numinos al divinităţii."
Remarcaţi termenul „întâlnire". Să însemne oare o întâlnire prin credinţă? Nu, nu este altceva decât o întâlnire mistică cu *gloria* lui Dumnezeu. Oare forţăm noi sensul afirmaţiei? Nu, din nefericire, deoarece mai este descrisă şi ca o întâlnire cu *puterea transcendentă* a lui Dumnezeu! Bineînţeles, limbajul este prea puternic ca să descrie altceva decât o senzaţie mistică. Folosirea expresiei *misterul numinos* este concludentă, deoarece *numinos* se referă la prezenţa înfricoşătoare a divinităţii. Acest teolog crede în mod serios că închinarea este o întâlnire *simţită* cu prezenţa glorioasă a lui Dumnezeu, într-un sens absolut mistic. El merge mai departe, arătând cum se produce aceasta prin conţinutul şi elementele ornamentale ale unui serviciu de închinare.
Trebuie să ne autosezizăm cu privire la vechile definiţii care astăzi sunt înlăturate cu indiferenţă şi uneori chiar cu dispreţ, în timp ce se propagă idei noi, care sunt absolut contrare Scripturii şi învăţăturii reformatoare. Noua închinare este categoric extatică (şi în mare măsură mistică), mai degrabă decât

raţională şi bazată pe credinţă. Cu privirea îndreptată spre cei care simt că un element din cântările noii închinări poate fi .idoptat de către „tradiţionalişti", să ne punem întrebarea dacă **este** înţelept chiar şi să gustăm din acest fluviu extatic.

CAPITOLUL 4
TREI PRINCIPII ÎNCĂLCATE III - închinare sacră sau profană?

A TREIA DEVIERE MAJORĂ de la principiile biblice ale închinării este recentul refuz de a accepta existenţa unei prăpăstii mari între domeniul sacru şi cel profan şi, din .îceastă cauză, pentru a-L lăuda pe Dumnezeu în biserică sunt importate formele de divertisment ale lumii. Autorul acestei cărţi folosea, până nu demult, expresia „închinare lumească" nentru descrierea acestui fenomen, dar îi lipsea precizia. In mod firesc oamenii pun întrebarea: „Ce înseamnă mai exact să fii lumesc?" Să fie oare un anumit stil muzical (sau **un** instrument) nepotrivit pentru închinare numai pentru că îl foloseşte lumea? Nu, dar devine nepotrivit pentru o întrebuinţare spirituală în momentul când este utilizat de către lume în scopul promovării unei agende antidumnezeieşti şi antimorale.
Cuvântul *profan* clarifică şi mai bine această problemă. A fi / *'rofan* înseamnă să tratezi lucrurile sacre şi biblice cu ireverenţă **sau** cu dispreţ, astfel încât să le încâlci şi să le

pângăreşti. Muzica clasică este lumească sau profană? De regulă, nu. Ea poate fi o muzică frumoasă şi să nu promoveze un mesaj sau o cultură antidumnezeiască sau antimorală. Cântecele populare străvechi sunt profane? Nu totdeauna. Multe au fost cântate inocent generaţii de-a rândul în şcolile primare, într-o epocă mai morală. (Vă rog să reţineţi că această observaţie este făcută despre cântecele populare *străvechi,* nu şi despre cele noi.) Scena modernă de divertisment este una profană? **Bineînţeles,** deoarece în zilele noastre, mai mult ca oricând,

ea reprezintă cultura care îşi propune cel mai categoric să fie antidumnezeiască, antimorală şi împotriva autorităţii. Este o cultură profană pentru că tratează lucrurile morale şi sacre cu un maxim dispreţ şi lipsă de respect. Ea denunţă în mod activ şi militant moralitatea biblică, substituind-o cu opusul acesteia. Promovează cu insolenţă şi fermitate o societate alternativă, considerând că închinarea la sine şi desfrâul sunt normale, rezonabile şi acceptabile, iar în mintea opiniei publice a ajuns să ocupe un loc nedisputat.

Din acest motiv, mişcarea noii închinări este deosebit de eronată şi păcătuieşte împotriva lui Dumnezeu când împrumută şi întrebuinţează toate componentele distinctive ale culturii de divertisment din zilele noastre. închinarea modernă se identifică totalmente cu acest tip de cultură, contrar atenţionării din *1 lom 2:15-16:*

„Nn **iubiţi** lumea, nici lucrurile din lume. Dacă iubeşte cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în El. Căci tot ce este în lume - **pofta** firii pământeşti, pofta ochilor şi lăudăroşia vieţii - nu este **de** la **Tatăl/** ci din lume."

închinarea modernă neglijează în aceeaşi măsură şi avertismentul din *lacov 4:4:*

„Nu ştiţi că prietenia lumii este vrăjmăşie cu Dumnezeu? Aşa că cine vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaş cu Dumnezeu."

Domnul ne cheamă la supunere faţă de standardele Sale, iar celor ce se ridică mai presus de Cuvântul Său li Se împotriveşte şi nu le dă binecuvântarea Sa. Această idee este exprimată clar în *lacov 4:6* unde, imediat după interzicerea prieteniei cu lumea, sunt avertizaţi cei ce se răzvrătesc: „Dumnezeu stă împotriva celor mândri."

Nevoia de a face distincţie între sacru şi secular sau între sacru şi profan ori spiritual şi lumesc a fost totdeauna un principiu predominant al creştinilor. Fără îndoială, „cultura"

Casei lui Dumnezeu trebuie să fie plină de bucurie, dar in acelaşi timp să onoreze etosul reverenţios al închinării biblice. Până în anii 1960, majoritatea evanghelicilor credeau că biserica şi lumea reprezintă standarde, moduri de viaţă şi gusturi opuse una alteia, motiv pentru care cele mai multe dintre distracţiile populare erau tratate cu mare suspiciune, închinarea spirituală nu era niciodată confundată, amestecată sau chiar pătată de intenţiile largului spectru de divertisment popular, deoarece prima făcea parte din domeniul lucrurilor sacre, iar cel de pe urmă făcea parte din domeniul lucrurilor seculare şi profane. Toţi erau convinşi că Dumnezeul atotputernic ar fi mâniat prin asemenea fapte, iar credincioşii erau convinşi că păcătoşii nu pot fi chemaţi din lume de către

0 biserică în care au pătruns stilul de viaţă şi elementele de distracţie ale acestei lumi. Aproape toţi creştinii ştiau că lolosirea în închinare a unui lucru asociat în mod vădit cu (sau având originea în) o cultură a sexului liber, a lipsei de evlavie, **a** drogurilor şi a orgiilor emoţionale ar fi fost mai mult decât

1 mproprie - ar fi fost păcătoasă.

Creştinii din trecutul apropiat au văzut două lumi şi împărăţii diferite aflate într-un contrast clar evidenţiat, bisericile fiind susţinătorii suveranităţii lui Dumnezeu şi ai sfinţeniei. Ele îl reprezentau pe Cel Sfânt şi Preamărit. De aceea refuzau ajutorul şi vocabularul unei lumi carnale, bazându-se în schimb pe puterea lui Dumnezeu, lucru care le conferea puterea

spirituală în închinare, nu „puterea" carnală a emoţiei promovată de divertisment. Ca şi cum ar fi fost nevoie de o lestare a convingerilor credincioşilor, au apărut mişcările hippy şi cele ale creştinilor lumeşti, de care la început majoritatea credincioşilor evanghelici conservatori s-au îngrozit. Noile lendinţe au fost rapid adoptate de numeroşi lideri de tineret, de bisericile superficiale şi de câţiva evanghelişti internaţionali care au pus atracţia şi interesele pământeşti mai presus de standardele Domnului.
Astăzi sunt mulţi cei care au uitat că tatăl credincioşilor, Avraam, a fost chemat să iasă din cultura unei lumi păgâne

şi să trăiască pentru Domnul o viaţă diferită de cea a lumii. De asemenea, copiii lui Israel au fost aspru judecaţi în deşert pentru că doreau să se întoarcă la hrana Egiptului, chiar dacă în ea însăşi aceasta nu era păcătoasă, pentru că Dumnezeu avea ceva special pentru ei. Prin toate acestea Domnul dorea să-Şi înveţe Biserica să fie un popor distinct. Sub legea lui Moise, poporul a fost învăţat în multe feluri să distingă între sfânt şi nesfânt, între curat şi necurat, deşi aceasta implica interzicerea unor lucruri care în ele însele nu erau rele, pentru a implanta în ei principiul distincţiei şi al separării. Creştinii au crezut prin tradiţie (cum zicea Pavel) că aceste lucruri „au fost scrise pentru învăţătura noastră".
Pretutindeni în Vechiul Testament apar exemple în care mânia divină se manifestă împotriva oricărei încercări a credincioşilor de a se ralia la cultura naţiunilor pentru a se închina înaintea lui Dumnezeu. In vremea lui Neemia, un mare preot nesăbuit şi corupt a închiriat lui Tobia, amonitul, o cameră *în Templu.* Neemia „a aruncat afară din cămară toate lucrurile lui Tobia" şi a curăţat bine tot locul. Astăzi este nevoie de aceeaşi curăţare în templul închinării creştine. Mustrarea lui Dumnezeu dată Israelului *(Ezechiel 22:26)* se aplică în special zilelor noastre: „Preoţii lui calcă Legea Mea şi îmi pângăresc lucrurile Mele sfinte, nu fac nicio deosebire între ce este sfânt şi ce nu este sfânt, nici nu învaţă pe oameni să facă deosebire între ce este necurat şi ce este curat, îşi întorc ochii de la Sabatele Mele şi sunt pângărit în mijlocul lor." Prin câteva cuvinte glorioase de la sfârşitul profeţiei lui Zaharia este descrisă în sens figurat închinarea bisericii nou-testamentale, arătându-se că până şi zurgălăii cailor vor fi inscripţionaţi prin cuvintele: „SFINŢII DOMNULUI", iar cratiţele din casă vor fi la fel de sfinte ca potirele de jertfă dinaintea altarului. Nimic profan nu va intra acolo. Fie că studiem Vechiul sau Noul Testament, pentru actul închinării se cere puritate şi separare. Trebuie să existe o distincţie clară
între sacru şi lumesc. Acolo unde cultura lumii serveşte şi **reprezintă** în mod distinctiv trăirea firească, creştinii trebuie 8-0 respingă. Mişcarea evanghelică istorică a tratat totdeauna CU maximă seriozitate această problemă. Fondatorii şi ziditorii majorităţii bisericilor evanghelice dinainte de 1960 au ţinut CU tenacitate la deosebirea dintre lucrurile spirituale şi cele 111 meşti, iar acei slujitori şi evanghelişti, împreună cu prezbiterii si cu membrii lor, s-ar înfiora dacă ar vedea ce se întâmplă .istăzi în locurile înfiinţate de ei. Oare greşeala le aparţine lor? ()are au înţeles ei greşit învăţătura Bibliei? Au fost ei nebuni ■.ni sub robia jalnică a tradiţiei?
Susţinătorii noii închinări repetă la nesfârşit afirmaţia **absurdă** că melodiile cântărilor devenite „tradiţionale" în **prezent** au fost cândva noutăţi controversate care au ajuns ..i fie acceptate treptat. Melodiile folosite în noua închinare, ■•pun ei, vor deveni curând o parte acceptată a întregului **context.** Cu alte cuvinte, apărătorii cântărilor tradiţionale **nu** fac altceva decât să agite în mod nesăbuit şi meschin •■piritele. Ei mai afirmă că foarte multe cântări „tradiţionale" .iu fost la început muzică ascultată în cârciumi sau în sălile **de** concert. Această afirmaţie are menirea de a obscura faptul < .i creştinii din trecut au deosebit cu grijă sacrul de profan, l).ire să fie adevărate aceste afirmaţii, pe care le auzim atât **de** des? Răspunsul trebuie să fie exprimat fără menajamente, deoarece informarea greşită este foarte periculoasă în cazul

unui subiect atât de important. Din punct de vedere istoric, .iceste afirmaţii sunt lipsite de sens. Cei care le repetă au dat **Crezare** unor surse ignorante sau răuvoitoare, care nu meritau ..i fie respectate. Am dori să mergem pe firul acestor afirmaţii I **lână** la originea lor, dar se pare că e imposibil. Ceea ce trebuie **Insă** ştiut este faptul că sunt total incorecte. Sunt doar bârfe nepovestite foarte des.

Se afirmă în mod ironic, de exemplu, că Luther a folosit '.intece de cârciumă şi melodii de dans pentru cântările **laie.** Se spune că muzica lui a fost puternic influenţată **de** divertismentul secular al vremii sale, iar noul stil de

închinare nu este cu nimic mai rău. Să se fi inspirat Luther din lumea seculară din jurul lui? Acuzaţia nu este adevărată. De-a lungul istoriei bisericii s-a acordat multă atenţie modului cum s-a folosit muzica în închinare. Luther a iubit muzica şi a dorit ca poporul să cânte. El a introdus în zilele sale cântarea comună şi a dorit ca imnurile să fie însoţite de melodii frumoase. înainte de Reformă, Biserica Catolică nu cunoştea cântarea comună. Oamenii veneau doar să asculte. Ei ascultau cântecele gregoriene, împreună cu celelalte piese interpretate de călugări şi în special de coruri.

Luther a fost el însuşi compozitor, dar a adaptat şi operele altora. Citim în cartea lui Robert Harrell, *Martin Luther: His Music, His Message* [Martin Luther: Muzica sa, mesajul Lui], că Luther a scris 37 de corale, 15 fiind compuse de el însuşi, iar 13 fiind inspirate din cântece bisericeşti catolice. Patru au fost luate din cântece populare religioase germane. Doar unul dintre cele 37 provenea dintr-un cânt popular secular. Această situaţie însă nu justifică deloc ideea conform căreia Luther s-ar fi folosit de surse seculare. In cazul cântecului adaptat după un cântec popular secular se susţine că lumea seculară a furat melodia respectivă de la biserică, iar Luther n-a făcut altceva decât s-o recupereze (adaptând-o şi purificând-o). Promotorilor noii închinări le place să citeze cuvintele lui Luther: „De ce să dispună diavolul de toate melodiile bune?" însă ceea ce ei nu spun ascultătorilor este că Luther vorbea despre muzica bisericească catolică, nu despre muzica de cârciumă. El nu era interesat să împrumute de la lumea din jur. Dacă totuşi s-a folosit, foarte rar, câte o melodie seculară, ea a fost mult modificată. La ce altceva ne-am aştepta de la reformatorii care au scris:

„Aveţi grijă să vă feriţi de minţile pervertite care necinstesc acest dar minunat al naturii şi al artei cu gălăgia lor obscenă. Şi fiţi siguri că nimeni altul afară de diavolul nu le-ar distorsiona pentru a le pângări natura ... Ei fură darul lui Dumnezeu şi-1 folosesc ca să se închine înaintea vrăjmaşului lui Dumnezeu."

III - închinare sacră sau profană?

Luther a crezut cu tărie că muzica trebuia să se identifice cu sursa şi utilizatorii ei. De fapt, în zilele acelea lumea a fost cea care a preluat de la biserică pentru a-şi compune melodiile de care avea nevoie pentru cântecele obscene de bar, şi nu invers. E clar, aşa cum am mai remarcat, că biserica n-ar fi încălcat deosebirea dintre sacru şi profan dacă ar fi împrumutat din sursele relativ inocente ale muzicii seculare, precum genul de muzică veche din popor. Dar niciodată melodiile cântărilor creştine (înainte de generaţia noastră) nu s-au inspirat din vreun tip de muzică asociată cu poziţia agresivă faţă de .iutoritatea lui Dumnezeu şi faţă de moralitatea biblică şi nici nu s-au lăsat modelate de acestea. Luther a afirmat cu îndrăzneală că niciodată n-a folosit un cântec de cârciumă sau o melodie de dans. Oamenii de azi îl acuză de o „infracţiune" de care el însuşi s-ar fi îngrozit. Repet, vorbim despre o acuzaţie neconfirmată de istorie.

în cartea sa, *Englcind Before and After Wesley* [Anglia înainte şi după Wesley], J. W. Bready ne spune că în Marea Trezire a secolului al XVIII-lea

„cântecele şi refrenele populare nu conţineau urme de şovinism zgomotos sau de vociferări

sincopate: nu se asemănau cu gălăgia şi cu furia jazului modern sau cu caracterul insipid al fredonării. Din contră, noua imnologie ... a fost exprimată printr-o muzică lirică, demnă, plin de duh şi plăcută."
Oare la fiecare câteva decenii închinarea evanghelică trebuie să se reinventeze pe sine, adoptând cântări noi şi o nouă formă muzicală, la început controversate, dar mai apoi ajungând să devină *status quo?* Da, ne răspund susţinătorii superficiali ai noii închinări. îi încurajez pe cititori să viziteze anticariatele din oraşul lor şi să răsfoiască vechile cărţi de cântări (mai ales m Anglia). Probabil vor găsi cărţi şi din secolul al XVIII-lea. Răsfoindu-le şi examinându-le, probabil veţi fi surprinşi să vedeţi cât de multe cântări vă sunt familiare. Până în zilele noastre, acestea au format coloana vertebrală a cărţilor de

cântări conservatoare. Dacă sunteţi familiarizaţi cu numele melodiilor (de regulă tipărit deasupra cântării), veţi vedea că cele mai multe dintre ele sunt încă păstrate în cărţile de cântări moderne. Este remarcabil cât de stabilă a rămas forma de închinare de-a lungul secolelor. Acest lucru se datorează faptului că Biserica lui Cristos şi-a păstrat pentru multă vreme propria colecţie de cântări şi de melodii ale cântărilor care să conducă la o închinare reverenţioasă, inteligentă, izvorâtă din inimă şi separată de lumea profanului.
Este adevărat că asupra colecţiei de cântări tradiţionale şi-au mai pus amprenta diferite noi „orientări" - precum aspectul sentimental şi subiectiv al scriitorilor americani de cântare creştină din ultima parte a secolului al XlX-lea. Dar în mod practic ele s-au ferit de influenţele muzicii profane, lumeşti. Aceşti scriitori au adăugat la tipul acesta de imnologie, dar niciodată nu au trădat principiile aflate la baza cântărilor evanghelice. Este foarte trist să observăm că această străveche mărturie, bazată ferm pe principii biblice, este în prezent nimicită prin înşelătorul şi nesincerul „revizionism istoric". Pretenţiile şi batjocura susţinătorilor închinării moderne sunt greşite şi chiar scandaloase. E o ruşine teribilă să vezi oameni de bună credinţă amăgiţi de ei.
într-un articol despre noua închinare apărut într-o revistă creştină s-a făcut o afirmaţie importantă. Referindu-se la „Willow Creek", o megabiserică din SUA cunoscută pentru închinarea ei de tip contemporan, autorul spunea: „Numai o generaţie care a iubit Woodstockul poate iubi acum Willow Creek." Liderii de închinare şi artiştii bisericii Willow Creek trebuie să fi fost foarte mulţumiţi citind aceasta, pentru că tocmai acest scop l-au urmărit ei. închinarea lor a fost proiectată în aşa fel încât să formeze o punte între biserică şi lume, astfel încât prima să fie mai accesibilă pentru aceasta din urmă. Dar, potrivit celor spuse de Iacov, a face biserica să semene cu. lumea înseamnă s-o faci duşmanul lui Dumnezeu.
Punem pentru a treia oară întrebarea noastră de verificare: De ce şi-ar dori o biserică să-şi sporească instrumentaţia

11 adiţională şi să-şi schimbe stilul de închinare? Care este scopul? Ce se va realiza? Ce pot realiza împreună chitara si bateria? Şi ce foloase aduce includerea trompetelor, liombonului, tobelor, saxofonului şi xilofonului (devenit atât de popular în zilele noastre)? Răspunsul poate fi formulat in cuvintele următoare: „Acestea ne vor apropia mai mult de generaţia noastră, aducând-o în biserică şi arătându-le oamenilor că în niciun caz creştinismul nu este demodat, ci hun pentru ei şi că nu trebuie să le frică de noi." Acest tip de **răspuns** demonstrează că separarea biblică a bisericii de lume nu mai este înţeleasă şi nici onorată. Cele două pot acum să 8e unească şi astfel să elimine pricina de poticnire a crucii. Am pus de trei ori simpla întrebare verificatoare cu privire l.i sporirea instrumentelor şi la schimbarea stilului muzical, ca să arătăm că răspunsurile tipice date astăzi demonstrează
0 alunecare spre elementul estetic, apoi extatic şi în final spre principiile profane ale

închinării.
Cele trei devieri descrise în paginile anterioare contrazic principiile cruciale prezentate în lumina Noului Testament şi
1 .1 re au strălucit atât de puternic în timpul Reformei. închinarea I rebuie oferită în duh şi în adevăr, şi nu prin fapte produse de talente umane şi măiestrie artistică. închinarea trebuie să pornească din raţiune, bucuria noastră fiind un răspuns la lucrurile pe care la apreciem sincer, şi nu o bucurie generată .îrtificial şi alimentată prin mijloace „fizice". închinarea trebuie să fie păstrată distinctă de cultura lumească decadentă şi **ateistă.** La aceste principii n-ar trebui să se renunţe niciodată. Modul nostru de închinare nu este un accident al istoriei, ci reprezintă o aplicare a principiilor biblice. închinarea nu este
0 problemă ce ţine de cultură sau generaţie, ci una ce ţine de .iscultare şi de voia lui Dumnezeu Tatăl, căruia ne închinăm, ,il lui Dumnezeu Fiul, în al cărui nume ne închinăm, şi al lui
1)umnezeu Duhul Sfânt, care ne împuterniceşte şi o traduce in „limbajul" cerului. înţelegem noi principiile importante ale închinării? Le învăţăm, le aplicăm, le demonstrăm? Dacă vrem să proslăvim şi să cinstim pe Domnul şi dacă vrem ca poporul

lui Dumnezeu să fie sfinţit şi binecuvântat, aceste lucruri trebuie să fie apreciate şi respectate.

Reverenţa

Există un al patrulea principiu de bază al închinării pe care l-am detaşat de cele trei pe care le-am analizat, pentru că acest al patrulea principiu n-a avut nevoie să fie redescoperit în întregime în timpul Reformei. Cu toate că preoţilor Bisericii Romano-Catolice nu le place să recunoască acest lucru, se recunoştea faptul că cinstea şi reverenţa îi reveneau exclusiv atotputernicului Dumnezeu. Creştinismul care susţine importanţa trăirii lui practice a ajuns să decidă că reverenţa este o problemă opţională. Acest al patrulea principiu de bază este tema capitolului 13: „Reverenţa începe în locul de închinare."

CAPITOLUL 5

Să-L lăsăm pe Domnul să definească închinarea

IN DESCRIEREA pe care Noul Testament o face închinării nu sunt incluse alte elemente sau acţiuni în afară de botezul şi (ina Domnului, pe care Mântuitorul le-a poruncit sub formă de simboluri. în felul acesta, Domnul rămâne credincios Învăţăturii Sale: „Dumnezeu este Duh; şi cine se închină Lui I rebuie să I se închine în duh şi în adevăr." Ar trebui să reiasă clar din aceste cuvinte că nu ne putem închina prin dans sau prin vreo altă acţiune fizică. (Dansul şi ridicarea mâinilor vor li tratate în capitolele ulterioare.)
Am precizat deja de mai multe ori că închinarea nu poate li exprimată prin melodie sau instrumente, muzica nefiind .iltceva decât un ajutor în timpul cântării de laudă. De aceea, niciodată n-ar trebui să abandonăm sau să minimalizăm importanţa cuvintelor, căutând să ne închinăm doar prin melodie. O altă sursă biblică a acestui principiu se găseşte în ultima carte a Bibliei, unde închinarea credincioşilor, atât în **cer,** cât şi pe pământ, este zugrăvită printr-o viziune măreaţă, de-a dreptul spectaculoasă.
Definiţia dată închinării de însuşi Domnul este conturată în detalii uluitoare prin intermediul unei viziuni a lui Ioan, relatată de acesta în *Apocalipsa,* capitolele 4 şi 5. Aceste **capitole** fac o descriere atât a stăpânirii lui Dumnezeu peste Hiserica Sa, cât şi a închinării Bisericii. în centrul scenei se află gloriosul tron al lui Dumnezeu, cu toate cele trei Persoane ale Trinităţii prezente acolo *(Apocalipsa 4:2* şi *5: 5, 1* şi 6). Pentru

descrierea tronului ceresc se foloseşte un vocabular înălţător care zugrăveşte nişte fenomene pline de putere, acestea fiind un simbol al atributelor lui Dumnezeu.
în jurul tronului sunt plasate patru făpturi vii, de regulă identificate cu heruvimii dreptăţii lui Dumnezeu, puşi să proclame sfinţenia Sa *(Apocalipsa 4:6-9).* în faţa tronului se mai află **o** mare de cristal, reprezentând (conform majorităţii comentatorilor) meritele ispăşitoare şi neprihănirea lui Isus Cristos - singurele mijloace prin care omul se poate apropia de tron *(Apocalipsa 4:6).*
în afara şi în jurul acestei mări de sticlă, descrisă de multe ori ca un cerc mare, stau cei 24 de bătrâni care-i reprezintă pe cei doisprezece patriarhi şi pe cei doisprezece apostoli -cu alte cuvinte, pe toţi credincioşii din ambele Testamente. Aceasta este Biserica, atât dintre iudei, cât şi dintre Neamuri, din trecut, prezent şi viitor; întreaga comunitate a oamenilor răscumpăraţi *(Apocalipsa 4:4* şi 20). în afara şi în jurul cercului se află şi ceata de îngeri, numărând de zece mii de ori zece mii şi de o mie de ori o mie.
Pe parcursul acestei viziuni descoperim modul în care poporul lui Dumnezeu, atât în cer, cât şi pe pământ, se închină lui Dumnezeu. Alegerea cuvintelor are o semnificaţie extraordinară. în *Apocalipsa 4:8* citim despre felul în care se închină heruvimii dreptăţii, probabil cei mai de seamă îngeri. „Fiecare dintre aceste patru făpturi vii avea câte şase aripi şi erau pline cu ochi de jur împrejur şi pe dinlăuntru. Zi şi noapte, ZICEAU fără încetare: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, este Domnul Dumnezeu, Cel Atotputernic." Cuvântul pe care vreau să-1 evidenţiez este „ziceau". Ei îşi *ziceau* închinarea. (Vom relua acest aspect la momentul potrivit.) în versetele 10 şi 11 citim despre felul în care biserica tuturor timpurilor se închină. „Cei douăzeci şi patru de bătrâni cădeau înaintea Celui ce şedea pe scaunul de domnie şi se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor, îşi aruncau cununile înaintea scaunului de domnie şi ZICEAU: «Vrednic eşti, Doamne.»" Ei *vorbeau* când se închinau.
Să-L lăsămj>e Domnul să definească închinarea
în capitolul 5:8-9 citim: „Când a luat cartea, cele patru **făpturi** vii şi cei douăzeci şi patru de bătrâni s-au aruncat la pământ înaintea Mielului, având fiecare câte o alăută şi potire <le aur, pline cu tămâie, care sunt rugăciunile sfinţilor. Şi i **întau** o cântare nouă, şi ziceau ..." Ei au *cântat* cuvinte de închinare.
în versetele 11 şi 12 ni se spune cum se închină ceata îngerilor. „M-am uitat, şi împrejurul scaunului de domnie, în jurul făpturilor vii şi în jurul bătrânilor am auzit glasul multor îngeri. Numărul lor era de zece mii de ori zece mii şi mii de mii. Ei ZICEAU cu glas tare: „Vrednic este Mielul, care a fost Iiinghiat, să primească puterea, bogăţia, înţelepciunea, tăria, cinstea, slava şi lauda!" Ei îşi *exprimau în cuvinte* întreaga lor **idorare.**
în versetul 13 ni se spune că fiecare persoană şi fiecare mger, incluzându-i, probabil, atât pe cei buni, cât şi pe cei răi, vor mărturisi (cu bucurie sau ca fiinţe învinse) că Dumnezeu c mai presus de orice, şi o vor face prin cuvinte inteligibile. „Şi De toate făpturile cari sunt în cer, pe pământ, supt pământ, pe ni.i re, şi tot ce se află în aceste locuri, le-am auzit ZICÂND: „A (Vlui ce sade pe scaunul de domnie şi a Mielului să fie lauda, i i n stea, slava şi stăpânirea în vecii vecilor!'" în următorul verset ni se spune încă o dată că „cele patru făpturi vii ZICEAU...". Aceasta înseamnă închinare înaintea lui Dumnezeu, atât în cer, cât şi pe pământ. Cu toţii *ziceau* sau *cântau.*
în această viziune a închinării adevărate vedem o singură **formă** de închinare - şi anume prin cuvinte. Trebuie să **ifirmăm** acest lucru în mod răspicat: *închinarea trebuie să fie făcută prin cuvinte.* închinarea nu înseamnă cuvinte şi muzică. Muzica asistă, dar partea eficace sau validă o formează i nvintele, fie ele gândite, vorbite sau cântate. Afară de cuvinte **nu** există un alt mijloc de închinare. Mintea raţională este locul închinării. Desigur, închinarea se face prin credinţă şi dragoste, dar trebuie să fie exprimată în cuvinte, iar acest fapt **Mte** standardul de bază al creştinismului biblic istoric. Din i ,uiza aceasta Reforma a dat la o parte teatralismul romano-catolic.

Când spunem că Biblia defineşte închinarea drept ceva exprimabil în cuvinte inteligibile, se ridică întrebarea referitoare la rugăciunea „cu suspine negrăite", menţionată de Pavel în *Romani 8.* Oare nu este aceasta o rugăciune fără cuvinte? Răspunsul este nu, pentru că suspinele nu sunt ale noastre, ci ale Duhului Sfânt. Noi ne rugăm cu propriile noastre cuvinte, dar Duhul Sfânt le alege, le traduce în limbajul cerului şi le transmite înaintea tronului etern în numele nostru. Noi nu ştim pentru ce să ne rugăm, nu ştim să ne rugăm cum trebuie, dar Duhul Sfânt preia eforturile noastre stângace, le înfrumuseţează şi le perfecţionează, iar apoi le prezintă înaintea Tatălui.

De aceea, niciodată n-ar trebui să zicem: „Mă pot ruga doar prin simţiri, fără să le exprim în cuvinte." Se poate întâmpla ca un credincios să aibă sentimente atât de puternice despre ceva, încât sentimentele acestuia să se detaşeze de gândirea lui. Dacă i s-ar pune întrebarea: „Pentru ce te-ai rugat în momentul acela?", el ar putea să răspundă. Nu există rugăciune care nu poate fi exprimată în cuvinte. Noi ne rugăm, zice Pavel, cu mintea. Orice rugăciune autentică trece prin mintea raţională. Numai aceasta este închinare adevărată. Orice altceva este închinare mistică - esenţa religiilor oculte - şi nu reprezintă creştinismul biblic istoric.

Dacă acest capitol s-ar fi scris cu o sută de ani în urmă, majoritatea cred i ncioşilor biblici l-ar fi considerat prea cunoscut de toţi ca să mai merite a fi tipărit. Toţi ar fi ştiut aceste lucruri. Pentru ei era general cunoscut faptul că *închinarea presupune folosirea cuvintelor.* Atât de mulţi sunt cei care uită acest pri ncipiu în vremurile noastre încât, în mod tragic, există chiar pastori care nu mai ţin seama de el! Lucrurile fundamentale sunt date la o parte. Dacă s-ar întâmpla ca în vremea de acum creştinii generaţiilor trecute să învie, ar rămâne consternaţi de ceea ce văd.

în cartea pe care am publicat-o cu mult timp în urmă, intitulată *The Healing Epidemic* [Epidemia vindecărilor], am un capitol intitulat „Legea minţii sănătoase", un subiect relevant

ilcspre închinarea extatică sau închinarea care urmăreşte provocarea simţurilor prin mijloace fizice. Titlul capitolului Be inspiră din cuvintele adresate de către Pavel lui Timotei: „Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste şi de chibzuinţă" (în engleză „minte sănătoasă" - n. I **rad.).** Aici e vorba despre locul central pe care-1 ocupă mintea •..inătoasă în actul închinării. închinarea noastră trebuie să permită exercitarea unor sentimente foarte puternice, dar acestea trebuie să se nască întotdeauna dintr-o gândire inteligentă şi să fie sprijinite de acest tip de gândire. Noi l **rebuie** să simţim ceea ce gândim. Dacă pricepem şi înţelegem CU adevărat cuvintele, atunci Duhul Sfânt (care inspiră orice închinare autentică) va atinge minţile noastre în aşa fel încât să înţelegem aceste lucruri şi mai clar. El va atinge şi inimile noastre ca să *simţim* şi mai tare ceea ce vedem. Sistemul i'moţional este un sistem ce se bazează pe sprijin şi răspuns. I)ar nu el reprezintă principalul factor motivator în închinare. l\l nu trebuie să fie niciodată pus în acţiune sau „prelucrat" prin tehnici muzicale.

în epistolele pastorale, apostolul Pavel dă multe îndemnuri cu privire la chibzuinţă şi la gândirea sănătoasă. El îndeamnă la control raţional în toate circumstanţele. El insistă asupra cuvintelor şi a gândurilor bine alese. El susţine că întotdeauna I rebuie să ne folosim de capacitatea de a raţiona. Prin aceste îndemnuri el condamnă închinarea caracterizată doar de latura sentimentală (aici intră şi starea de transă). Problema aceasta este atât de importantă pentru apostol încât el alege să facă îndemnurile cu referire specifică la slujitorii bisericii, bărbaţi şi femei în vârstă şi la tineri şi tinere. în mod repetat, el îndeamnă la o folosire continuă a minţii. în *1 Corinteni* el ne spune că ne rugăm şi cântăm cu duhul, dar totdeauna şi cu mintea. în închinare, noi gândim şi înţelegem.

Călăuziţi de definiţia şi descrierea adevăratei închinări date de Domnul însuşi, noi nu punem mare accent pe latura plăcută pe care o asigură folosirea instrumentelor muzicale, ci pe folosirea cântărilor creştine, a rugăciunilor şi a predicilor

al căror conţinut are înţeles. în aceste elemente sunt cuprinse lucrurile adânci ale lui Dumnezeu, reverenţa, puterea şi gloria care sunt clar evidenţiate.
Să fie oare închinarea tradiţională prea raţională?
Un foarte cunoscut autor a criticat în mod corect închinarea modernă şi i-a acuzat pe promotorii ei de „reducerea calităţii" în închinare. Susţinătorii acestui tip de închinare pretind că închinarea tradiţională este prea raţională, iar apărătorii ei sunt înrobiţi de probleme ce ţin de „gust". Teologul John Frame arată că problema apărătorilor închinării tradiţionale este snobismul când vine vorba de muzică şi teologie. Dar nu este niciun snobism să fii alarmat de noul tip de închinare. John Frame ne spune că este încântat de folosirea unor refrene sau a altor cântece scurte, care se tot repetă, tocmai pentru că acestea cuprind foarte puţine idei. Pentru el aceasta e o virtute. El ia o strofă dintr-o cântare compusă de Wesley şi o declară inferioară ca mijloc de comunicare faţă de refrenele izbitor de insipide. Critica lui la adresa lui Wesley şi a lui Watts, dar şi a altor autori de cântări tradiţionale, este aceea că toţi aceştia spun prea multe în versurile cântărilor compuse de ei. Nimeni, după părerea lor, nu e capabil să le înţeleagă ideile, pentru că sunt prea numeroase şi prea sofisticate. După părerea lui Frame, de-a lungul secolelor milioane de credincioşi au rămas în urmă din cauza unei închinări extrem de complexe.
Pentru a-şi justifica denigrarea marilor cântări tradiţionale, Frame face nişte interpretări bizare ale Scripturii. El îl studiază pe Iov, observând discursurile bine pregătite de Iov pentru a le aduce înaintea lui Dumnezeu la momentul potrivit. Dar când Iov aude glasul lui Dumnezeu, îşi astupă gura cu mâna, reuşind să rostească doar câteva cuvinte simple. Aşa trebuie să se-ntâmple - susţine Frame. Aceasta este diferenţa între închinarea tradiţională şi cea nouă. *Tradiţionalul* e reprezentat de discursurile bine alese ale lui Iov, iar *închinarea contemporană* este lucrul pe care Iov ar fi trebuit să-1 facă de la-nceput. Totul

dovedeşte că este de preferat să existe sentimente puternice mmbinate cu puţine cuvinte. John Frame îi aduce în discuţiile **sale** şi pe Moise şi pe Isaia. Şi pe ei i-a cuprins tăcerea înaintea lui Dumnezeu şi când au vorbit au spus foarte puţin. Acest **fapt** sprijină folosirea foarte redusă a cuvintelor cu înţeles în închinarea creştină contemporană. Asemenea argumente îi vor şoca pe cei mai mulţi cititori prin irelevanţa şi absurditatea lor, dar încă n-am auzit niciun adept al noii închinări să ne **ofere** ceva mai credibil. Ei nu sunt în stare să găsească suport biblic pentru cuvintele lor denigratoare.
Autorii de genul lui John Frame insistă să fim biblici în I >i ivinţa acestor subiecte, dar niciodată nu fac referire la cartea **de** cântări a Domnului - *Psalmii* - pentru a hotărî cum să fie i .uitările. „Matematica" *Psalmilor* este reprezentată foarte fidel in majoritatea cărţilor de cântări evanghelice tradiţionale. **Factorul** de complexitate este similar, proporţia laudei în **Comparaţie** cu cea a cererii este izbitor de asemănătoare, iar v.irietatea subiectelor tratate, bine echilibrată. E un lucru nrprinzător, din moment ce este puţin probabil ca toţi editorii .1 li căutat să-şi coreleze activitatea. Prin acest lucru se arată, în mod cert, existenţa unui echilibru, asemănător cu cel existent in psalmi, în închinarea tradiţională reformată. (Vezi tabelele **din** paginile 111-112). Dar cărţile de cântări folosite în contextul **noii** închinări nu reflectă nici pe departe echilibrul existent in *Psalmi.* Cântările noului tip de închinare aproape că se **revoltă** împotriva echilibrului şi a structurii *Psalmilor.* Merită 11\ 'servat, de exemplu, că melodiile moderne nu au echivalent ni *Psalmi,* aşa cum o dovedeşte tabelul de la sfârşitul acestui i **apitol.** Noi apreciem cântecele scurte pentru copii, dar este **oare** nevoie de ele şi în

închinarea adulţilor, când Domnul **niciodată** nu le-a inspirat? Oare sunt prea complexe cântările iici.istre tradiţionale? Când Dumnezeu a alcătuit o carte de I .întări pentru un popor agrar (dintre care 95% erau probabil neştiutori de carte), El nu le-a dat o carte cu refrene, ci le-a **dai** cartea *Psalmilor.* (Bineînţeles că nu obiectăm la refrenele
ipar după strofele unei cântări, ci împotriva substituirii

cântărilor doar cu refrene sau cântări cu o singură strofă.)
La acest punct există o diferenţă colosală între închinarea „tradiţională" şi închinarea modernă. Dacă în închinarea adulţilor introducem cântece scurte cu rânduri care se repetă permanent pe fondul unui sentimentalism superficial, nu facem decât să zădărnicim cerinţa Domnului de a înţelege cu mintea adevărurile Sale profunde şi glorioase.
De la psalmist şi până în vremea Reformei, şi apoi de-a lungul secolelor ce au urmat, marile imnuri creştine (contrar afirmaţiilor susţinătorilor noii închinări) au fost înţelese clar şi au fost apreciate de poporul lui Dumnezeu. într-adevăr, cântările i-au înălţat pe creştini nu numai spiritual, ci şi intelectual. Mai întâi Biblia, apoi cântările dumnezeieşti i-au învăţat pe oameni marile adevăruri ale Cuvântului, eliberând generaţii la rând din ignoranţă şi naivitate şi dând formă unei laude inteligente. Astăzi, noul tip de închinare îi coboară pe credincioşi la un nivel intelectual şi spiritual nemaiîntâlnit vreodată în istoria Bisericii.
Mesajul nostru de-a lungul acestui capitol este că singurul mijloc de închinare trebuie să fie acela al gândurilor şi al cuvintelor înţelepte. Noul tip de închinare sau închinarea contemporană renunţă la acest fapt central, minimalizând rolul minţii şi accentuând stimularea artificială a emoţiilor.

Să-L lăsăm pe Domnul să definească închinarea

Cartea Psalmilor nu poate fi nicicum comparată cu o carte de refrene

Toţii psalmii (mai puţin cinci) conţin suficient material pentru a putea fi transpuşi în parafrazări sau cântări cu cel puţin cinci strofe. Majoritatea psalmilor sunt *mult mai* lungi decât atât. Numai următorii psalmi (3%) au mai puţin de cinci versete, dar nici aceştia nu pot fi consideraţi refrene din următoarele motive:
Psalmul 117 (2 versete). Evident, acest psalm este o doxologie, cântată la sfârşitul unui alt psalm sau la sfârşitul serviciului de închinare din Templu.
Psalmul 123 (4 versete). Acesta este prea lung pentru a fi un refren, cu prea mult material. Cântarea scrisă de Lyte, „îmi voi ridica ochii spre Tine", îl transformă într-o cântare cu patru strofe.
Psalmul 131 (3 versete). Un psalm personal pentru a fi recitat cu multă smerenie. Destinat pentru a fi cântat anual de către pelerinii care se suiau la Ierusalim şi total diferit de refrenele moderne.
Psalmul 133 (3 versete). Un alt cântec de pelerinaj anual, acesta având scopul unei „binecuvântări" rostite înainte de servirea mesei sau pentru a fi cântat cu ocazia întrunirilor familiale.
Psalmul 134 (3 versete). Ultima dintre cântările de pelerinaj, acest psalm este o binecuvântare antifonică. In versetele 1-2 oamenii îi binecuvântează pe preoţi şi pe leviţi, iar în versetul 3 aceştia din urmă răspund.

Refrenul *Psalmului 136*

Fiecare verset din *Psalmul 136* (26 versete) conţine un refren: „Căci în veac ţine îndurarea Lui." Acesta nu poate fi considerat un cântec scurt, pentru că de fiecare dată când apare, el însoţeşte un rând care introduce un mesaj nou, o idee fundamentală. Un refren similar se găseşte în primele patru versete ale *Psalmului 118.* în niciun alt loc din cartea Psalmilor nu apare acest refren.

CAPITOLUL 6

fanfară, instrumente cu coarde şi de percuţie?

Adevăruri despre instrumentele Bibliei şi folosirea lor

CE NE ÎNVAŢĂ BIBLIA despre modul cum trebuie să fie folosite instrumentele **în** închinare? Acest subiect reprezintă **IStăzi** o problemă arzătoare. Cei care încurajează folosirea **nestingherită** a solourilor instrumentale şi a formaţiilor **iau** grupurilor indică spre Vechiul

Testament, susţinând că I Kimnezeu a îngăduit diverse instrumente şi orchestre mari **pentru** a contribui cu un element muzical major la închinare. I >.ică Dumnezeu, spun ei, este acelaşi ieri, astăzi şi în veci, .ilunci El doreşte acelaşi fel de închinare şi astăzi.
Dar oare este adevărat că Dumnezeu a permis o închinare in întregime instrumentală în sinagoga iudeilor? Să fie oare **idevărat** că timpanele (tamburinele), de exemplu, la care **Cântau** fetele dansatoare, conduceau închinarea? Să fie oare .idevărat că iudeii s-au închinat regulat cu instrumente de **percuţie** şi fanfară, generând o muzică ritmică şi puternică? O **Analiză** succintă a informaţiilor biblice ne va arăta că această **Idee** este foarte departe de adevăr. Situaţia stă exact invers, pentru că în Vechiul Testament Dumnezeu a pus limite ferme **folosirii** instrumentelor tocmai pentru a preveni o desfătare exagerată la nivelul firii *umane* care să înăbuşe şi să umbrească închinarea *spirituală.* Desigur, instrumentele erau permise, * **Iii r** numai câteva şi numai la ocazii speciale. Astfel, exemplul Vechiului Testament ne învaţă importanţa atenţiei faţă de **închinare,** un principiu neglijat de închinătorii noului stil.

Fanfară, instrumente cu coarde şi de percuţie?

Ştim apoi că Biserica lui Isus Cristos nu se află sub normele Vechiului Testament. Reglementările Vechiului Testament privitoare la închinare nu sunt obligatorii în vremurile de astăzi. Totuşi, rămâne valabil *principiul general* stabilit în acele vremuri de Dumnezeu cu privire la folosirea limitată a instrumentelor muzicale. Din acest motiv trebuie contrazisă afirmaţia absurdă şi greşită că Dumnezeu a permis o închinare instrumentală şi ritmică fără oprelişti.
înainte de a analiza dovezile, se cuvine să remarcăm un lucru general despre închinare. Promotorii noii închinări susţin că putem face aproape orice în timpul închinării, câtă vreme este spre slava lui Dumnezeu. Dacă acasă ne place să batem la tobe, atunci acest lucru îl putem face, spun ei, spre slava lui Dumnezeu, şi în biserică, sub forma unui act de închinare. Orice instrument sau stil muzical pe care îl întrebuinţăm spre slava lui Dumnezeu în viaţa privată sau publică le putem folosi spre slava lui Dumnezeu şi în închinare. Acesta este raţionamentul folosit de susţinătorii noului tip de închinare. Dar acest tip de gândire este greşit, pentru că scapă din vedere un adevăr fundamental despre închinarea de tip biblică: Dumnezeu separă *închinarea directă* de toate celelalte lucruri făcute de copiii Săi. Tot ce facem în viaţă trebuie făcut spre slava Lui, dar *închinarea directă* înaintea lui Dumnezeu reprezintă o activitate specială, unica, guvernată de reguli şi directive speciale. Pe vremea împăratului David, israeliţii foloseau o gamă largă de instrumente muzicale în viaţa lor socială, dar numai câteva erau permise în închinarea directă, pentru că aceasta era o activitate distinctă. Vom vedea în cele ce urmează că Vechiul Testament vorbeşte despre cel puţin opt tipuri de instrumente care erau folosite de oamenii acelor zile în viaţa privată şi civică, iar dintre acestea numai patru instrumente puteau fi duse în casa lui Dumnezeu. E important să fim conştienţi de acest lucru. Vom analiza mai întâi câteva dintre instrumentele interzise, care în mare parte erau plăcute şi de bun-gust, şi totuşi erau interzise în cadrul închinării.
Să luăm de exemplu flautul. Citim despre prezenţa mai

multor instrumente din familia flautului, precum flautul propriu-zis, cavalul - un fluier (de regulă dublu) ţinut lateral, CU trei sau patru găuri, şi cimpoiul - un instrument provenit din Grecia, cu un burduf ataşat.[2] Dar în închinarea de la **Templu** nu era permis niciun fel de fluier. De ce? Deoarece I)omnul dorea să-i înveţe pe israeliţi că pentru a nu distrage .ilenţia poporului de la închinarea sinceră, conştientă, prin folosirea unor lucruri interesante şi frumoase, erau necesare .inumite restricţii.
Alte instrumente folosite de evrei, dar excluse din Templu, erau tamburina şi „orga", o orgă uriaşă la care se cânta cu gura, având între şapte şi zece tuburi (probabil din trestie). Toate

acestea puteau fi folosite pentru recreaţie şi la festivităţi civice, dar nu în casa lui Dumnezeu. Pentru aceste motive, afirmaţiile din zilele noastre că în închinare ne putem folosi de orice sunt total greşite. Regulile din vechime erau foarte stricte şi chiar dacă astăzi nu suntem supuşi acestora, este greşit să se arate spre Vechiul Testament pentru a se justifica ceea ce se întâmplă astăzi în închinare.

De unde au apărut informaţiile referitoare la restricţii? Să **fie** doar simple speculaţii ale teologilor biblici? Nu, ci ele sunt clar prezentate în Biblie. într-o serie de pasaje (*1 Cronici 15:16, 28; 16:5, 6, 42; 25:1, 6)* citim despre instrumentele stabilite în vremea lui David, prin inspiraţie divină, pentru a fi folosite în închinarea directă în Cortul întâlnirii şi în Templu. Vom vedea mai târziu că această selecţie de instrumente era şi mai mult redusă pentru folosirea ei „locală" şi în închinarea privată. Instrumentele folosite la Templu erau psaltirea (alăuta), harfa .şi chimvalul.[3] La aceste instrumente cântau leviţii. Numai

1 Această traducere apare doar în Biblia Cornilescu. Un adevărat cimpoi este un instrument cu coarde. *Psalmul 5,* **conform** instrucţiunilor din originalul ebraic, trebuia să fie acompaniat cu flautele, foarte probabil un singur flaut. Acest psalm de jale era cântat în timpul pelerinajului, fireşte că nu în Cortul întâlnirii sau în Templu. 1 Cea dintâi adunare de instrumente făcută de David pentru prima, dar în acelaşi lunp dezastruoasa recuperare a chivotului, a inclus timpane sau tamburine *(2 Sa-inuel 6:5; 1 Cronici 13:8).* în timp ce chivotul stătea în casa lui Obed-Edom, David ;i reformat şi a revizuit drastic toate aranjamentele cu privire la transportul acestuia, în conformitate cu legea. De data aceasta el a primit noi porunci (de la Gad,

preoţii putea folosi trâmbiţa (inclusiv goarna), dar numai în scopuri speciale[4] şi nu pentru acompaniamentul cântărilor. Repet că aceste patru instrumente reprezentau doar jumătate din instrumentele folosite în general în acele vremuri.

în vremea împăratului Ezechia aceste reguli au fost reconfirmate în *2 Cronici 29:25-26:*

„A pus pe leviţi în Casa Domnului cu chimvale, alăute şi harfe, după rânduiala lui David, lui Gad, văzătorul împăratului, şi proroculni Natan; căci astfel era porunca Domnului, dată prin prorocii Săi. Leviţii au luat loc cu instrumentele lui David şi preoţii cu trâmbiţele."

în ce mod au fost folosite aceste instrumente? Aflăm din următoarele versete:

„în clipa când a început arderea de tot, a început şi cântarea Domnului, în sunetul trâmbiţelor şi instrumentelor lui David, împăratul lui Israel. Toată adunarea s-a închinat, au cântat cântarea şi au sunat din trâmbiţe, până s-a isprăvit arderea de tot. Şi când au isprăvit de adus arderea de tot, împăratul şi toţi cei ce erau cu el au îngenuncheat şi s-au închinat."

Era muzica aceea caracterizată de ritmuri puternice? Un răspuns afirmativ e pură speculaţie şi contravine dovezilor. Ni se spune că trâmbiţele îi invitau pe oameni la adunarea solemnă şi acompaniau arderea jertfei. Aceasta era o activitate

văzătorul împăratului) în privinţa instrumentelor muzicale *(2 Cronici 29:25).* Timpanul nu a mai fost inclus şi niciodată nu va mai apărea în vreo listă a instrumentelor folosite la închinarea directă în Templu. A doua etapă a recuperării chivotului (adoptând regula nouă) a fost dusă la bun sfârşit fără acestea. 4 Istoria folosirii trâmbiţei în închinare poate începe în *Numeri 10,* unde Dumnezeu a poruncit folosirea a două trâmbiţe de argint **pentru** chemarea oamenilor la Cortul întâlnirii. în trâmbiţe suflau numai preoţii, o practică perpetuată şi în generaţiile ulterioare. Trâmbiţele erau folosite cu ocazia sărbătorilor speciale, la început de lună, când erau aduse jertfe ca ardere de tot, pentru a le aminti oamenilor de natura eliberării lor. Acestea nu erau niciodată folosite ca instrumente care să acompanieze închinarea „obişnuită". Trâmbiţele folosite la ocazii speciale erau în general două la număr (/ *Cronici 16:6).* Cu ocazia dedicării Templului lui Solomon, în mod cu totul excepţional, au sunat din trâmbiţe 120 de preoţi. Aceasta a fost cea mai mare mulţime adunată vreodată la închinare, cea mai mare şi cea mai lungă ardere de jertfe.

solemnă, generatoare de teamă sfântă şi smerenie. Cuvântul ebraic folosit pentru „solemnitate" apare în descrierea acestor l.ipte de închinare şi de aceea devine evident că ei sunau <lin trâmbiţe pentru a-i stârni pe oameni la reverenţă şi solemnitate, iar chimvalele, cu care se stabileau timpii pentru cântat, erau folosite într-o manieră sobră. Ideea muzicii de tip nou este interpretată în mod eronat pe baza acestor pasaje ilcspre închinare.

Fireşte că închinarea conţinea un element puternic de bucurie, generat de marile subiecte despre care se cânta, dar a (K msidera că orchestrele de la Cortul întâlnirii sau de la Templu **Wau** nişte formaţii ce cântau muzică ritmică (cu tobe şi alte instrumente de percuţie) este

total absurd. Să mai observăm ' .i în aceste orchestre nu apar deloc tobele sau tamburinele (•şa cum apar astăzi în muzica multor biserici). De asemenea, || observăm că muzica era folosită doar în timpul arderii **Jertfei,** după care aceasta înceta şi toţi continuau închinarea **fără** instrumente.

în timpul lui David, orchestra din Casa Domnului se pare « .i ora compusă din 27 de instrumentişti, cântând doar la trei I **Ipuri** de instrumente *(1 Cronici 25:l-6)*[5]. Dacă înţelegem corect **iceste** lucruri, atunci acea orchestră era extrem de modestă **pentru** conducerea cântării unui număr atât de impresionant de închinători.[6] Din numărul acesta mic de instrumentişti

I < !e să credem despre cornul lui Heman din 1 Cronici 25:5? Cele trei instrumente uni menţionate de două ori în grup. Ca instrument răzleţ, cornul apare începând cu **Versetul** 5: „Toţi erau fii ai lui Heman, care era văzătorul împăratului, ca să desco-l«i **e** cuvintele lui Dumnezeu şi să înalţe puterea („cornul" în ebraică) Lui". Este clar i n descrierea aceasta se referă exclusiv la Heman, având unul dintre următoarele ii ci sensuri probabile. (1) Se poate referi la reputaţia lui Heman, care a fost selectat **Odinioară** pentru a cânta la trâmbiţa regală (1 Cronici 16:42); (2) se poate referi la **Hlectarea** lui pentru a cânta un psalm de laudă Ia adresa împărăţiei; (3) poate avea **Mnsul** adoptat de traducerea Cornilescu, care spune că fiii lui Heman i-au fost daţi M Dumnezeu ca să „înalţe puterea" lui - cornul fiind înţeles aici cu sens figurativ. I In corn literal ar contrazice categoric toate celelalte liste de **instrumente** din aceste I **Ipitole.**

I < Irchestra adunată pentru a însoţi chivotul în a doua etapă a recuperării sale (o **pfOCesiune** în aer liber) a avut trei chimvale, unsprezece alăute şi şase harfe. După • <■ chivotul a fost introdus în Cort, orchestra a fost redusă la opt alăute şi harfe, un

înţelegem în mod clar că muzica nu era destinată să domine sau să distragă atenţia de la închinarea inteligentă şi afectivă.

Câteva secole mai târziu, când închinarea de la Templu a fost restaurată de Ezra şi Neemia, regula celor patru instrumente a fost implementată scrupulos, confirmând faptul că era o regulă obligatorie pentru evrei. (Vezi *Ezra 3:10* şi *Neemia 12:27.)*

Toate aceste instrucţiuni au fost aplicate pentru prima dată în *a doua fază* a recuperării chivotului, iar după aceea la toate închinările de la Templu. Dar instrumentaţia aceasta nu a fost prescrisă şi pentru închinarea locală de la sinagogă.[7] Aceasta era mult mai simplă, deoarece chimvalele şi trâmbiţele dispăruseră, făcând şi mai dificil susţinerea idei conform căreia Scriptura promovează muzica puternic ritmată, cu instrumente de percuţie. Instrumentele cu coarde stabilite pentru închinare erau mai degrabă blânde decât zgomotoase. în cartea *Psalmilor* vedem că harfa şi psaltirea erau singurele instrumente care acompaniau închinarea privată sau cea de la sinagogă. Nu găsim nicăieri folosirea fanfarei sau a percuţiei, însuşi titlul „Psaltire" indică prin definiţie o colecţie de cântece interpretate cu acompaniamentul harfei. *Psalmul 92* ne oferă acest gen de instrucţiuni. Titlul psalmului ne spune că era „o cântare pentru ziua Sabatului". Aceasta trebuia să fie cântată (versetul 3) pe un instrument cu zece coarde şi cu alăuta şi „în sunetele harfei". Şi următorii psalmi întăresc clar regula că psalmii trebuiau cântaţi cu harfe şi cu alăuta (psaltiri): *Psalmii 33, 43, 57, 71, 92, 108, 144* şi 247. în *Psalmii 4, 6, 54, 55, 62, 67* şi *76* - descrierea de la începutul psalmului prescrie folosirea instrumentelor cu coarde („Neginoth"). în *Psalmul 12* \ titlul descriptiv prescrie, probabil, folosirea unei harfe cu opt coarde. Ca atare, cântatul cu ocazia închinării familiale şi la

chimval şi două trâmbiţe. Mărimea orchestrei s-a schimbat, dar niciodată tipurile de instrumente. Restricţiile au fost păstrate. In 1 Cronici 25:1-7, numărul total de muzicieni a fost 288, din care 260 ocupau loc în cor, şi, fără îndoială, aceştia cântau prin rotaţie.

7 „Sinagoga" este de fapt un cuvânt din Noul Testament, dar îl utilizăm aici ca pe un termen folositor pentru descrierea centrelor de închinare regionale şi de district - cu alte cuvinte, adunarea locală a evreilor (ca în *Psalmul 74:8).*

sinagogă era acompaniat de aceste instrumente modeste şi cu sunet plăcut.[8]

Se contrazice Biblia pe ea însăşi?

Regulile Vechiului Testament sunt clare, dar uneori par a li contradictorii în cartea *Psalmilor.* Susţinătorii noului stil de i nchinare indică spre pasaje precum *Psalmul 68:25,* unde David

menţionează fetele „care sună din timpane", şi insistă că acest psalm justifică folosirea tamburinei. In alţi câţiva psalmi, se pare că David îşi contrazice propriile reguli (sau mai degrabă pe cele pe care i le-a dat Dumnezeu). Pe baza acestor versete compozitorii noii muzici de închinare îşi arogă dreptul de a organiza concerte de închinare.
Dar modul de folosire a acestor versete este evident greşit, pentru că aceştia obligă Biblia să se contrazică pe ea însăşi, ileşi în Cuvântul **lui** Dumnezeu nu există contradicţii. Este imposibil ca Dumnezeu să dea nişte porunci ferme într-un loc, pentru ca apoi să le contrazică total în altul. Acest fapt ne i ndeamnă să examinăm cu mai multă atenţie pasaje care *par* să contrazică regulile. Când facem acest lucru, observăm imediat că instrumentele interzise nu erau folosite la închinarea directă înaintea lui Dumnezeu, ci la festivităţi civice, ţinute în .ier liber pentru celebrarea victoriilor repurtate în războaiele);rele din trecut. Promotorii noii închinări par să nu cunoască (k'loc acest fapt.
N-ar trebui să uităm niciodată că israeliţii formau simultan un *stat naţional* şi o *comunitate religioasă.* Ca stat naţional, lor le era permis să facă o serie de lucruri, dar care nu-şi aveau locul în închinarea lor expresă şi directă înaintea lui Dumnezeu.
K In Psalmii 8, 81 şi 84 inscripţia ebraică (deşi obscură) se referă ori la harta, ori i-sie o informaţie privind măsura muzicală. Titlurile unui număr de psalmi includ **termeni** care nu se referă la instrumente, ci la modul, tonul şi măsura psalmului, iar unele sunt neclare. Inscripţia ebraică „de cântat pe ghitit" apare de patru ori. Uneori se crede că se referă la trâmbiţe. Totuşi, acest fapt este aproape incredibil, deoarece 11oi dintre cei patru psalmi sunt rugăciuni de lamentaţie dureroasă, cerând ajutor! .„(Ihititul" se referă mai probabil la un stil de muzică liniştită, potrivită unei inimi inofund încercate.

ÎN
CHINAKEA
Procesiuni speciale, parade de victorie şi zile de mulţumire erau activităţi civice ţinute în aer liber şi organizate de poporul lui Dumnezeu în calitatea sa de *stat.* Fetele mergeau în fruntea acestor coloane de oameni, dansând şi bătând din tamburine. Dar aceste tamburine nu erau permise niciodată la Cortul întâlnirii sau la Templu. Actul de închinare era foarte diferit de sărbătoarea civică.
Timpanul/tamburina din *Psalmul 68* era folosit în mod evident la o activitate civică. Psalmul, deşi profetic şi mesianic, se bazează pe o victorie militară notabilă. El vorbeşte despre carele lui Dumnezeu şi despre modul în care cuceritorul mergea în faţa mulţimii de prizonieri de război. Puterea lui Dumnezeu este celebrată nu doar în sanctuar, ci şi în festivităţi stradale, în timpul cărora „în frunte merg cântăreţii, apoi cei ce cântă din instrumente, iar împreună cu ei mergeau fetelor care sunau din tamburine". Psalmul include în mod cert aluzii la închinarea directă, dar vorbeşte în acelaşi timp despre „celebrare" naţională în aer liber. Ca atare, regulile de la Templu nu se contrazic.
In *Psalmul 81:2* întâlnim din nou tamburina (în traducerea Cornilescu apare „toba"). „Cântaţi o cântare, sunaţi din tobă, din arfa cea plăcută şi din alăută!" Este un psalm al lui Asaf. A încălcat Asaf regulile folosindu-se de un instrument interzis la închinare? Răspunsul este nu, deoarece psalmul lui este o chemare lansată poporului pentru a se alătura închinării şi festivităţii cu ocazia Sărbătorii Corturilor. Aceasta era cea mai veselă sărbătoare. Celebra eliberarea poporului din Egipt, supravieţuirea lor în deşert şi „secerişul" din ţara promisă.
In timpul celor şapte zile ale sărbătorii, toţi israeliţii locuiau în „corturi" făcute din crengi de palmieri, simbolizând corturile din timpul călătoriei în deşert. Această sărbătoare, cu ofrandele ei, era în acelaşi timp festivitatea naţională anuală a secerişului. Evident, ea reprezenta un timp în care oricărui instinct cultural în aer liber i se dădea viaţă, iar lunga procesiune de israeliţi care se deplasau spre Ierusalim pentru sărbătoare era însoţită de foarte multă muzică. în mod firesc,

Fanfară, instrumente cu coarde şi de percuţie?

..Ielele" cântau cu timpanele, iar dansul naţional evreiesc ieşea 111 fiecare tabără în prim-

plan în orele serii.
Când luăm în considerare aceste festivităţi naţionale, **ne** dăm seama că Asaf n-a comis nicio eroare cu privire la lolosirea instrumentelor. El n-a adăugat timpanul/tamburina **Orchestrei** de la Templu, nu 1-a prescris ca instrument care să **fie** folosit în închinarea directă.
Psalmul 98:5-6 vorbeşte despre harfa folosită pentru a **icompania** interpretarea psalmilor şi adaugă trâmbiţele. In acestea trebuiau să sufle preoţii doar în zile speciale de .ubătoare. In mod sigur acest psalm include comemorarea marilor victorii şi se are în vedere zile speciale de închinare, lormula este aceeaşi, ca întotdeauna - tamburinele şi dansul **Cultural** erau permise la festivităţi naţionale, instrumentele din familia harfei cu sunete plăcute erau folosite pentru închinarea personală şi locală normală, iar sunetul solemn al **trâmbiţei** (folosită doar de preoţi) şi chimvalele (folosite doar de liderii de cor precum Asaf) au fost adăugate la închinarea de la Templu.
Psalmii 149-150 sunt citaţi în mod constant de către susţinătorii noului stil de închinare pentru a justifica folosirea neîngrădită a instrumentelor (împreună cu dansul) în închinarea directă. *Psalmul 149* conţine versetul: „Să laude Numele Lui cu jocuri (dans), să-L laude cu toba (timpanul) |i cu arfa!" (versetul 3). întrebarea este dacă psalmistul se **referă** la închinarea directă sau la festivităţile naţionale ale evreilor, inclusiv la cele comemorative ale victoriilor, ţinute m aer liber? Citind psalmul în întregime, răspunsul devine lo.irte clar. *Psalmul 149* nu este în mod exclusiv unul despre închinarea directă, deoarece trece în revistă toate aspectele vieţii naţionale şi private. Această întrebuinţare largă a psalmului reiese din versetul 5, care-i încurajează pe oameni ■•I scoată strigăte în aşternutul lor. Versetul 6 îi îndeamnă **lă-L** laude pe Dumnezeu cu sabia cu două tăişuri în mâna lor. Erau ei nevoiţi să ducă în sens absolut literal paturi şi **lăbii** la Templu ca să le folosească în închinare? Bineînţeles

că nu. Psalmul acesta include în sfera lui închinarea privată din timpul nopţii, dar şi serviciul militar făcut pentru ţară. Versetul 7 al psalmului cere răzbunare asupra păgânilor, iar versetul 8 cere legarea împăraţilor acestora în lanţuri. Iată deci că psalmul trece în revistă fiecare aspect al vieţii, atât cel civic, cât şi cel spiritual. Aceste aspecte cuprind festivităţi civice şi ceremonii de victorie. Din acest motiv nu ar trebui să fim surprinşi când găsim referiri la timpane, tamburine şi la dans. Regulile pentru închinarea de la Templu nu sunt contrazise.
Dar cum procedăm cu *Psalmul 150?* Psalmistul îndeamnă poporul lui Dumnezeu să-L laude cu timpane, dans şi orgă, împreună cu instrumentele permise la Templu. (Orga, aşa cum . am observat deja, era un instrument acţionat cu aer, având între şapte şi zece registre.) Psalmul începe astfel: „Lăudaţi pe Domnul! Lăudaţi pe Dumnezeu în Locaşul Lui cel sfânt, lăudaţi-L în întinderea cerului, unde se arată puterea Lui!" „Locaşul" menţionat aici este descris ca fiind „întinderea vastă" sau „ceruri imense"[9]. Nu este vorba de templul pământesc, ci de templul universului întreg, chiar şi de întinderea infinită aflată dincolo de univers, unde îngerii zboară la porunca lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, acesta este un alt psalm care cere ca Dumnezeu să fie glorificat în toate domeniile vieţii. Psalmul trece dincolo de actul de închinare directă. Versetul 6 al psalmului ne aduce aminte că instrumentele nu pot fi prin ele însele mijloace de laudă. Numai fiinţele care au suflare pot să se închine. Numai sufletele vii pot să-L laude pe Dumnezeu. în lumina acestui fapt, psalmul capătă sens numai când este înţeles ca un psalm bogat în figuri de stil, folosind caracteristicile muzicale ale diferitelor instrumente pentru a descrie diferite emoţii ale închinării adevărate.
Puritanul David Dickson a exprimat acest fapt în renumitul său comentariu asupra *Psalmilor*. El declară că
„pluralitatea şi varietatea acestor instrumente erau potrivite
9 Unii comentatori biblici spun că este vorba atât despre sanctuarul pământesc, **cât]** şi despre bolta cerească. In acest caz, psalmul face parte dintre aceia care acoperă spectrul întreg al vieţii - de la închinarea în Templu la viaţa civică, socială.

pentru reprezentarea diferitelor condiţii ale omului spiritual ... şi pentru a învăţa ce fel de sentimente şi puteri ale sufletului nostru trebuie stârnite pentru a-L lăuda pe Dumnezeu. Ce melodie ar trebui să scotă fiecare instrument ... ca să arate frumuseţea laudei aduse lui Dumnezeu, pe care niciun instrument şi nicio expresie a trupului nu o pot asigura în mod adecvat cu trâmbiţa, psaltirea etc."
Predicatorul scoţian Andrew Bonar din secolul al XlX-lea .i scris:
„In enumerarea instrumentelor muzicale din acest psalm se află o referire la varietatea care există printre oameni cu privire la exprimarea bucuriei şi la provocarea sentimentelor."
Cu alte cuvinte, acest psalm enumera instrumentele nu pentru a fi folosite în sens literal, ci pentru a reprezenta gama de subiecte sau atitudini care compun închinarea adusă din inimă. Pe baza acestei interpretări, instrumentele sunt metaforice şi reprezentative. Aceasta este probabil cea mai Irecventă interpretare a psalmului la comentatorii tradiţiei reformate. *Trâmbiţa* (versetul 3) reprezintă nota victoriei. Lauda noastră trebuie să fie răsunătoare, triumfătoare şi înflăcărată. *Alăuta* şi *harfa* dau sunetul dulce al mulţumirii şi dragostei. *Timpanul* şi *jocul* (dansul, versetul 4) vorbesc despre energia, efortul şi entuziasmul efervescent al copiilor implicaţi într-o activitate plăcută. Ca atare, închinarea necesită energia minţii şj entuziasmul sufletului unui credincios. *Cavalul* era mai degrabă un instrument de divertisment şi nu de închinare, .iducându-ne aminte că adevărata laudă trebuie să fie desfătarea cea mai mare a credinciosului, nu o datorie mecanică. Versetul 5 aduce în imagine *chimvalele* răsunătoare, probabil o aluzie la volumul şi puterea laudei demne, dar şi la efectul de smerire profundă pe care îl produce adevărata închinare.
O Biblie de studiu publicată recent remarcă faptul că acest psalm cheamă la închinare cu toate felurile de instrumente muzicale. Dar preluarea acestei interpretări extrem de

literale a psalmului introduce o contradicţie majoră în Biblie. Dumnezeu este prezentat ca un Dumnezeu care stabileşte reguli ferme, pentru ca ulterior să le ceară oamenilor să le încalce. *Psalmul 150* nu poate şi nici nu doreşte să anuleze restricţiile Vechiului Testament cu privire la instrumentele care trebuie să fie folosite în închinare.
Cineva ar putea susţine că orga bisericească de azi este formată dintr-un număr mare de instrumente montate într-unui singur. într-un sens, aşa stau lucrurile, dar la ea cântă un singur muzician, o restricţie evidentă asupra regimului ei de funcţionare. Deoarece vocile ei sunt unite într-un singur sunet general, ea poate fi considerată (când este folosită modest şi sensibil) un singur instrument.
Standardul lui Dumnezeu rămâne valabil şi în această epocă a Evangheliei, şi anume că instrumentele muzicale trebuie să fie modeste în caracter, limitate ca număr şi niciodată să nu le fie permis să rivalizeze cu închinarea inteligentă sau să-i umbrească frumuseţea. Ideea că Vechiul Testament aprobă bufoneriile muzicale din vremurile noastre este bazată pe 0 interpretare extrem de superficială şi eronată a datelor biblice. închinarea nu ar trebui să fie o oportunitate pentru exhibiţionismul uman. O temă care reapare mereu în Scriptură este aceea că Dumnezeu stă împotriva celor mândri. închinarea nu urmăreşte să demonstreze abilităţile artistice omeneşti, nici să întreţină buna dispoziţie a închinătorilor. Muzica şi virtuozitatea instrumentală nu trebuie niciodată să interfereze cu caracterul spiritual al închinării. închinarea tradiţională promovează teama de Dumnezeu, reverenţa, spiritualitatea şi meditaţia. Bucuria se naşte din logica sentimentelor şi nu este fabricată de elemente exterioare. închinarea tradiţională este bazată pe închinarea biblică, iar aceasta respectă anumite restricţii. Domnul îngăduie poporului Său să folosească mijloacele muzicale care să-i asiste la închinare, dar de această încredere nu trebuie să se abuzeze niciodată. Totuşi, credem că în zilele noastre această încredere este folosită abuziv de susţinătorii stilului modern de

închinare.
64

J

CAPITOLUL 7
Servicii de închinare în Biblie

Există în Biblie vreun exemplu al unei ordini a închinării? **Există,** pentru că mai multe pasaje din Scriptură ne oferă imagini clarificatoare despre închinare. Capitolele 4 şi 5 din *Apocalipsa,* la care ne-am referit deja, oferă indicii cheie despre aranjarea, tonul şi conţinutul închinării. în acest **pasaj,** închinarea începe cu o prezentare a celor patru făpturi vii care stau împrejurul scaunului de domnie şi zic: „Sfânt, **ifânt,** sfânt este Domnul Dumnezeu, Cel Atotputernic, care II ,i, care este, care vine!" Este foarte important de observat că I >iimul loc revine laudei obiective. Dumnezeu este numit şi (Icscris prin câteva atribute divine - sfinţenia, suveranitatea, puterea şi eternitatea Lui. închinătorii dau slavă şi cinste şi ,uluc mulţumiri Stăpânului etern, aşa că toată atenţia este mai **întâi** concentrată asupra Lui, iar mulţumirea subiectivă este **lăsată** la urmă.

A doua contribuţie la închinare este adusă de cei douăzeci !ji patru de bătrâni (reprezentând Biserica tuturor timpurilor) **Care** se prosternează în smerenie şi închinare înaintea I himnezeului etern. Care este modul lor de închinare? Ei îşi .IIuncă cununile înaintea scaunului de domnie, recunoscând i .i Dumnezeu este stăpânul suveran şi sursa mântuirii, şi zic: „Vrednic eşti Doamne şi Dumnezeul nostru să primeşti slava, ' mstea şi puterea, căci Tu ai făcut toate lucrurile şi prin voia Ta stau în fiinţă şi au fost făcute" *(Apocalipsa 4,11).* Şi de data **iceasta** închinarea este tot una obiectivă. Dumnezeu este în **Itenţia** tuturor. El este adorat şi preamărit. Voia Lui suverană
65
Î
NCHINAREA
este menţionată („prin voia Ta") şi El singur este recunoscut drept Cel ce este vrednic de închinare. Mintea închinătorilor este concentrată în întregime asupra Lui şi asupra calităţilor Sale.

Serviciile noastre de închinare trebuie să reflecte această ordine. Şi noi trebuie să începem închinarea cu lauda la adresa lui Dumnezeu, exprimată în termeni solemni şi vrednici de Cel în faţa căruia ne închinăm. Aceasta este marea tradiţie spirituală a închinării reinstaurată prin Reformă, deşi mulţi au pierdut astăzi contactul cu aceste principii de bază.

Următoarea contribuţie la închinare este descrisă în *Apocalipsa 5:9-10,* unde făpturile vii şi cei douăzeci şi patru de bătrâni se unesc pentru a cânta despre planul lui Dumnezeu stabilit pentru toate timpurile (reprezentat prin cartea cu cele şapte peceţi). Ei cântă despre Cristos, despre vrednicia Lui şi despre moartea Sa ispăşitoare pentru oameni din toate seminţiile şi naţiunile. In acest moment apare mulţumirea subiectivă, pentru că se cântă despre Cristosul care „ne-a răscumpărat". Apoi închinătorii vorbesc mai specific despre ei înşişi, cântarea lor fiind una de uimire, mulţumire şi veselie. Ei cântă despre modul în care Cristos „ne-a făcut o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi noi vom împăraţi pe pământ" (n. trad.). Ei cântă despre statutul lor minunat de | copii ai lui Dumnezeu, despre preoţia tuturor credincioşilor şi despre viitoarea împărăţire alături de Cristos. Cu alte cuvinte, ei combină mulţumirea cu o recapitulare a adevărurilor fundamentale.

Următoarea contribuţie la închinare este adusă de mulţimea nenumărată de îngeri, care zic cu voce tare: „Vrednic este Mielul, care a fost junghiat, să primească puterea, bogăţia, înţelepciunea, tăria, cinstea, slava şi lauda" *(Apocalipsa 5:12).* i în această izbucnire magnifică de laudă obiectivă, gloria infinită şi trăsăturile lui Dumnezeu sunt atribuite Domnului i Isus Cristos. Auzind aceste cuvinte, cele patru făpturi vii şi cei douăzeci şi patru de bătrâni s-au aruncat la pământ, exprimându-şi supunerea şi dedicarea faţă de El - acestea fiind atitudinile esenţiale ale inimii în închinare.

Servicii de închinare în Biblie

Din toate acestea învăţăm că închinarea este în primul rând una *obiectivă.* Ea se referă la Dumnezeu şi la minunatele Sale lucrări. In al doilea rând, închinarea are legătură cu noi şi cu ce a făcut El pentru noi. Partea obiectivă include referiri specifice la Cristos ca Mântuitor. Apoi apare o recapitulare a .idevărurilor centrale, urmată de supunere şi autodedicare. Nota dominantă este, fără îndoială, reverenţa şi smerenia. Limbajul este înălţător şi întru totul biblic. Nu întâlnim nicăieri tipul de familiaritate care-L coboară pe Dumnezeu la nivelul relaţiilor umane (felul de rugăciune şi de cântare pe care le întâlnim astăzi pretutindeni). Dumnezeu rămâne pe tot parcursul închinării veşnicul Tată în faţa căruia ne închinăm .şi împăratul care mântuieşte. Cuvintele sunt profunde, însă lormatul închinării nu este deloc ornamentat. închinătorii nu .iduc ofrande materiale sau talentele lor. Ei aduc doar cuvinte, oferite din inima lor, dar acestea sunt cuvinte pe care le-au învăţat de la Dumnezeu.

In pasajul din *Apocalipsa* nu sunt prezentate toate elementele închinării. De exemplu, nu apare exprimarea nevoii de pocăinţă sau mijlocirea înaintea lui Dumnezeu. (E logic să lipsească prima, pentru că majoritatea oamenilor răscumpăraţi se află m ceruri, unde nu mai păcătuiesc.) închinarea ilustrată de acest pasaj se situează la nivelul cel mai înalt al închinării -.idorarea şi aprecierea Fiinţei lui Dumnezeu şi a lucrării Sale răscumpărătoare, însoţite de smerenie şi dedicare. Cu toate acestea, scena este aproape completă pentru a putea fi un model de serviciu de închinare.

Un alt exemplu de închinare biblică se găseşte în *Fapte* ■*1:24-30,* unde apostolii (unii cred că erau prezenţi şi alţi credincioşi), după ce au ascultat relatarea lui Petru şi a lui loan despre arestarea şi eliberarea lor, se roagă pentru ajutor şi binecuvântare.

„Când au auzit ei aceste lucruri, şi-au ridicat glasul toţi împreună către Dumnezeu şi au zis: Stăpâne, Doamne, care ai făcut cerul, pământul, marea şi tot ce este în ele! Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul

Tău: Pentru ce se întărâtă Neamurile şi pentru ce cugetă noroadele lucruri deşarte? împăraţii pământului s-au răsculat şi domnitorii s-au unit împotriva domnului şi împotriva Unsului Său. în adevăr, împotriva Robului Tău celui Sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoţit în cetatea aceasta Irod şi Filat din Pont cu Neamurile şi cu noroadele lui Israel, ca să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta şi sfatul Tău. Şi acum, Doamne, uită-Te la ameninţările lor, dă-le putere robilor Tăi să vestească Cuvântul Tău cu toată îndrăzneala şi întinde-Ţi mâna, ca să se facă tămăduiri, minuni şi semne prin Numele Robului Tău celui Sfânt, Isus."

Această rugăciune nu a fost rostită cu voce tare de către toţi apostolii laolaltă (după cum nici Petru şi Ioan nu au vorbit la unison în versetul 19). Unul se roagă, în timp ce toţi ceilalţi se unescîn inima lor. Rugăciuneaîncepe prin a-L nu mi pe Domnu 1 Creatorul tuturor lucrurilor. Se face apoi referire la Scriptură care a prezis situaţia în care se aflau. Apoi ei afirmă statutul de Mântuitor al lui Cristos şi planul etern al lui Dumnezeu în Evanghelie. Numai *după* aceea credincioşii încep să ceară binecuvântare peste lucrarea lor şi cer ca semnele promise să-i însoţească.

Repetăm, pe primul loc trebuie să fie lauda la adresa lui Dumnezeu. După aceea, Cuvântul lui Dumnezeu este recunoscut ca fiind în întregime adevărul. Apoi este recunoscut Cristos şi

suveranitatea lui Dumnezeu. După aceea urmează rugăciunea de cerere, dar încă nu s-a ajuns la cereri personale, pentru că închinătorii sunt încă preocupaţi ca Dumnezeu să binecuvânteze Evanghelia. In rugăciunile noastre, nevoile personale ar trebui să apară mai târziu, aşa cum reiese şi din rugăciunea „Tatăl nostru" (Cele două mari rugăciuni ale Domnului Isus Cristos sunt analizate cu privire la conţinutul şi aranjarea lor, împreună cu alte exemple biblice de rugăciune în anexa „Reguli practice pentru rugăciunea publică").
Revenind la tabloul închinării din *Apocalipsa 4-5,* observăm câteva trăsături care în mod clar sunt normative pentru bisericile creştine. închinarea este simplă şi neîmpodobită.

închinarea nu reprezintă o ocazie pentru demonstrarea l.ilentelor muzicale sau a altor talente umane. Bătrânii aveau .ilăute, dar acestea sunt evident simbolice, din moment ce sunt menţionate împreună cu „potire din aur pline cu tămâie". *formatul* închinării trebuie să fie simplu dacă se vrea ca şi *conţinutul* să fie glorios şi înălţător.
Aplicând aceste lucruri la situaţia noastră de astăzi, înseamnă că şi noi ar trebui să ne limităm tot la ceva simplu si neîmpodobit. Unii scriitori care abordează tema închinării .m criticat formatul închinării de tip „sandvişul cântare şi rugăciune" întrebuinţat în închinările tradiţionale. E prea pi ictisitor şi anticipator, spun ei. Dar tocmai simplitatea si predictibilitatea îi conferă puterea. Este important ca **închinătorii** să nu trebuiască să stea în bănci şi să se tot întrebe Ce mai urmează, poate o rugăciune lungă, poate colecta sau i ilirea Bibliei sau poate un punct inopinat în program sau o altă **cântare.** închinarea predictibilă dă posibilitatea închinătorilor să-şi adune gândurile şi să se concentreze asupra participării l.i fiecare punct al serviciului cu o implicare spirituală deplină. **Există** suficiente subiecte spirituale care să dea conţinut închinării noastre, astfel încât să nu mai fie nevoie să apelăm l.i ornamentaţia noastră trivială şi umană.
Pentru acelaşi motiv, intervenţiile şi întreruperile constante **din** partea celui ce conduce închinarea, oricât de bine intenţionat ar fi el, trebuie să fie limitate. Uneori acestea sunt romentarii superficiale şi lipsite de fond, făcute doar cu scop informativ, însă care-i împiedică pe cei ce se închină să ajungă la o închinare glorioasă şi înălţătoare ca şi aceea ilustrată în *Apocalipsa 4-5.* Chiar şi intervenţiile bine intenţionate, precum explicaţiile introductive la cântări, pot afecta concentrarea congregaţiei, mai ales când acestea sunt mai lungi de o propoziţie sau două. Smerenia sinceră este cea mai bună .ititudine din partea celor ce conduc închinarea. Mottoul **lui** Ioan Botezătorul trebuie să fie şi al lor: „Trebuie ca El să **crească,** iar eu să mă micşorez."

Componentele închinării
Dacă aranjăm în ordine elementele sau părţile componente ale închinării prezentate în pasajele pe care le-am studiat şi le combinăm cu elementele prezente în *Psalmi* şi în rugăciunile din Noul Testament, ajungem la enumerarea de mai jos. In această enumerare avem o prezentare a temelor generale regăsite în închinarea adusă lui Dumnezeu de-a lungul generaţiilor de bisericile biblice şi non-liturgice. Predicarea este, bineînţeles, partea vitală şi proeminentă a închinării, dar în studiul de faţă ne ocupăm doar de elementele care însoţesc predicarea. Listele de mai târziu vor prezenta ordinea tradiţională nonconformistă a închinării evanghelice şi conţinutul rugăciunii publice. înaintaşii noştri erau fără îndoială profund preocupaţi de aceste probleme.
închinarea obiectivă
1. Invocarea lui Dumnezeu - rostirea titlurilor lui Dumnezeu, exprimarea dorinţei noastre de a ne apropia de El ca să ne închinăm Lui, exprimarea smereniei şi cererea ajutorului pentru închinare.

2. închinare - adorare, laudă şi binecuvântare, având atenţia îndreptată spre atributele lui Dumnezeu, Persoana şi lucrarea răscumpărătoare a Domnului Isus Cristos.
3. **Mulţumire** - pentru mântuire în general; pentru mântuirea personală; pentru Cuvântul lui Dumnezeu; pentru protecţia şi ducerea până la capăt a credinţei; pentru binecuvântările primite.
4. Afirmare - incluzând încrederea, respectul pentru marile doctrine ale credinţei, împreună cu mărturisirea încrederii în aceste lucruri.

închinarea subiectivă

!5. Pocăinţa - mărturisirea şi lepădarea sinceră dej păcatele făcute.

6. **Dorinţa de sfinţire** - fără de care pocăinţa este falsă. Aici facem promisiuni şi ne luăm angajamente cu privire la evitarea păcatului, căutăm ajutorul lui Dumnezeu pentru a avea o conştiinţă vie şi pentru a dezvolta un comportament evlavios.
7. Dedicare şi predare - dedicarea categorică a vieţii credincioşilor la ascultare şi slujirea Domnului în săptămâna ce urmează, incluzând mărturisirea.
8. **Mijlocire** - pentru cei pierduţi, pentru ţară, pentru poporul Domnului, pentru cei bolnavi şi întristaţi, pentru cei încercaţi, pentru slujitorii Domnului şi pentru cei persecutaţi.
9. **Pledare** (rugăciunea stăruitoare) - rugăciuni de cerere în care sunt prezentate nevoile specifice ale solicitantului. Această secţiune a închinării include menţionarea promisiunilor lui Dumnezeu, cu încredere şi mulţumire; în timp ce îi mulţumim lui Dumnezeu, ne mângâiem sufletul şi ne hrănim cu ele. Nevoile specifice vor include eliberare din strâmtorări, ajutor, putere, lumină pentru înţelegerea Scripturii, călăuzire, dragoste pentru Dumnezeu, curaj şi disponibilitatea de a fi folosit. La modul general vorbind, nevoile spirituale trebuie să fie menţionate înaintea nevoilor pământeşti.
Isaac Watts a cuprins toate aceste elemente ale închinării mtr-un vers compus pentru lucrarea sa clasică, *A Guide to l'rayer* (1715) [îndrumător pentru rugăciune]:
Cheamă-L pe Dumnezeu, laudă-L, mărturiseşte, Roagă-L, pledează, apoi declară Că eşti al Lui, ***mulţumeşte-î*** *şi binecuvântează, Iar Aminul să confirme toată rugăciunea.*
Toate aceste secţiuni ale închinării trebuie să fie prezente atât in cântări, cât şi în rugăciuni publice, în ordinea aproximativă .i acestei liste (cu precizarea că lista închinării obiective şi cea

a închinării subiective se pot suprapune puţin), păstrând un echilibru potrivit între toate temele amintite. în mod firesc, nu poate fi explorată exhaustiv fiecare componentă. Prin rugăciune, de exemplu, s-ar putea evidenţia pe scurt atributele divine, o rugăciune ulterioară probabil va mai sublinia unul sau două atribute demne de amintit. în ce priveşte cântarea, cărţile de cântări mai bune dispun de o clasificare care acoperă majoritatea acestor subiecte, uneori aranjându-le în ordine ideală.

Rugăciunea publică

în rugăciunea publică, pocăinţa trebuie în mod inevitabil să fie mult mai generală decât în rugăciunile personale. Persoana care conduce rugăciunea publică trebuie să formuleze rugăciunea de pocăinţă în aşa fel încât *toţi* să se poată identifica cu acea rugăciune. Acest lucru este greu de realizat dacă sunt menţionate păcate foarte specifice. Unele păcate pot fi tratate universal, îndeosebi *păcatele generate de starea inimii,* precum mândria şi egoismul. Pocăinţa generală nu ar trebui să cadă în superficialitate, iar cel ce conduce închinarea trebuie să fie preocupat de aceasta. Bineînţeles, este nevoie de o sinceritate deosebită când ne apropiem de un Dumnezeu sfânt.
La ce anume se referă „afirmarea" menţionată în lista subiectelor închinării obiective? Prin afirmare enumerăm înaintea lui Dumnezeu câteva dintre frumoasele doctrine care vorbesc

despre gloria Sa şi care ne înalţă inimile. Le numim şi le explicăm puţin, aducând mulţumire pentru ele lui Dumnezeu şi mărturisind că le credem şi ne bazăm pe ele. îi spunem Lui ceea ce ne-a învăţat El şi îi mărturisim ce înseamnă pentru noi aceste lucruri. Facem exact ceea ce s-a făcut în *Apocalipsa 4-5* şi în multe alte minunate rugăciuni biblice de afirmare. Exact aşa cum cântăm cântări de acest gen, aşa ne şi rugăm. *Psalmul 91* este un exemplu de rugăciune de afirmare. La prima vedere poate părea o rugăciune foarte subiectivă, dar în realitate psalmistul, în timp ce vorbeşte sufletului său, dă toată slava lui Dumnezeu. El afirmă puterea şi măreţia lui Dumnezeu, după

care vorbeşte despre puterea Sa de izbăvire şi credincioşia Lui. II se consolează cu înşiruirea acestor aspecte ale caracterului lui Dumnezeu şi a modalităţilor Lui de lucru.

Ordinea serviciului de închinare

Discutând detaliile serviciului de închinare, primul lucru de menţionat este faptul că serviciul de închinare ar trebui să înceapă fie cu rostirea unor propoziţii din Scriptură, fie cu o scurtă rugăciune prin care să chemăm prezenţa lui Dumnezeu, (lându-I slavă, preamărind măreţia şi suveranitatea Lui, recunoscând dependenţa noastră de Cristos, de Golgota şi **de** Duhul Sfânt, cerând iertare şi apoi binecuvântare peste închinare. (Bisericile episcopale, metodiştii şi prezbiterienii au preferat de-a lungul istoriei prima variantă, în timp ce baptiştii, independenţii, creştinii după Evanghelie şi penticostalii de modă veche au preferat-o pe cea de a doua.)

Prima cântare comună din cadrul serviciului de închinare este bine să fie despre Dumnezeu - o afirmare obiectivă şi plină **de** putere a atributelor şi gloriei Lui, care să exprime teama de I)umnezeu, bucuria şi evlavia. Prin aceasta noi urmăm tiparul rugăciunii „Tatăl nostru" - „Iată dar cum trebuie să vă rugaţi: **Tatăl** nostru care eşti în ceruri! Sfinţească-se Numele Tău."

După rugăciune şi intonarea unei cântări, urmează prima i itire a Cuvântului lui Dumnezeu. (Ar fi ideal ca în cadrul unui serviciu de închinare să existe două citiri ale Scripturii.) () ordine simplă, dar foarte generală, ar fi următoarea:

Rugăciunea de deschidere
Prima cântare (obiectivă)
Prima citire a Cuvântului (Un psalm sau un pasaj din Vechiul Testament)
A doua cântare

A doua citire a Cuvântului
Anunţuri şi colecta (un punct controversat)
Rugăciunea pastorală
A treia cântare
Predicarea Cuvântului (probabil încheiată cu rugăciune)

A patra cântare Rugăciunea de încheiere

Cum trebuie să procedăm cu anunţurile? Unii cred că din moment ce anunţurile întrerup închinarea, un cuvânt de salut împreună cu anunţurile ar trebui rostite *înainte* de începerea închinării. Alţii cred că plasarea acestor anunţuri la început deranjează pregătirea tăcută şi reverenţioasă pentru închina re, ştirbind din frumuseţea închinării obiective care urmează să înceapă. Alţii consideră că anunţurile trebuie să fie făcute la sfârşit, lucru care, de asemenea, prezintă dezavantaje deoarece tulbură starea de cercetare a inimii care ar trebui să apară în

urma predicării Cuvântului. Autorul acestei cărţi este de părere că anunţurile pot fi făcute cu responsabilitate în cadrul serviciului de închinare atâta timp cât persoana care le face nu introduce în ele lucruri triviale, elemente fireşti sau remarci hazlii. Anunţurile trebuie făcute cu o faţă senină, fără însă a cădea în superficialitate şi a crea o atmosferă informală.

Mai multe detalii despre rugăciunea publică de începere a serviciului de închinare

Rugăciunea pastorală principală ar trebui să fie destul de

anticipatore în ceea ce priveşte ordinea ideilor ei generale, deşi conducătorul închinării ar trebui să vină cu subiecte şi construcţii verbale noi în ordinea ideilor din rugăciune. Cea mai bună metodă este să se urmărească ordinea domeniilor de inchinare enumerate mai devreme, făcând referire la fiecare dintre ele. Importanţa unei închinări atotcuprinzătoare, cu reverenţă şi frică de Dumnezeu, dar şi cu bucurie şi mulţumire este întotdeauna de dorit. Dacă dorim să-i dezobişnuim pe credincioşi de închinarea emoţională stârnită de muzică, atunci rugăciunile noastre publice trebuie să fie formulate în aşa fel încât să aibă impact asupra minţii şi să înalţe sufletul prin a-I adresa lui Dumnezeu cuvinte inteligente. Rugăciunea pastorală („rugăciunea lungă") din cadrul serviciului principal de închinare din ziua de duminică, axat mai mult pe învăţătură, ar trebui să fie destul de substanţială, în timp **ce** rugăciunea pastorală dintr-un serviciu de evanghelizare va fi, la modul ideal, mai scurtă şi concentrată în primul rând asupra subiectelor legate de mântuire.

Cu riscul repetării majorităţii subiectelor enumerate mai devreme drept componente ale închinării, avem aici o listă cu teme care ar trebui să se regăsească în rugăciunea publică, de preferinţă în această ordine.

ADORAREA LUI DUMNEZEU:
- Trinitatea
- Domnul Isus Cristos MULŢUMIRE PENTRU:
- mântuire -bunătate
- rugăciuni ascultate
- înţelegere
- sănătate şi putere
- familie şi biserică
- speranţa Cerului ... AFIRMARE POCĂINŢĂ

RUGĂCIUNE PENTRU AJUTOR IN SFINŢIRE
DEDICARE
MIJLOCIRE ŞI CERERI SPECIFICE PENTRU:
- ţară
- toţi oamenii
- alte biserici
- cei persecutaţi şi cei aflaţi în zone de război şi foamete
- binecuvântare pentru serviciile de închinare din acea zi şi pentru lucrarea cu copiii
- lucrarea de mărturisire a bisericii şi a persoanelor implicate în activitatea evanghelistică în săptămâna care urmează
-pace

BINECUVÂNTĂRI DUMNEZEU
PESTE CUVÂNTUL LUI

încheierea rugăciunilor

Rugăciunea făcută în mod public trebuie să fie rostită întotdeauna în Numele lui Isus Cristos, ca dovadă a ascultării de porunca Sa.[10] Din acest motiv, rugăciunea trebuie să se încheie în

felul următor: „în Numele Domnului Isus Cristos, Amin" sau „în Numele Mântuitorului nostru Isus Cristos" sau „în Numele Domnului Isus Cristos şi pentru slava Lui". Uneori, pastorii îmbogăţesc aceste formulări adăugându-le adjective cu caracter reverenţios. Nu este biblic şi nici potrivit a se omite referirile la Persoana lui Isus Cristos, care a plătit cu viaţa pentru primirea noastră înaintea lui Dumnezeu şi de care depindem pentru mântuirea noastră. Este nepotrivit şi nerespectuos faţă de Mântuitor când încheiem simplu: „în numele Fiului Tău." Identitatea Lui este una plină de glorie şi trebuie onorat ca atare. Când rugăciunea este adresată Tatălui, aşa cum şi trebuie să fie, este nebiblic (şi nu are sens) să spunem „în Numele Tău.

Trebuie să observăm că, în zilele noastre, când se face

\QIoan 14:13-14; 15:16; 16:23 şi 26. Vezi, de asemenea, *Efeseni 5:20; Coloseni 3:17; 1 Petru 2:5.*

referire la titlurile Domnului, se obişnuieşte ca în rugăciunile publice să se rostească doar numele Isus. Credem însă că acest nume ar trebui să fie rostit mai reverenţios integrat în formula „Domnul Isus Cristos" sau cel puţin „Domnul Isus" sau .idăugându-se la el funcţia de Mântuitor a lui Isus. (Cineva **ar** putea obiecta spunând că rugăciunea din *Fapte 4* foloseşte doar numele de „Isus" dar nu este aşa pentru că divinitatea I)omnului este afirmată în cuvintele: „Robului Tău celui sfânt, Isus".)

Conducerea rugăciunii publice

In anexa „Reguli practice pentru rugăciunea publică" sunt prezentate douăzeci de reguli pentru conducerea rugăciunii publice, împreună cu mai multe exemple biblice de închinare prin rugăciune, inclusiv rugăciunea „Tatăl nostru", rugăciunea preoţească din *Ioan 17* şi alte exemple din Noul Testament şi **din** *Psalmi.*

Mijloace pentru promovarea reverenţei

Prezentăm acum câteva sugestii practice pentru menţinerea reverenţei cu toate că problema necesităţii absolute a reverenţei *va* fi dezbătută în capitolul 13 al acestei cărţi. Reverenţa Împreună cu bucuria alcătuiesc scopul de bază al închinării, **Iar** acesta trebuie să fie asigurat prin însuşi *cadrul* serviciului, dar şi prin conţinutul acestuia. Adunarea trebuie să păstreze tăcerea înainte de începerea serviciului, în aşa fel încât toţi **Cei** prezenţi să-şi poată pregăti inimile pentru închinare. Este Irist că în zilele noastre mulţi pastori încurajează discuţiile in formale înainte de începerea serviciului de închinare pentru **Ca** locul de închinare să para mai primitor. Acest lucru însă I **rebuie** realizat printr-o primire călduroasă din partea omului <lo ordine care te întâmpină la intrarea în biserică. După muparea locului în bănci, conversaţiile dintre închinători **dăunează** reverenţei şi respectului datorate Domnului. Nu

este adevărată remarca potrivit căreia atmosfera reverenţioasă din biserică dă impresia unei atmosfere de morgă. Dacă orga cântă încet, iar oamenii se roagă sau citesc Biblia în timp ce aşteaptă începerea serviciului de închinare, vizitatorii rămân impresionaţi şi încurajaţi de reverenţa care domină în locul de închinare. E posibil ca pastorul să fie nevoit să-i convingă pe credincioşi cu răbdare să evite discuţiile de dinaintea începerii serviciului de închinare, dar odată realizat acest lucru, toţi se vor întreba cu uimire cum au putut să vină la închinare până atunci fără a fi conştienţi de solemnitatea locului şi de importanţa faptului de a petrece acel timp în tăcere, meditaţie şi rugăciune.

Unele biserici au încercat să rezolve problema discuţiilor inutile de dinaintea serviciului de închinare punându-i pe credincioşi să cânte o cântare sau cerând corului să cânte, dar pentru autorul acestei cărţi o asemenea soluţie pare a fi total ineficientă, aceasta şi pentru faptul că acest lucru dă ton unui stil modern de închinare.

In aceste vremuri, caracterizate de dorinţa de a fi informai, când bisericile sunt mici, buna organizare a bisericilor a devenit un lucru rar. Dar organizarea are mare importanţă, iar din

Iacov 2:1-3 înţelegem că ea a fost implementată în adunările Noului Testament. Şi în zilele noastre ea trebuie să capete o atenţie deosebită mai ales în bisericile mari. Sentimentul de ordine şi seriozitate devine imediat evident într-o biserică bine organizată. Oamenii nu se învârt prin biserică ca să se aşeze lângă cineva cu care pot vorbi. Nici nu se aşază în locuri unde să blocheze accesul spre alte locuri libere. într-o biserică organizată, închinarea prinde imediat conturul unei ocazii speciale şi devine clar că scopul primordial al întrunirii este închinarea, şi nu interacţiunea cu prietenii.
La sfârşitul unui serviciu, după rugăciune sau benedicţie, oamenii ar trebui să mai rămână puţin în rugăciune tăcută, pe fondul unei melodii, dacă se doreşte, cântate la pian sau la orgă. Cel ce conduce închinarea nu ar trebui să anunţe imediat că „biserica este liberă", punând astfel capăt în mod abrupt

serviciului de închinare şi semnalând posibilitatea începerii unei interacţiuni zgomotoase dintre oameni. Reverenţa din casa lui Dumnezeu lasă o impresie puternică asupra oamenilor neconvertiţi şi ajută la maturizarea şi sfinţirea credincioşilor.

CAPITOLUL 8

Ce s-a întâmplat cu adevărat în Corint?

„Ce este de făcut atunci, fraţilor? Când vă adunaţi laolaltă, dacă unul din voi are o cântare, altul o învăţătură, altul o descoperire, altul o vorbă în altă limbă, altul o tălmăcire, toate să se facă spre zidirea sufletească" (1 ***Corinteni 14:26).***

CUM SĂ ÎNŢELEGEM descrierea serviciului de închinare făcută de Pavel în *1 Corinteni 14:26?* Acest verset şi cele care urmează sunt importante pentru dezbaterea pe tema închinării. închinarea trebuie să fie reverenţă şi organizată sau trebuie să fie lipsită de formalitate şi caracterizată de exuberanţă, spontaneitate şi inovaţie? Acest pasaj ne .isigură răspunsul. Adepţii noului stil de închinare susţin că l'avel conturează aici o imagine a închinării care este total neprotocolară şi lipsită de inhibiţii. Aceştia sunt de părere că în cadrul serviciului de închinare şi-au adus contribuţia mulţi oameni şi au fost puse la lucru multe daruri. In lumina celor spuse, promotorii noii închinări sunt mulţumiţi de faptul că multe biserici se îndepărtează acum de stilul de închinare l'ormal, prestabilit, ordonat, care a dominat scena bisericilor iubitoare de Biblie de-a lungul multor generaţii de-a rândul. Modul tradiţional de închinare (spun ei) este ca o cămaşă de lorţă care reduce serviciul de închinare la un număr limitat de componente, în timp ce noul stil este descătuşat şi deschis „scurgerii" Duhului - la fel ca serviciile de închinare din Corint.
Dacă privim superficial la versetul-cheie, ni se pare că el

vorbeşte despre o libertate totală şi contribuţii la închinare din toate părţile. „Ce este de făcut atunci, fraţilor, întreabă Pavel, când vă adunaţi laolaltă, dacă unul din voi are o cântare, altul o învăţătură, altul o descoperire, altul o vorbă în altă limbă, altul o tălmăcire?" înainte de a demonstra că impresia de libertate totală este departe de adevăr, trebuie să evidenţiem faptul că vorbele lui Pavel nu pot niciodată justifica accentul fantastic pus asupra muzicii în cadrul noului tip de închinare, deoarece singura muzică menţionată este „psalmul" (în versiunea originară a Noului Testament). Chiar dacă descrierea aceasta este probabil una generală, incluzându-se între psalmi şi alte cântări, biserica primară nu avea nimic asemănător formaţiilor şi orchestrelor de astăzi. Pavel nu menţionează nici măcar un solo instrumental. Este de-a dreptul uimitor ce înţeleg unii oameni din acest verset!
Lăsând la o parte acest aspect, observăm că ideea conform căreia Pavel susţine închinarea informală şi dezinhibată se bucură de un sprijin tot mai mare. întrebarea cheie este: Cui îi vorbeşte Pavel? Este nevoie de o examinare lucidă şi atentă a pasajului. Vorbeşte el întregii

biserici sau doar liderilor? Dacă vorbeşte întregii biserici, atunci el dă într-adevăr impresia că poate fi vorba de un serviciu de închinare în care toţi pot activa. Dar dacă el se adresează doar *liderilor* bisericii (celor ce posedau darurile de descoperire şi de învăţare), care erau responsabili pentru organizarea închinării, atunci realitatea este cu totul alta. Prin urmare, cui se adresează Pavel? Răspunsul se află în cuvintele „unul din voi". Cine erau participanţii la serviciul de închinare? întreaga adunare sau doar prezbiterii? Primul aspect ţine de mărimea bisericii din Corint. Ar fi fost imposibil ca toţi, sau chiar mulţi dintre membri, să contribuie la serviciul de închinare. Pe baza aceasta, cuvintele lui Pavel, „unul din voi", par să fi fost adresate liderilor.

în plus, Pavel adaugă o altă restricţie cuvintelor „unul din voi" din versetul 34, spunând: „Femeile să tacă în adunări." Dacă sintagma „unul din voi" s-ar referi la întreaga adunare, acest „unul din voi" ar deveni „jumătate din voi". Acest fapt

Ce s-a *întâmplat cu adevărat în Corint?*

demonstrează că Pavel n-a vrut ca toţi sau oricine din adunare să participe la conducerea serviciului de închinare. Vom mai observa că acest „unul din voi" ajunge să se refere doar la câţiva bărbaţi, pentru că Pavel pune o limită asupra activităţii profeţilor, spunând: „Cât despre profeţi, să vorbească doi sau trei" (versetul 29). Prin urmare, este permis să vorbească maximum trei profeţi, dar se preferă să vorbească numai doi. Câţi profeţi erau în Corint? Nu ni se spune, dar în *Fapte 13* găsim o prezentare succintă a bisericii din Antiohia, având probabil aceeaşi mărime, şi observăm că în acea biserică erau cinci profeţi şi învăţători. Chiar şi acest număr a fost redus, când Dumnezeu a vorbit prin Duhul Sfânt spunându-le să trimită doi dintre ei în lucrarea misionară (pe Saul şi pe Barnaba), rămânând doar trei profeţi şi învăţători. De aici deducem că nu erau mulţi profeţi şi învăţători nici măcar în bisericile foarte mari. în lumina acestor interpretări, imaginea închinării în care participarea la conducerea ei este permisă tuturor, dând impresia unei închinări deschise tuturor, degajată, de tip exuberant, începe să dispară.

Pavel emite apoi aceeaşi regulă pentru vorbitorii în limbi. „Dacă sunt unii care vorbesc în altă limbă, să vorbească numai câte doi sau cel mult trei, fiecare la rând, şi unul să tălmăcească" (versetul 27). Dacă nu exista un traducător şi astfel nu se putea autentifica revelaţia dată, vorbitorul trebuia să tacă. Ca atare, expresia „unul din voi" folosită de Pavel a fost până acum modificată de trei ori. Dar se pare că va mai suferi modificări. Expresia lui Pavel - „unul din voi" - trebuie să fie definită în contextul insistenţei sale, în alte pasaje biblice, de a avea păstori calificaţi şi confirmaţi. De la început, în biserici au fost numiţi slujitori, deoarece ei posedau darurile, caracterul şi pregătirea corespunzătoare pentru lucrare, iar aceştia trebuiau să fie acceptaţi de către toţi membrii bisericii. Exista aşadar o slujire de învăţare a bisericii care trebuia să fie *convenită.* Nu oricine putea da învăţătură în biserică, pentru simplul fapt că aşa dorea respectivul să facă.

Atunci, ce urmăreşte să spună apostolul prin expresia:

82

83

ÎN

CUI NARE A

Ce s-g ***întâmplat*** *cu adevărat în* ***Corint?***

„unul din voi"? Cum s-ar putea referi această expresie la toată lumea dacă Pavel îi limitează aria de referire la minimum? Există o singură soluţie. In acest text al Epistolei către Corinteni Pavel nu vorbeşte *întregii* biserici, ci doar *liderilor* sau slujitorilor care „urcă la amvon". Fiecare dintre ***ei*** avea posibilitatea de a participa la conducerea închinării. Ei sunt bărbaţi care au fost numiţi în slujba lor conform standardelor stabilite de Pavel (care urmau să fie prezentate definitiv în *ITimotei 3).*[n]

N-ar trebui să ne surprindă faptul că Pavel se adresează liderilor, deoarece la sfârşitul

capitolului 12 el vorbeşte despre apostoli, proroci şi învăţători în biserică. Apoi el schimbă subiectul şi în minunatul capitol 13 vorbeşte despre dragoste. In capitolul 14, el continuă în mod logic să se concentreze asupra prorocilor, învăţătorilor şi vorbitorilor în limbi. (Cei din urmă erau numiţi şi proroci - unii îi numeau „proroci juniori" - deoarece ei transmiteau un mesaj inspirat.). Prin urmare, în versetul 26 găsim cuvinte care au fost adresate celor ce urcă la amvon. In acest context, expresia „unul din voi" este corectă din punct de vedere logic. In legătură cu prorocii, există o interesantă instrucţiune în capitolul 14, versetul 30: „Şi dacă este făcută o descoperire unuia care sade jos, cel dintâi să tacă." Cuvintele din traducerea Cornilescu sunt interesante, sugerând existenţa unui grup care obişnuia să urce la amvon.
Se pare că în Corint exista o anumită dezorganizare între cei ce urcau la amvon. învăţătorii talentaţi erau foarte ambiţioşi să iasă în evidenţă prin contribuţia lor. Pentru a corecta această stare de fapt, grupul celor ce urcau la amvon a primit câteva reguli clare. Astfel, tabloul serviciului de închinare din *1 Corinteni 14* vorbeşte despre închinarea tradiţională a credincioşilor, care este una reverenţioasă, ordonată, structurată şi condusă în mod corect de pastorii sau

11 în conţinutul multor pasaje din Scriptură, care stabilesc calificările pentru predicatori, găsim îndemnul foarte cunoscut, adresat lui Timotei: „Până voi veni, ia seama bine la citire, la îndemnare şi la învăţătura pe care o dai altora" *(ITimotei 4,13).* Cuvântul „citire" (în greacă) se referă la citirea *publică.* Acest fapt arată că predicatorii erau cei care citeau Scriptura în timpul serviciului. Această sarcină este menţionată, împreună cu îndemnul şi învăţătura, ca făcând parte din slujba unui prezbiter predicator. Citirea Bibliei în timpul serviciului era c rolul lui Timotei.

prezbiterii responsabili. El nu transmite ideea noului stil de închinare informai şi inovator.

Cum **să arate un serviciu de închinare?**

Nu întotdeauna se ia în considerare accentul pe care îl pune l'avel pe stilul corect de închinare descris în *1 Corinteni 14.* în acest capitol apar patru învăţături care scot în evidenţă voia lui Dumnezeu pentru o închinare armonioasă şi modul în care trebuie să conceapă închinarea cei care o conduc. Aceste învăţături vin atât ca o provocare, cât şi ca o mustrare pentru modelul de închinare contemporan.

Nu neorânduială

Prima învăţătură o avem în *1 Corinteni 14:33:* „Căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduielii, ci al păcii, ca în toate bisericile sfinţilor." în traducerea noastră s-ar *putea* înţelege că Pavel caută să ferească biserica de zgomot şi agitaţie, cu toate că nu are în vedere doar acest scop. Cuvântul grecesc (radus prin „neorânduială" descrie starea de instabilitate şi dezordine, în care oamenii acţionează după voia lor, şi nu conform unor reguli sau a unei ordini prestabilite. Termenul Iransmite ideea de individualism necoordonat (chiar anarhie). Substantivul grecesc are forma negativă a verbului „a aşeza" sau „a numi". Pavel susţine că Dumnezeu *nu* este autorul unui lip de discurs liber şi neinhibat. El *nu* este autorul lucrurilor care *nu sunt ordonate* sau aranjate şi prestabilite. Dumnezeu doreşte o abordare a lucrurilor care să fie ordonată şi gândită.

Printre alte lucruri, versetul acesta vine ca o mustrare la adresa liderilor care conduc serviciul de închinare, ordonând lucrurile din mers. Acest verset vine şi ca o mustrare la adresa serviciilor compuse din contribuţii nepremeditate (precum prorociile, vorbirile în limbi şi cuvintele de descoperire prezente în bisericile din zilele noastre). Există, bineînţeles, şi o excepţie de la această regulă. Ora de rugăciune a bisericii locale permite rostirea rugăciunilor fără ca acestea să fie prestabilite,

afară de anunţarea motivelor pentru rugăciune. Este indicat însă ca textul din Scriptură, cântările şi îndemnurile să fie pregătite din timp de către cel ce conduce ora de rugăciune. Totuşi, ora de rugăciune a bisericii locale se bucură de un statut special în Noul Testament.

Ci **pace**

A doua învăţătură cu privire la închinare din *1 Corinteni 14* cuprinde îndemnul la „pace". Pavel spune: „Căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorânduielii, ci al *păcii."* Cuvântul grecesc nu se referă la pacea şi liniştea găsite în natură, ci la pace ca opus al războiului şi al separării. Acest cuvânt stă la baza reconcilierii şi armoniei şi este derivat din verbul „a se alătura". Părţile componente ale serviciului nu trebuie să fie discordante, ci să se potrivească, astfel încât să devină un serviciu *armonios,* nu o colecţie de fragmente disparate. Aceasta nu înseamnă că nu putem organiza ceea ce se numeşte de multe ori un serviciu de închinare *tematic,* în care fiecare cântare, citirea şi rugăciunea să reflecte subiectul predicii care urmează. Ideea transmisă prin acest cuvânt este aceea că toate componentele biblice ale închinării contribuie la formarea unui întreg. De exemplu, îmbină serviciul deînchinare mărturisirea, mulţumirea şi afirmarea marilor doctrine? Sunt oare cuprinse în el îndemnuri, învăţături şi aplicaţii pastorale care să cerceteze inimile şi să le îndrepte spre devoţiune? Există loc în închinare pentru rugăciunea de mijlocire? Sunt toate aceste elemente reprezentate într-un serviciu de închinare „strâns legat laolaltă"? Reflectă serviciul de închinare imaginea unui întreg armonios? Acestea sunt lucrurile pe care le cere Domnul, zice Pavel. Dar ele nu se petrec într-un serviciu de închinare în care predomină muzica. Constatăm aproape întotdeauna că din asemenea servicii de închinare lipseşte citirea Bibliei, iar rugăciunea este scurtă şi superficială. Liderii de închinare au încercat să creeze un fel de armonie muzicală, dar totul în detrimentul nevoii de a armoniza împreună întreaga gamă de elemente pe care trebuie să le cuprindă închinarea.

Toate lucrurile să fie făcute în chip cuviincios

Al treia învăţătură importantă despre închinarea prezentată în *1 Corinteni 14* apare în versetul 40: „Dar toate să se facă *în chip cuviincios."* In limba greacă această expresie transmite ideea de „bine făcut". Traducerea engleză *NASB*[12] traduce prin „cum trebuie", iar *NJV*[3] prin „corespunzător". Cu alte cuvinte, un serviciu de închinare trebuie să fie bine alcătuit ca să corespundă scopului său. Această explicaţie confirmă şi întăreşte punctul anterior. Un serviciu de închinare trebuie să fie bine alcătuit, în sensul de bine echilibrat şi bine proporţionat. Ne imaginăm un olar care lucrează la o bucată de lut, modelându-1 cu mâna în timp ce roata se învârte. El are o concepţie clară despre modul în care va fi modelată bucata de lut. Nu va exagera asupra capului sau a bazei obiectului ce urmează să fie obţinut prin modelare. Totul este bine gândit. Totul este făcut „în chip cuviincios", adică bine modelat. Un serviciu de închinare trebuie să conţină nu doar componentele corecte, ci şi o proporţie echilibrată a acestora. Serviciul de închinare nu este divertisment, ci o combinaţie echilibrată a unor teme spirituale bine gândite. îndemnurile date de Pavel ne mai învaţă că serviciul de închinare trebuie să fie adecvat pentru domeniul sacru, nu pentru lucrurile lumeşti şi profane. Caracterul lui trebuie să fie reverenţios. Când ne închinăm lui Dumnezeu nu este potrivit să ne folosim de ritmurile disco de pe ringul de dans. De asemenea, nu este potrivit ca persoana care conduce închinarea să aibă un comportament teatral sau unul asemănător cu cel al maestrului de ceremonii. Aceste lucruri nu sunt folosite în chip cuviincios.

Cu rânduială

A patra învăţătură privitoare la închinare o găsim tot în versetul 40. Pavel spune: „Dar toate să se facă în chip cuviincios

12 New American Standard Bible - n. trad.

13 New International Version - n. trad.

şi *cu rânduială."* Este o expresie plină de putere, care confirmă tot ceea ce a spus Pavel până acum şi care ne vorbeşte din nou despre nevoia unei organizări precise sau a unei bune rânduieli în serviciul de închinare. Când este folosit în contextul militar, termenul grecesc se referă la aranjarea exactă a oamenilor în rânduri, grupuri şi în poziţie de luptă, conformă cu

planul generalilor. In *Luca 1:8* termenul este folosit pentru a descrie modul sârguincios în care Zaharia şi-a dus la îndeplinire, conform planificării prescrise pentru preoţi, sarcina pe care o avea la Templu.
Ordinea sau rânduiala necesară în cadrul serviciului de închinare presupune o aranjare a serviciilor de închinare după modelul şi regula Bibliei. Sigur că îndemnul acesta nu trebuie să fie interpretat în mod absurd şi forţat, pentru că apostolii nu citeau predici aşternute pe pergamente şi nu scriau liturghii. Totuşi, îndemnul la *rânduială* ne lasă să înţelegem că biserica acceptă cu bucurie şi se supune stilului de închinare dat de Dumnezeu. Inovaţia este exclusă. Ideile năstruşnice nu sunt de domeniul bisericii. In biserică nu e loc pentru exhibiţionism. Nu este loc nici pentru divertisment. In schimb, trebuie să facem loc reverenţei, împreună cu toate elementele necesare închinării pe care ni le cere Generalul nostru Ceresc. „Rânduiala" înseamnă de fapt ascultare de Dumnezeu. Dar mai înseamnă şi anticipaţie - o componentă esenţială a rânduielii.
Aceste patru învăţături exprimate prin patru termeni dovedesc că serviciul de închinare trebuie să fie bine organizat, sa conţină toate elementele vitale ale închinării, să fie bine proporţionat şi în conformitate cu standardele lui Dumnezeu. Caracterul informai, spontaneitatea şi exuberanţa pretinse de susţinătorii noului tip de închinare nu se regăsesc nicăieri în *1 Corinteni 14,* pentru că aici totul duce spre reverenţă, chibzuinţă şi ascultare de Dumnezeu. Adevărata putere şi proslăvire sunt găsite în lauda cu bucurie a credincioşilor, care se închină Domnului în modul ales de El.

CAPITOLUL 9

De ce să-ti ridici mâinile când te închini?

DACĂ DOMNUL doreşte ca închinarea să fie făcută în duh şi în adevăr, de ce atâţia creştini consideră necesar saşi folosească mâinile şi trupul pentru a intra în „starea" de închinare? De ce au nevoie cu orice preţ de această dimensiune lizică? Vor ei să stârnească sentimente şi simţiri prin mijloace omeneşti în loc s-o facă printr-o închinare raţională şi spirituală? In acest scurt capitol vom analiza afirmaţia prin care se susţine că ridicarea mâinilor este permisă de Biblie şi din această cauză trebuie să-şi facă loc în închinarea din zilele noastre. Este adevărat că în *Psalmi* se fac câteva referiri la această practică, plus o altă referire în Noul Testament, dar aceste exemple nu au în vedere închinarea comună, aşa cum vom demonstra, ci sunt oferite în afara contextului de latre învăţătorii carismatici. Nu este posibil ca Domnul să-Şi contrazică regula închinării în „duh şi adevăr" cerând ridicarea mâinilor în închinarea din biserică!
De ce şi-a ridicat David mâinile, aşa cum este relatat în *Psalmi?* Ce semnifică acţiunea sa? în *Psalmul 28:2* citim: „Ascultă glasul rugăciunilor mele ... când îmi ridic mâinile spre Locaşul Tău cel Sfânt." David era departe de Ierusalim, probabil că fugea de Absalom. Fiind departe, în timpul părtăşiei sale personale cu Domnul, el îşi ridica mâinile spre locul altarului din Ierusalim. Făcea acest lucru ca să se identifice cu aducerea jertfelor de către preoţi. Nu putea fi prezent în acel loc, dar arăta solidaritatea sa cu aducerea

jertfelor prin ridicarea mâinilor. Este important de reţinut că el nu ar fi făcut acest gest dacă ar fi fost prezent la Ierusalim, pentru că numai preoţii puteau aduce jertfele, aşa încât actul său este pur şi simplu unul de identificare, făcut de un om absent de la Cortul întâlnirii. Gestul lui David nu era un gest de rutină în închinare.
în *Psalmul 63:4* David afirmă: „în Numele Tău îmi voi ridica mâinile." Cu acea ocazie el se afla în deşertul Iudeii, izolat din nou de locul jertfelor. Tânjea după sanctuar, după cum mărturiseşte în versetul 2. în timpul când se aduceau jertfele, el îşi ridica mâinile ca să se identifice cu jertfele care se aduceau în timpul serii (v. 6).
în *Psalmul 141:2* David vorbeşte clar despre această problemă. Aflându-se iarăşi departe de

Locaşul cel Sfânt, David dorea ca rugăciunea lui să fie ca tămâia „şi ca jertfa de seară să fie ridicarea mâinilor mele".
Aflat departe de Cortul întâlnirii, David se angajează în acest gest fizic pentru a exprima identificarea lui cu jertfa de seară. Acţiunea lui nu era o activitate normală într-o adunare de credincioşi, ci un gest personal, cu o semnificaţie limitată şi specifică. întrebarea este: trebuie să facem şi noi la fel? Bineînţeles că nu, deoarece astăzi nu se mai aduc jertfe. Isus Cristos a împlinit toate legile şi simbolurile privitoare la jertfe, iar jertfa de seară nu se mai aduce. Din acest motiv nu găsim în Noul Testament niciun îndemn potrivit căruia să ne ridicăm în mod fizic mâinile în timpul închinării. A face aşa ceva (după cum a făcut David) ar însemna a repune în funcţie jertfele, negând jertfa măreaţă adusă o dată pentru totdeauna - moartea ispăşitoare a lui Cristos.
Astăzi, după cum e firesc, nimeni nu-şi ridică mâinile în felul cum o făcea David, ca să se identifice cu ceva, ci o face cu un scop total diferit, şi anume ca să trăiască sentimentul realizării unui anume contact cu Dumnezeu. Gestul ridicării mâinilor este un instrument de natură fizică pentru provocarea sentimentelor. Nu acesta a fost scopul lui David în ridicarea mâinilor.
90
De ce să-ţi ridici mâinile când te închini?
Există încă trei psalmi care vorbesc despre folosirea mâinilor, dar ei fac referire la alte aspecte. *Psalmul 119:48* vorbeşte despre ridicarea în fiecare zi a mâinilor în ascultarea de Dumnezeu - aşa cum un muncitor îşi ia în fiecare zi uneltele de lucru. *Psalmul 134:2* vorbeşte despre preoţii care aduc jertfele. *Psalmul 143:6* îl descrie pe David la modul figurativ (nu literal) întinzându-şi mâinile spre Dumnezeu, la fel ca un copil care se întinde să ajungă la mama sa.
Când Pavel le porunceşte creştinilor în *1 Timotei 2:8* să se roage şi „să ridice spre cer mâini curate", el vorbeşte în sens figurat. A crede că poţi oferi lui Dumnezeu mâini curate în sens literal, asemenea copiilor care le arată părinţilor că şi-au spălat mâinile înainte de a lua masa, este de-a dreptul ridicol. Mâinile reprezintă faptele noastre, iar Pavel vrea să ne-nveţe că trebuie să ne sfinţim înainte de a ne ruga. Imaginea aceasta provine cel mai probabil din *Psalmul 24:3-4:* „Cine va putea să se suie la muntele Domnului? Cine se va ridica până la Locul Lui cel Sfânt? Cel ce are mâinile nevinovate şi inima curată."
Ridicarea mâinilor este încă un exemplu de activitate carismatică bazată pe interpretarea greşită, chiar absurdă, a textului biblic. Aşa cum e practicată în zilele noastre, ridicarea mâinilor este un obicei firesc şi nebiblic prin care se urmăreşte aducerea omului într-o stare uşor extatică, mistică, pe baza unor emoţii pe care şi le creează. Practica aceasta contravine principiului închinării „în duh şi în adevăr" şi, în loc să ajute închinarea, ea forţează gândirea pe făgaşul unui emoţionalism autoimpus. Mulţi credincioşi stăpâniţi de dorinţe sincere au fost iniţiaţi în această practică, convinşi că vor fi ajutaţi să dezvolte un sentiment de părtăşie, dar în realitate a devenit un obstacol pentru ei, deoarece le-a împins sentimentele spre o stare firească în loc de una duhovnicească.
91
CAPITOLUL 10
Când s-au născut cântările
DE CE CÂNTĂM cântări? Cine a inventat cântarea? Cu mult înainte de renumiţii compozitorii de cântări din secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea, în biserici se cântau cântările din perioada Reformei. Insă cântările din perioada Reformei nu erau nici ele primele cântări apărute în biserici. Nici cântările latine sau vechile cântări saxone nu au fost cele dintâi cântări. Pentru a identifica primele cântări creştine, trebuie să ne întoarcem la paginile Noului Testament, unde ne este descoperită „cântarea cea nouă".
într-un capitol precedent am căutat să explicăm problema închinării bazându-ne pe materialul din *Apocalipsa,* capitolele 4 şi 5. Nu vom repeta ce am afirmat cu acea ocazie, dar le aduc aminte

cititorilor că aceste capitole oferă o imagine a bisericii universale care se închină lui Dumnezeu. In jurul tronului lui Dumnezeu se află cei 24 de bătrâni (reprezentând Biserica din Vechiul şi din Noul Testament, care cuprinde credincioşii din trecut, aflaţi acum în cer, şi pe cei care trăiesc acum pe pământ). Citind cuvintele „noilor cântări" cântate în aceste capitole ne dăm imediat seama că nu este vorba despre *Psalmi.* De exemplu, citim cum făpturile vii şi cei 24 de bătrâni se prosternează înaintea Mielului şi:

„Ei cântau o cântare nouă şi ziceau: Vrednic eşti Tu să iei cartea şi să-i rupi peceţile, căci ai fost junghiat şi ai răscumpărat pentru Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din orice seminţie, de orice limbă, din orice norod şi de orice neam."

Când s-au născut cântările

Această cântare de laudă nu se găseşte în *Psalmi* şi este numită o *cântare nouă.*

Despre ce cântau bătrânii în această cântare nouă? Ei cântă despre Cristos şi despre modul în care El va rupe peceţile cărţii, ducând la împlinire scopurile măreţe ale lui Dumnezeu. Ei cântă în mod deosebit despre Golgota şi observăm că ei cântă despre aceasta la timpul trecut. Ei cântă în limbajul Noului Testament despre răscumpărarea prin jertfă. Cântă de asemenea despre mântuirea Neamurilor, din nou la timpul trecut, ca despre un eveniment împlinit. Cântările vorbesc despre întoarcerea la Dumnezeu a păgânilor din fiecare naţiune. Continuă cu menţionarea specifică a preoţiei tuturor credincioşilor, cântând şi despre aceasta ca despre un lucru împlinit. în aceste cântări se afirmă că Cristos „a făcut din ei o împărăţie şi preoţi pentru Dumnezeul nostru şi vor împăraţi pe pământ". Cântă despre stăpânirea viitoare a lui Cristos. Iar în *Apocalipsa 5:12* îi găsim proclamându-L din nou pe Mielul care *a fost* junghiat. Acum El este înviat şi sade pe tron. întruparea, răstignirea, învierea şi înălţarea sunt deja evenimente trecute, privite retrospectiv, care devin elementele centrale şi de bază în închinarea lor. Mielul este menţionat în repetate rânduri. Noua cântare vorbeşte despre lucruri care s-au întâmplat deja, iar Isus Cristos se află în centrul bucuriei lor.

închinarea din această viziune - cântarea cea nouă - se concentrează aproape în întregime asupra lucrurilor deja împlinite, prin lucrarea lui Cristos. Heruvimii şi ostile îngereşti s-au unit cu credincioşii Vechiului şi Noului Testament în intonarea acestei noi cântări. Aici găsim ceea ce noi numim „teologia împlinirii". Noua cântare se naşte din contextul bogat al Noului Testament. Iar acum suntem datori să ne punem întrebarea: Dacă acest tip de cântare nouă poate fi cântată în ceruri, cum să nu fie cântată pe pământ? în orice caz, studiul corect al acestei viziuni arată că ea descrie atât închinarea pe pământ a celor răscumpăraţi, cât şi a celor din ceruri, pe tot parcursul perioadei Evangheliei. Din acest motiv noi susţinem

că principiul normativ (care susţine că închinarea trebuie să fie făcută conform învăţăturii Scripturii) ne cere ca, pe lângă psalmi, să cântăm cântări care descriu evenimentele Noului Testament. Noi suntem Biserica lui Isus Cristos, iar El trebuie să fie preamărit şi înălţat în cântările noastre.

Autorul acestei cărţi are un respect deosebit faţă de credincioşii care susţin că numai psalmii Vechiului Testament trebuie să fie cântaţi în biserică. Unii dintre cei mai buni teologi ai noştri, din trecut şi prezent, împreună cu câţiva mari oameni ai credinţei, susţin folosirea exclusivă a psalmilor în închinare. Totuşi, părerea mea este că greşesc atunci când afirmă că nu avem nicio justificare biblică pentru a cânta cântări. Noul Testament ne cere să-L onorăm pe Cristos pe nume în toate lucrurile.

Trebuie să cântăm psalmii Vechiului Testament, dar când facem acest lucru este necesar să-i adaptăm la limbajul Noului Testament. Când C. H. Spurgeon a publicat o carte de cântat psalmi, a numit-o *Spiritul Psalmilor,* deoarece majoritatea psalmilor au fost adaptaţi ca să reflecte învăţătura Noului Testament. Cuvintele lui Isaac Watts (din introducerea la cartea sa

de cântări, publicată în 1718) ne oferă o bună sugestie despre modul în care trebuie să fie cântaţi psalmii. Iată ce scrie Watts:
„Scopul meu este să adaptez *Cartea Psalmilor* la închinarea creştină. Dar ca să fac acest lucru, este necesar să-i deposedez pe David, Asaf şi alţii ca ei de orice alt rol pe care l-au avut, afară de cel de psalmist şi sfinţi, şi să-i fac să vorbească întotdeauna pe limba unui creştin. Acolo unde psalmistul foloseşte vorbe aspre împotriva duşmanilor săi, am încercat să îndrept acele vorbe împotriva adversarilor *noştri* spirituali: păcatul, Satan şi ispita. In locurile în care textul originar al psalmului face o prorocie despre Cristos şi mântuirea Lui, nu este nevoie ca textul acela să fie cântat în stilul unei prevestiri, din moment ce lucrurile prevestite sunt deja clar împlinite.
Când psalmistul vorbeşte despre iertarea păcatului, eu adaug nişte cuvinte care descriu meritele Mântuitorului. Unde el vorbeşte despre jertfirea ţapilor şi a taurilor, eu aleg să vorbesc despre jertfa lui Cristos. Unde el promite bogăţie,

onoare şi viaţă din abundenţă, eu schimb aceste binecuvântări vorbind despre harul, slava şi viaţa veşnică. în felul acesta sunt pe deplin mulţumit să văd că Mântuitorului nostru binecuvântat I se dă cinste propovăduindu-se Numele, harul şi faptele Sale în limbajul folosit de El însuşi şi conform revelaţiilor strălucitoare pe care ni le-a dat, în loc să ne întoarcem la limbajul oferit prin tipuri şi simboluri."
Aşadar, nu este nevoie, afirmă Watts, să cântăm într-un limbaj prevestitor dacă lucrurile prevestite au fost descoperite deja prin împlinirea lor. Nu trebuie să limităm închinarea noastră la un limbaj al tipurilor şi umbrelor Vechiului Testament şi să nu îndrăznim să vorbim despre adevărul glorios pe care îl prevesteau. Cristos ne-a revelat lucruri noi despre care trebuie să cântăm. Sigur că mulţi dintre psalmi conţin teologie şi sentimente care transcend ambele Testamente, iar rima minunată a multora trebuie să fie cântată.
Cântările tradiţionale îşi au rădăcina în „cântarea nouă" despre care se vorbeşte în ultima carte a Bibliei, unde Biserica tuturor vremurilor stabileşte în ceruri modelul de închinare pentru cei ce se închină Mielului, până când El va reveni, şi aceasta va fi pentru toată veşnicia.

CAPITOLUL 11

Şapte criterii pentru o cântare bună

CE E ATÂT de deosebit la cântările noastre tradiţionale? Merită să le luăm apărarea şi să le păstrăm în închinarea noastră sau să le înlocuim cu cântări moderne? Dacă susţinem ideea păstrării cântărilor tradiţionale, e nevoie să venim cu argumente solide şi convingătoare. Acest capitol va prezenta câteva dintre standardele înalte care caracterizează cântările tradiţionale. Noile compoziţii sunt totdeauna bine-venite, dar ele trebuie să se ridice la standardele din trecut. (Refrenele şi cântecele noului stil de închinare n-au reuşit încă să atingă aceste standarde.) Cum să definim sau să stabilim ce este o cântare bună? Iată şapte calităţi care cred că stabilesc standardul necesar şi care sunt prezente în majoritatea cântărilor tradiţionale.
1 Primul criteriu pentru ca o cântare să fie bună este să reflecte exemplul şi metoda *Psalmilor* - cartea de cântări a Vechiului Testament, inspirată de Dumnezeu. *Psalmii* trebuie să modeleze cântările compuse de oameni în mai multe feluri. Cântările, de exemplu, ar trebui să reflecte subiectele prezentate în *Psalmi,* păstrând un echilibru între componentele închinării (vezi tabelul de la sfârşitul acestui capitol).
Punctul în care noul stil de închinare s-a îndepărtat de cântările tradiţionale este, probabil, abandonarea principiilor *Psalmilor*. Noul gen de închinare se foloseşte de anumiţi psalmi, dar noile sale cântări ignoră nivelul lor „intelectual",

demnitatea, reverenţa, caracterul lor serios, stilul lor de închinare şi prezentarea echilibrată a doctrinelor.
2Al doilea criteriu pentru o cântare bună este ca ea să-i zidească pe închinători. Cântarea trebuie să-1 lase cu ceva în plus pe închinător. Poate că reuşeşte să explice şi să aplice Scriptura la viaţa sa. îi oferă oportunitatea să-I răspundă sincer lui Dumnezeu în urma celor înţelese din Scriptură. La fel ca un psalm, cântarea trebuie să fie profundă şi totuşi pe înţelesul oricui. Cântarea trebuie să aibă un orizont larg şi să înalţe sufletul, dar să nu fie niciodată prea complexă pentru a fi priceputâ cu mintea. Acesta este standardul la care se ridică *Psalmii* - nici prea înalt, nici prea jos (spre deosebire de cântecele moderne care, de regulă, se plasează mult prea jos). O cântare bună are capacitatea să aducă lumină asupra adevărului biblic şi se îngrijeşte adesea de aspecte ce ţin de experienţa spirituală. Acestea sunt lucrurile pe care le căutăm într-o cântare - ceva bun, solid, vrednic, capabil să înalţe sufletul şi totuşi relativ simplu. Cântările lui Watts şi Wesley i-au educat în marile doctrine creştine pe foarte mulţi oameni, începând de la agricultori şi până la aristocraţi. Spre deosebire de cântările moderne, ele se ocupă de adevărurile solide şi contribuie la formarea unor creştini maturi şi profunzi, întrebarea pusă de Pavel: „Zideşte acest lucru?" trebuie să fie aplicată şi la cântări. Ce se realizează prin această cântare? Contribuie ea la înţelegerea adevărului sau la creşterea evlaviei? M-a zidit, nu doar la un nivel emoţional, ci şi la cel spiritual?
3Al treilea criteriu pentru o cântare bună este să fie reverenţioasă. Prin cântare noi ne adresăm Dumnezeului *atotputernic*. Cântarea nu trebuie să aibă un ton strict sentimental. Ea n-are voie să-L trateze pe Dumnezeu ca pe un prieten din vecini. Ea trebuie să îndemne la reverenţă, pentru că vorbeşte despre Cel Preaînalt şi glorificat. Subliniem încă o dată că o cântare bună este compusă cu inteligenţă, pentru că

inteligenţa face parte din atmosfera reverenţioasă. Cum pot să demonstrez că sunt reverenţios faţă de Dumnezeu dacă interpretez un refren banal care conţine probabil doar patru cuvinte de bază? Cu siguranţă L-aş insulta şi L-aş coborî la nivel de grădiniţă. Dacă o cântare nu se ridică la un anumit nivel de inteligenţă, nu ne poate ajuta cu nimic şi nu este vrednică să fie cântată unui Dumnezeu atotputernic.
4Al patrulea criteriu pentru o cântare bună este să fie exactă din punct de vedere doctrinar. Cântarea nu trebuie să fie ambiguă sau vagă. Ea trebuie să fie suficient de precisă în mesajul ei doctrinar încât oamenii care nu cred doctrina despre care vorbeşte să se simtă mustraţi. Dacă aceasta este atât de inofensivă încât are asigurată o acceptare universală, e clar că şi-a greşit ţinta. Dacă autorii reuşesc să vorbească atât de vag şi de general încât oamenii de orice culoare religioasă acceptă cuvintele lor, înseamnă că ei nu pot produce cântări bune. Dacă satisfac toate poziţiile teologice, cum pot ei să dezvolte înţelegerea închinătorilor? Trebuie remarcat faptul că cele mai cunoscute cântări din zona noului tip de închinare se bucură de o imensă popularitate atât printre teologii liberali, cât şi în rândul bisericilor romano-catolice din întreaga lume. Efectul pe care îl au refrenele şi cântările cu mesaj vag şi superficial este extrem de dăunător asupra unei biserici sănătoase, deoarece ele îi educă pe oameni să se închine într-o măsură limitată şi cu o sinceritate şi seriozitate diminuate. Dacă ne dorim să învăţăm biserica să cânte fără a avea însă o bază solidă şi evlavioasă, cântând cântări cu mesaj vag sau cu idei împănate şi lipsite de sens, vom atinge cu siguranţă acest scop. In acest fel oamenii se deprind să accepte o închinare diminuată ca procent de performanţă şi vor fi obligaţi să-şi găsească plăcerea mai mult în melodii decât în cuvinte.
5Al cincilea criteriu pentru o cântare bună presupune evitarea versurilor pompoase şi nevoia ca acestea să fie clare în expresivitatea lor. O cântare bună nu reprezintă un exerciţiu

de înfrumuseţare poetică. Cântarea care este bună pentru închinare nu-şi sufocă propriile sentimente cu o elocvenţă şi o ornamentaţie exagerate, deoarece poporul lui Dumnezeu trebuie să cânte cu mintea (2 *Corinteni 14:15).* Compozitorii buni dispun de regulă de un vocabular bogat, pe care însă îl restricţionează pentru a se face cât mai uşor înţeleşi. Poetul secular este liber să-şi folosească la maximum capacităţile poetice, dar cântarea creştină trebuie să se deosebească radical de versul secular. Semnul distinctiv al marilor cântări este această combinaţie între profunzime şi simplitate.

6Un al şaselea criteriu care arată că o cântare este potrivită pentru închinare este să aibă o structură bună şi o rimă logică - partea tehnică a compunerii cântărilor. O cântare de calitate nu are versuri forţate sau rimă la limita accepţiunii. Unele cântări scot clar în evidenţă dificultăţile pe care le-a avut autorul. Primul sau al doilea vers este bine lucrat, dar apoi autorul a întâmpinat anumite dificultăţi şi a trebuit să forţeze cuvintele pentru a crea rima. Sensul şi logica au fost obligate să cedeze în faţa unui cuvânt care trebuia să formeze rima. Un compozitor bun are foarte rar o astfel de problemă. Structura lui este atât de bună, iar linia poetică atât de fluentă, încât pare că a găsit cu uşurinţă cuvintele potrivite. Punctul culminant al compunerii unei cântări poate fi observat când o cântare păstrează şi se clădeşte în jurul aceluiaşi subiect de-a lungul strofelor. Autorul nu sare de la un subiect la altul pentru că nu a reuşit să coreleze metrul şi rima cu subiectul început. Cântările mai slăbuţe schimbă atât de mult subiectul, încât în fiecare vers apare un subiect nou - uneori chiar la fiecare jumătate a versului. Mintea celui ce cântă este purtată de la o idee la alta, lucru care-1 face să renunţe la urmărirea sensului şi să cânte dezinteresat. Acest tip de cântare este ca o culegere de fragmente.

Munca de identificare a sentimentelor, păstrarea lor în ordinea corectă şi apoi prezentarea lor în strofe de calitate este dificilă, dar lucrul acesta este realizat în imnologia tradiţională. Prin comparaţie, noile cântece de închinare eşuează permanent în acest sens. Dacă descriem o cântare pe baza standardelor atinse în trecut, atunci în zilele noastre sunt foarte puţine cântări scrise în acest fel. Din păcate, aceasta este trista realitate.

7Al şaptelea criteriu pentru o cântare bună este lipsa elementelor mistice din conţinutul ei. Cântările sunt predispuse să conţină un sâmbure de misticism, pentru că este greu să descrii lucrările minunate ale credinţei fără să foloseşti termeni şi figuri de stil care, la o examinare atentă, să corespundă întru totul realităţii. De exemplu, vorbim despre „cunoaşterea Domnului", dar într-o cântare nu există suficient spaţiu pentru a defini exact semnificaţia acestor cuvinte sau pentru a introduce conceptul „prin credinţă". Unele cântări tradiţionale sunt prea mistice, iar autorul acestei cărţi este de părere că acestea nu trebuie să fie folosite în închinare. Dar noul gen de închinare modernă este încărcat de profunde sentimente mistice. O cântare bună va folosi imagini biblice şi un limbaj biblic dacă este posibil, dar nu se va detaşa în mod deliberat de realitate.

Aceste puncte sunt prezentate în primul rând pentru a arăta că imnurile tradiţionale nu au fost niciodată scrise la întâmplare şi n-au fost un capriciu al culturii. Compozitorii talentaţi au meditat mult la ceea ce aveau de făcut. Ei au posedat abilitatea de mânui bine arta compunerii de cântări şi au onorat principiile esenţiale ale închinării. Aceste elemente bogate nu se regăsesc în oferta contemporană, cu excepţia câtorva autori care lucrează după formatul tradiţional.

Puncte slabe în cântările tradiţionale

Nu tot ce zboară se mănâncă. Trebuie să recunoaştem că în culegerea de cântări tradiţionale există cântări care solicită corecturi. Aşa cum nu suntem obligaţi să cântăm în limbajul Vechiului Testament, tot aşa nu suntem obligaţi să stăm legaţi de limbajul secolelor trecute.

Cântările nu trebuie să aibă o

imagine prăfuită, antichizată. închinătorii n-ar trebui să fie forţaţi să „traducă" textul în limbaj modern în timp ce cântă. Unele cântări tradiţionale sunt alterate de expresii înfiorător de învechite, care necesită explicaţii din partea editorului. Această problemă nu se referă la pronumele vechi de politeţe din limba engleză, folosite cu referire la Dumnezeu, care, în opinia acestui autor, continuă să fie o formă validă de adresare faţă de Dumnezeul atotputernic. Această problemă face referire la cuvintele şi propoziţiile învechite care sunt dificil de rostit.

Se ştie că renumita cântare a lui Charles Wesley - „Hark! the herald angels sing" (Auzi corul îngeresc) - a luat naştere în anul 1739 având cuvintele „Hark, how all the welkin rings" (Auzi cum răsună cerul). Ne bucurăm că acestei probleme i s-a acordat atenţie foarte devreme. Prin anul 1753, *Culegerea* lui George Whitefield conţinea această cântare în forma modificată pe care o avem noi astăzi (schimbarea fiind făcută după 14 ani). Aceeaşi cântare a mai fost modificată şi sub alte forme. Cartea de cântări din 1760 a lui Martin Madan a introdus rândul „With th'angelic host proclaim" (împreună cu corul îngeresc vestim) în locul cuvintelor „Universal nature sang" (Natura universală a cântat). în anul 1807, *Noua Versiune* a psaltirii şi a cărţii de cântări anglicane a adăugat refrenul. Multe alte cântări au fost îmbunătăţite prin redactare, iar procesul trebuie să continue. Astăzi, pe noi ne despart mai bine de două secole de Watts şi Wesley.

Unii oameni se uită la cărţile de cântări apărute înainte de anul 1960 în principalele culte evanghelice şi presupun că acestea reprezintă imnologia tradiţională, ceea ce în mare măsură este corect - dar trebuie să precizăm că, într-o oarecare măsură, aceste cărţi au deteriorat acea tradiţie. înainte de jumătatea secolului al XlX-lea au existat cântări care exprimau într-o manieră foarte plăcută doctrinele harului, dar s-a întâmplat ceva ce le-a distrus pe multe dintre ele. Lucrul acesta a fost apariţia cărţilor de cântări ale cultelor. înainte de această perioadă, majoritatea cărţilor de cântări au fost scrise de persoane individuale, de regulă pastori foarte bine

cunoscuţi. Aceste cărţi de cântări au pătruns în biserici pe baza meritului pe care şi l-au câştigat. Dar ulterior, principalele culte evanghelice au decis să preia publicarea cărţilor de cântări.

De regulă, aceste culte erau compuse din „mulţimi de tot felul" de calvinişti şi arminianişti, fapt care a generat nevoia de cărţi de cântări care să nu jignească pe niciunul dintre ei. Cântările care erau prea explicite în exprimarea unei poziţii doctrinare au fost pur şi simplu omise sau teologia lor distinctivă a fost diluată. Odată cu creşterea numărului teologilor liberali în cadrul cultelor, cărţile de cântări care au urmat au ţinut şi de gustul acestora, fiind invadate de cântări liberale şi catolice. Acestea şi-au adus din belşug contribuţia la compromiterea cântărilor tradiţionale, mai ales prin faptul că de multe ori exprimau sentimente vagi şi siropoase într-un limbaj înflorit. în unele cărţi de cântări întâlnim anumite cântări animiste, păstrate probabil pentru că au devenit cunoscute în şcoli. Adepţii mişcării New Age şi ecologiştii le-ar putea cânta cu multă bucurie, dar ei nu se simt bine când au de-a face cu asemenea culegeri de cântări bazate pe Biblie. Recunoaştem că şi cărţile de cântări tradiţionale au suferit anumite probleme, şi totuşi esenţa cântărilor protestante rămâne un depozit inegalabil de laudă biblică.

Admitem cu sinceritate că e nevoie de multă muncă pentru îmbunătăţirea calităţii cărţilor de cântări tradiţionale şi că există loc şi pentru cântări noi în această categorie. Unele au fost scrise, dar ţinând cont de bogata noastră moştenire de cântări, fie că aceasta e judecată pe

baza unei teologii sănătoase, fie pe baza stilului literar excelent, este foarte puţin probabil că vor apărea multe alte cântări la fel de bune înainte de venirea Domnului. Filozofii din Atena din vremea lui Pavel îşi petreceau timpul aşteptând să apară noutăţi în domeniul gândirii. în zilele noastre am devenit aproape obsedaţi de ideea că ceea ce este nou este bun, iar ce este vechi este rău. Mulţi credincioşi sunt în mod ciudat stânjeniţi de vechile cântări, dar oare de ce? Următorul capitol ne va vorbi despre câţiva autori de cântări de excepţie din zona închinării tradiţionale.

PSALMII

Ghid pentru închinare, analizat pentru a arăta diferitelor aspecte ale închinării — *proporţia*

TOATE CATEGORIILE DE PSALMI - OBIECTIVI SAU PERSONALI?

Obiectivi*		Personali
Psalmi de laudă, de mulţumire, de afirmare sau meditaţie:	70 47%	18 12%
Petiţii	21 14%	41 27%
Total:	91 61%	59 39%

* adică psalmi care se concentrează fie asupra lui Dumnezeu, fie asupra unei alte teme decât cea a sinelui

PSALMI DE LAUDĂ

SUBIECTUL PRINCIPAL:

Dumnezeu; faptele Lui în general; creaţia şi lumea naturală	28 19%
Meditaţie asupra rasei umane (în general la modul negativ)	13 9%
Meditaţie şi mulţumire pentru ropria experienţă	18 12%
Meditaţie asupra mântuirii în general	29 19%

PSALMI DE PETIŢIE - unii psalmi pot fi împărţiţi în două categorii

Pentru izbăvire şi susţinere	19 13%
Pocăinţă	11 7%
Tânjire după siguranţă	9 6%
Dedicare	7 5%
Sfinţire	7 5%
Pentru Israel (adică pentru eliberarea şi propăşirea religioasă)	11 7%
Pentru judecarea şi pedepsirea vrăjmaşilor (Unii în care bunăstarea spirituală este obiectivul, iar alţii în care psalmistul este un tip al lui Cristos implicat în judecata divină.)	9 6%

Categorii de închinare în Psalmi comparate cu o carte model de cântări tradiţionale
Psalmi de laudă, mulţumire, afirmare sau meditaţie: Psalmi de petiţie (psalmi de cerere)
Psalmilor
88 59% 62 41%
O carte
tradiţională
de cântări
328 56%
Cântări
257 44% Cântări
O comparaţie a psalmilor de cerere cu o carte de cântări tradiţionale (alte cântări decât cele bazate pe psalmi)
Pocăinţă
Israel/biserică
Dedicare
Izbăvire şi susţinere
Cartea Psalmilor
11 7%
11 7%
7 5%
19 13%
O carte
tradiţională
de cântări
48 8% 46 8% 31 5% 81 13%
Trebuie să remarcăm că selectarea cântărilor într-o carte de cântări tradiţionale este în strânsă legătură cu Cartea Psalmilor, arătând influenţa Psaltirii asupra generaţiilor de compozitori de cântări. Mai multe cărţi de cântări conservatoare şi de tip reformat par să fie foarte asemănătoare în conţinutul **lor.**
105

CAPITOLUL 12
Un dar foarte rar

ASEMENEA pietrelor preţioase, compunerea de cântări este un dar special şi de mare valoare. Cu permisiunea dumneavoastră, mă voi referi la o experienţă personală trăită în urmă cu aproximativ patruzeci de ani, când mă aflam în Biblioteca Muzeului Britanic (British Museum Library), astăzi cunoscută ca Biblioteca Britanică (British Library) şi făceam un studiu aprofundat asupra cântărilor creştine. In biblioteca noastră naţională se află o colecţie renumită de cărţi de cântări denumită *Church Honse Collection* [Colecţia bisericească]. Colecţia include toate cărţile de cântări, foi volante şi alte publicaţii poetice religioase adunate de către profesorul John Julian, care a alcătuit clasicul *DictionaryofHymnology* [Dicţionar de imnologie]. Când răsfoieşti aceste cărţi de cântări, ajungi imediat la o concluzie clară. Există două standarde în scrierea cântărilor.

Oricine poate scrie o cântare şi mii de aşa-zişi „oricine" au şi făcut-o. Cărţile de cântări sunt pline de asemenea compoziţii.

E posibil ca un cititor al acestei cărţi să fi intrat vreodată într-un anticariat în care a dat peste o carte de cântări veche. Răsfoirea acelei cărţi a dus repede la o dezamăgire. Experienţa respectivă semăna deja cu mestecatul unei bucăţi de cauciuc. Sentimentele transmise prin textul cântărilor erau ici-colo frumoase, dar rima poetică era stângace, iar stilul rigid. Acesta este primul standard de scriere a cântărilor.

întâlnim apoi cântările marilor autori. Diferenţa se

aseamănă cu cea dintre Biblie şi scrierile apocrife, deşi nu dorim să sugerăm că aceşti autori s-au bucurat de inspiraţie divină. Cu toate acestea, recunoaştem faptul că darul de a mânui

cuvintele şi versurile este unul foarte rar.
Ai încercat vreodată să compui o cântare, chiar şi pentru plăcerea şi meditaţia personală? Autorul acestei cărţi a trăit recent o experienţă extrem de neplăcută. împreună cu soţia ne-am mutat dintr-o locuinţă mai mare într-una mai mică şi, în condiţiile acestei schimbări, unul dintre lucrurile la care a trebuit să renunţ a fost un pian vechi. I-am mulţumit doamnei care 1-a cumpărat de la noi. Dar după câteva zile doamna respectivă i-a dat soţiei un plic în care se găseau nişte documente pe care le-a găsit în partea din spate a pianului. Aceste hârtii îngălbenite erau în mare parte nişte scrisori scrise de mine soţiei înainte de a ne căsători. Situaţia devenise deja destul de neplăcută. Dar printre aceste scrisori se aflau şi câteva cântări compuse de mine. Când am parcurs textul acestor cântări, am simţit un fior în tot corpul. Orice pricepere poetică de care aş fi fost convins că o aveam în acel moment a fost pe loc retezată de natura acestor cântări. Mulţi avem impresia că suntem capabili să scriem cântări. Dar s-ar putea să avem nevoie de patruzeci de ani ca să înţelegem standardul la care le-am scris. Darul compunerii de cântări este unul foarte rar. Repet - *nu vă aşteptaţi să întâlniţi mulţi compozitori de cântări; ei sunt foarte rari.*
C. H. Spurgeon a scris foarte multe cântări. La începutul anilor '70 am vizitat Colegiul William Jewel, lângă Kansas City, căruia i s-a vândut toată biblioteca lui Spurgeon, un lucru pe care e greu să ni-1 explicăm în zilele noastre. Colegiul a amenajat o replică a biroului lui Spurgeon în care a aşezat biblioteca. Bibliotecarul mi-a dat un manuscris pe care nu-1 mai văzusem până atunci: o fotocopie a volumului de manuscrise conţinând cântările şi poeziile lui Spurgeon, scrise cu mâna lui. Auzisem de ele, dar nu ştiam că a scris atât de multe, încărcătura spirituală şi sentimentală este, desigur, deosebită, dar poezia este victoriană, de multe ori sentimentală şi

disonantă. Este aceasta o critică adresată marelui predicator? Nu, ci vrem doar să arătăm că puterea fantastică de a mânui cuvintele nu te face automat şi poet. Există oameni care se avântă în lumea versurilor fără ca locul lor să fie acolo. Pentru zidirea personală ne putem apuca toţi să compunem cântări, dar când e vorba de cântatul lor în public situaţia se schimbă. Pentru a putea evalua corect cântările şi pentru a da lui Dumnezeu glorie trebuie să ştim că autorii de cântări creştine nu sunt mulţi.
Avem însă câţiva autori renumiţi de cântări cu care ne putem identifica - precum geniul care a fost Isaac Watts. Mă bucur că mai există mulţi alţi autori de valoare, dar dacă s-ar întâmpla să nauf ragiez pe o insulă având la mine doar Biblia şi un volum scris de Watts, aş fi mulţumit pe deplin. El a compus diverse cântări, cântări doctrinare, cântări despre experienţele personale şi multe altele.
Poate fi ceva mai emoţionant pentru pastori decât să ştie că cele mai bune cântări ale lui Isaac Watts, cu o teologie solidă şi profundă, au fost scrie înainte de a fi împlinit vârsta de 30 de ani? Cu cât trăieşti mai mult şi cu cât le citeşti mai mult (ca în cazul *Călătoriei Pelerinului),* cu atât le înţelegi mai bine. Acesta este, într-adevăr, un dar de la Domnul.
A existat de asemenea un alt geniu pe nume Charles Wesley. Ce talent a avut şi acest om! Cât de perfect întreţesute sunt versurile scrise de el, atât de eficiente şi în acelaşi timp mişcătoare! Cine-1 poate egala astăzi în calitatea versurilor, a demnităţii limbajului şi a gingăşiei în exprimare? Cine poate egala măreţele epitete divine pe care le folosea sau smerita sa tânjire după binecuvântare şi creştere spirituală? Singura explicaţie pentru existenţa unor astfel de compozitori de cântări este aceea că au fost daţi ca un dar special poporului lui Dumnezeu. Şi John Newton a fost un fenomen, mai ales dacă ne gândim că dorinţa lui a fost să rămână practic, nu neapărat elegant, iar multe dintre compoziţiile lui au fost scrise în grabă. John Newton şi William Cowper s-au înţeles între ei ca fiecare să scrie, în mod alternativ, câte o cântare

pentru studiul biblic din timpul săptămânii. Din nefericire, Cowper se simţea de multe ori prea deprimat ca să poată scrie cântarea. Uneori, cerându-i-se doar cu o oră înainte, Newton trebuia să compună cântarea în locul lui Cowper.
William Cowper, autorul unora dintre cele mai frumoase cântări din limba engleză, a fost, după toate standardele, un mare poet. Asemenea lui, James Montgomery a fost un poet de seamă atât în domeniul secular, cât şi în cel religios. Cântările lui păstrează un echilibru perfect, fie că le privim din punct de vedere teologic, fie că le privim din punct de vedere poetic. Josiah Conder n-a scris multe cântări, dar unele dintre ele sunt sublime, ca de exemplu cântarea „Tu eşti eternul Cuvânt, al Tatălui singur Fiu". Apoi îl avem pe Joseph Hart. De multe ori arid şi prozaic în expresie, el e mai degrabă ca un zidar comparat cu un bijutier. Cu toate acestea, capacitatea sa de a-şi cânta doctrinele şi de a atinge cele mai sensibile corzi ale experienţei spirituale a fost remarcabilă. Avem multe alte nume sonore: Augustus Montague Toplady, Horatius Bonar, Frances Ridley Havergal şi mulţi alţii. Toţi au avut talente deosebite.
Autori de cântări talentaţi există şi astăzi, iar contribuţiile lor sunt fără îndoială remarcate în colecţiile care apar. Dar ei sunt puţini şi rari. Din acest motiv, este înţelept să recunoaştem că Domnul a dat bisericii Sale cele mai multe dintre cântările care trebuie să fie folosite până la sfârşitul veacului. Ele trebuie să fie apreciate, păstrate şi, când e nevoie, îmbunătăţite printr-o redactare judicioasă şi atentă.
Autorii de cântări şi de refrene cu care se identifică noul stil de închinare nu pot fi comparaţi cu marii compozitori ai cântărilor tradiţionale. Nu numai că ei scriu într-un jargon diferit, dar prăpastia care există între cele două genuri de compozitori este insurmontabilă din orice punct de vedere am analiza compoziţiile lor. Din punct de vedere teologic, noile cântece sunt de regulă lipsite de substanţă într-o măsură chiar dureroasă. Din punct de vedere intelectual, deseori nu ating nivelul unei exprimări adecvate şi demne de laudă. Din

punct de vedere emoţional, de regulă impresionează *simţurile,* nu *sufletul,* folosind ritmul şi repetiţia în locul adevărului spiritual. Din punct de vedere poetic, acestea se plasează între amatorism şi stupiditate. A combina noul stil cu cel vechi, fără îndoială, înseamnă să supunem pe termen lung poporul lui Dumnezeu unui proces de ne-educare şi să coborâm nivelul de inteligenţă şi conţinutul doctrinar al laudei.
Cititorii acestor rânduri pot veni cu excepţii de la această listă deprimantă de plângeri, dar vor fi de acord că imaginea zugrăvită este, în general, valabilă. Colecţia noastră de cântări tradiţionale continuă să merite aprecierea şi respectul nostru cel mai mare.

CAPITOLUL 13

Reverenţa se formează în locul de închinare

NIMENI nu neagă faptul că Atotputernicului Dumnezeu I se cuvine de drept reverenţa. Dar cum poate fi El apreciat şi adorat în mod corespunzător dacă închinătorii L-au înlocuit cu un dumnezeu al propriei lor imaginaţii - un dumnezeu mult mai neînsemnat? în zilele noastre mulţi creştini evanghelici L-au remodelat pe Dumnezeu, transformându-L într-o fiinţă doar cu puţin mai presus de ei înşişi. El nu mai este Dumnezeul infinit, atotputernic şi sfânt, care vede şi cercetează fiecare inimă. El este doar un tovarăş sau un prieten care ne împărtăşeşte micimea şi trivialitatea şi care se bucură de cultura noastră de divertisment. El nu mai este un Dumnezeu care să inspire teamă; Lui nu trebuie să I se mai acorde reverenţă.
In faţa acestui nou Dumnezeu, Moise n-ar mai trebuit saşi scoată încălţămintea din picioare, nici apostolul Ioan să-I cadă la picioare ca un mort. Acestui Dumnezeu revizuit nu-I mai pasă cum ne închinăm Lui, aşa că nu mai e nevoie să ne simţim inhibaţi când vrem să facem ceva în prezenţa Lui. Dar când vrei să-L schimbi pe Dumnezeu, vrei să-L negi şi să-L insulţi.

Aşadar, unde găsim reverenţă în zilele noastre?
Unde este Dumnezeu 1 lui Ilie? Unde este Iehova al Vechiului Testament? Unde este puternicul Dumnezeu invocat atât de respectuos în rugăciunile Noului Testament? In mod uimitor, acest glorios Dumnezeu nu este dorit, chiar de către mulţi dintre cei care cred Cuvântul Lui şi caută mântuirea Lui.

Reverenţa se formează în locul de închinare
Reverenţa a devenit un lucru dezgustător. A fost aruncată la groapa cu moloz a unei culturi deja abandonate. „Daţi-ne un Dumnezeu", strigăm noi, „pe măsura noastră."
Capitolul acesta ne vorbeşte despre nevoia de a veni cu reverenţă în faţa lui Dumnezeu şi despre modul în care aceasta aduce mari beneficii şi binecuvântări în viaţa închinătorilor. *Evrei 12:28-29* ne oferă o provocare pentru zilele noastre:
„Fiindcă am primit dar o împărăţie care nu se poate clătina, să ne arătăm mulţumitori şi să aducem astfel lui Dumnezeu o închinare plăcută, cu evlavie *[reverenţă]* şi cu frică, fiindcă Dumnezeul nostru este un foc mistuitor."
„Evlavia" sau „reverenţa" înseamnă să ai privirea plecată sau să fii smerit. „Frica" înseamnă să fii atent sau să ai o reverenţă generată de o frică sfântă.
Domnul Isus, când a trăit în locul nostru o viaţă de neprihănire perfectă, a avut cea mai profundă reverenţă faţă de Tatăl. Biblia ne spune că rugăciunile Lui au fost ascultate „din pricina evlaviei" (în limba greacă se foloseşte acelaşi termen atât pentru *frică,* cât şi pentru *evlavie* sau *reverenţă* nota ed.). Termenul „frică", indicând o teamă reverenţioasă, apare de multe ori în Noul Testament. Corneliu din Cezarea, care a fost vizitat de Petru, era recunoscut de toţi ca un om „temător" de Dumnezeu. Reverenţa lui faţă de Dumnezeu a fost evidentă tuturor. Când a predicat în Antiohia din Pisidia, Pavel a făcut de două ori apel la cei ce se „temeau" de Dumnezeu, folosind termenul care vorbeşte despre o teamă reverenţioasă. Ei erau oamenii care au primit cu adevărat Cuvântul. „Temeţi-vă de Dumnezeu", scria Petru, folosind acelaşi termen *(1 Petru 2:17).* „Temeţi-vă de Dumnezeu!" a zis îngerul trimis să vestească Evanghelia veşnică în *Apocalipsa,* folosind acelaşi termen, arătând că obiectivul final al Evangheliei este să aducă bărbaţi şi femei nu doar la mântuire, ci şi la reverenţă *(Apocalipsa 14:7).*
Poporul victorios al lui Dumnezeu cânta: „Cine nu se va teme, Doamne, şi cine nu va slăvi Numele Tău?" folosind

acelaşi termen care exprimă teamă reverenţioasă *(Apocalipsa 15:4).* Iar glasul de la tronul lui Dumnezeu a poruncit: „Lăudaţi pe Dumnezeul nostru, toţi robii Lui, voi, care vă temeţi de El, mici şi mari!"
In pilda vierilor, Domnul vorbea despre un gospodar care şi-a arendat via. Dar când şi-a trimis robii să preia partea sa din producţie, aceştia au fost bătuţi şi omorâţi cu pietre. La urmă gospodarul şi-a trimis fiul, zicând: „îl vor primi cu cinste pe fiul meu." In faţa Fiului veşnic al lui Dumnezeu şi Domnul slavei trebuie să venim cu reverenţă, respect şi consideraţie. Manifestarea acestor calităţi trebuie să aibă loc în primul rând în închinare, pentru că dacă nu le vedem în acest loc, înseamnă că nu le vom vedea nici în celelalte domenii ale vieţii creştine, închinarea lipsită de reverenţă va produce repede creştini superficiali în dedicarea, seriozitatea, profunzimea şi chiar sfinţenia lor. Reverenţa în închinare are o importanţă maximă pentru credincioşi şi trebuie să fie păstrată cu fermitate.
Un alt pasaj foarte valoros despre reverenţă este *1 Timotei 4:7-9,* unde Pavel îi spune lui Timotei:
„Caută să fii evlavios. Căci deprinderea trupească este de puţin folos, pe când evlavia este folositoare în orice privinţă."

Pentru a arăta importanţa majoră a acestor cuvinte, Pavel adaugă următorul comentariu: „Iată un cuvânt adevărat şi cu totul vrednic de primit." El vorbeşte despre necesitatea reverenţei faţă de Dumnezeu. Se pare că termenul cheie în aceste versete - *evlavia* - se referă într-un mod general la caracterul neprihănit. în acest caz îndemnul lui Pavel ar însemna: practică viaţa de sfinţenie. E un lucru de dorit, bineînţeles, dar cuvântul *evlavie* nu are această semnificaţie. Termenul este special şi are un sens distinct. Cuvântul grecesc *eusebeia* înseamnă „pioşenie, cucernicie maximă". El face referire la întreaga noastră atitudine faţă de Dumnezeu. Este un termen mult mai specific decât termenul „neprihănire" şi, fiindcă este atât de important, vom demonstra argumentaţia

noastră prin a trece în revistă alte pasaje care conţin acest cuvânt.

In *1 Timotei 6:11* observăm o construcţie foarte interesantă: „Iar tu, om al lui Dumnezeu, fugi de aceste lucruri şi caută neprihănirea, EVLAVIA, credinţa, dragostea, răbdarea, blândeţea." Aici evlavia se află între alte calităţi specifice. Asemenea lor, ea este distinctă. Este evident că evlavia nu poate fi un termen care să descrie în general viaţa creştină din moment ce el ocupă loc într-o listă cu virtuţi specifice. Evlavia mai este folosită în aceeaşi manieră şi în renumita „listă" din *2 Petru 1:5-7:* „De aceea, daţi-vă şi voi toate silinţele ca să uniţi cu credinţa voastră fapta; cu fapta, cunoştinţa; cu cunoştinţa, înfrânarea; cu înfrânarea, răbdarea; cu răbdarea, evlavia; cu evlavia, dragostea de fraţi; cu dragostea de fraţi, iubirea de oameni." Din nou, evlavia îşi găseşte locul ca o virtute specifică alături de altele.

Cuvântul grecesc pe care-1 studiem apare şi în literatura clasică, unde filozofii îl foloseau cu sensul de *atitudine corectă faţă de zei.* Acelaşi sens se păstrează şi în epistole, unde înţelesul cuvântului este: consideraţie potrivită înaintea lui Dumnezeu, adică reverenţă, respect. Cuvântul are aşadar de-a face în întregime cu teama de Dumnezeu, smerenia înaintea lui Dumnezeu şi consideraţia faţă de Dumnezeu.

Rădăcina tuturor problemelor noastre, ale creştinilor evanghelici de astăzi, este pierderea acestei reverenţe. Odată cu noul stil de închinare au dispărut atenţia cu care se cuvine să stăm în prezenţa lui Dumnezeu şi respectul profund faţă de El, cu toate că acesta este scopul suprem al mântuirii noastre: să ascultăm de El şi să-L cinstim cu reverenţă. De aceea Pavel spune: „Caută să fii evlavios *[reverenţios]."* Celelalte roade ale harului nu pot să crească fără această bază.

Mulţi credincioşi exclamă: „O, dar eu vreau să am parte de bucurie şi fericire şi de umplerea cu Duhul. Vreau un sentiment palpitant al prezenţei lui Dumnezeu şi al slavei Sale." O asemenea dorinţă este frumoasă, dar ea poate veni doar în urma reverenţei. Dumnezeu trebuie să fie pentru noi

un Dumnezeu mare, înaintea căruia venim cu reverenţă şi supunere. Numai când îl respectăm cu adevărat pe Dumnezeu primim o bucurie creştină autentică de la Duhul Sfânt. Dacă nu ne place reverenţa, considerând-o o alternativă sumbră la bucuria creştină, vom produce doar un surogat superficial şi sentimental. Adunările carismatice din lume, cu zgomotul, ritmul şi senzaţionalismul lor, nu pot produce *adevărata* bucurie creştină, pentru că nu dispun de temelia reverenţei, a fricii şi a respectului.

Principalii protagonişti ai noului stil de închinare, caracterizat de pasiunea lui pentru muzica de divertisment şi de completa lui superficialitate, dovedesc aceeaşi indiferenţă faţă de problema reverenţei în stilul lor de predicare şi învăţare. Pavel, îndemnându-1 pe Timotei în privinţa evlaviei, îi spune: „Fereşte-te de basmele lumeşti şi băbeşti." Aceste basme aveau multe în comun cu învăţătura deplasată a închinării carismatice moderne. Erau nişte mituri bazate pe Scriptură, învăţătorii de basme luau un personaj din Vechiul Testament, îl prezentau sub o nouă formă, inventând evenimente şi mesaje care n-aveau nicio legătură cu

adevărurile sugerate de textul Scripturii. Scopul lor era să încânte auzul celor din popor şi prin povestirile lor să cucerească minţile oamenilor, întotdeauna e mai uşor să asculţi pe cineva care are de spus poveşti.
Mulţi dintre aceşti învăţători de basme posedau un farmec deosebit şi de aceea povestirile lor erau memorabile. Era o metodă de învăţare fascinantă şi amuzantă. Totuşi, poruncindu-i lui Timotei să se ferească de aceste lucruri, Pavel foloseşte un cuvânt interesant. El spune că aceste basme sunt *lumeşti* - un cuvânt ce indică opusul reverenţei şi al respectului. Cuvântul grecesc folosit pentru *lumesc* [profan] face referire la oameni hoinari sau persoane care fac exact ce le trece prin cap. Un astfel de om n-are rezerve, n-are niciun sentiment de respect şi atenţie faţă de proprietate. Povestitorii de basme n-aveau respect pentru textul sacru al Scripturii. Ei inventau lucruri şi le prezentau drept învăţături biblice. Cea

mai mare denominaţie carismatică din lume din zilele noastre inventează câte o nouă responsabilitate spirituală aproape la fiecare câteva luni. Ungeri noi (toate contra cost) văd lumina zilei în timp ce predicatorii lor născocesc şi inventează trucuri după trucuri, găsind, bineînţeles, câte un text biblic de care să se agate. La fel ca povestitorii de basme din trecut, ei n-au niciun respect faţă de Dumnezeu sau faţă de textul sacru. Ei nu par a şti că în ceruri se află un Dumnezeu care-i face responsabili pentru toată strădania lor de a răstălmăci Cuvântul Lui. Nu există frică în ei. „Fereşte-te de basmele lor lumeşti şi băbeşti", ar zice Pavel, „deoarece asemenea oameni nu sunt mânaţi de reverenţă, respect, grijă şi cunoaştere de Scripturi."
Exact acest tip de învăţători au fost cei care în vremurile recente s-au desprins de închinarea tradiţională, substituind-o cu divertisment, frivolitate, petreceri publice, scamatorii şi jocuri. Stilul de spectacol al închinării este produsul învăţăturii lumeşti. Reverenţa a fost dată la o parte, iar în locul ei s-a introdus superficialitatea găunoasă şi abandonul emoţional.
Cum pot unii dintre aceşti lideri moderni de închinare să se comporte aşa cum o fac, alergând vesel pe podium precum celebrităţile din televiziune, expunându-şi personalitatea şi comportându-se într-un mod total neruşinat şi într-o manieră lipsită de reverenţă în prezenţa Dumnezeului sfânt, atotputernic şi măreţ? Reverenţa ştie cum să onoreze demnitatea divină, dar pentru ei aceasta este împovărătoare şi restrictivă.
Reverenţa este o uşă deschisă pentru multe binecuvântări în această viaţă, dar şi în veşnicii, după cum spune Pavel în *1 Timotei 4:7-8.* Astfel, el îndeamnă: „Caută să fii evlavios." Cuvântul *evlavios,* aşa cum am arătat deja, se referă la reverenţă şi respect faţă de Dumnezeu. Cuvântul grecesc tradus prin „caută să fii" înseamnă, literal, *antrenează-te.* Astfel, Pavel zice: antrenează-te ca să practici reverenţa.
Fără îndoială, reverenţa este instinctivă pentru creştinul „nou-născut". Când suntem convertiţi, noua noastră natură este impregnată de o profundă reverenţă faţă de Dumnezeu.

Reverenţa se formează în locul de închinare
Dar putem s-o diluăm şi chiar s-o pierdem. De aceea, Pavel spune că ea trebuie să fie exersată. Ştim că exerciţiul în domeniul fizic nu produce muşchi. Dar în mod sigur el îi va întări şi trebuie să-i menţină, dar el nu-i produce. Tot aşa, reverenţa apare odată cu noua natură, dar exersarea ei este necesară pentru a o întări şi a o menţine.
Cu câţiva ani în urmă, un prieten medic mi-a relatat cum biserica sa a ajuns să adopte cântece noi carismatice, refrene, obiceiul de a bate din palme, legănatul, vorbirea în limbi şi producerea de zgomot în serviciile de închinare. Medicul respectiv cunoştea bine învăţătura Reformei, aşa că l-am întrebat cum percepea această situaţie. Mi-a răspuns că se simţea ambivalent şi nu-1 deranja ce se întâmpla. Fie că închinarea se făcea după modelul vechi, fie după cel nou, pentru el totul era închinare. Nu era tulburat sau deranjat de faptul că s-a

pierdut reverenţa. Instinctul său pentru reverenţă dispăruse.
In paranteză fie spus, apostolul Pavel nu desconsideră exerciţiul fizic când spune că „deprinderea trupească este de puţin folos". Unii cred că el voia să spună „pentru un timp scurt". Totuşi, afirmaţia poate fi tradusă şi astfel: „Căci deprinderea (exersarea fizică) trupului este *de* puţin folos." Pavel afirmă că exersarea realizează ceva. Apostolul însuşi a făcut multe exerciţii fizice, mergând pe jos distanţe mari. Chiar şi în anii bătrâneţii ne-ar fi întrecut la mersul pe jos. Când s-a aflat într-un loc unde n-a primit ajutor financiar, a lucrat la facerea corturilor. în acele vremuri nu existau maşini de cusut industriale, ci muncitorii trebuiau să ducă singuri chinga şi firul cu mâna prin materiale textile grele şi groase. Niciodată să nu ne gândim la Pavel ca la un academician al zilelor noastre.
Pavel cunoştea activităţile atletice din vremurile sale. Lui îi era clar că beneficiul antrenamentului era, în primul rând, eficient doar pentru o vreme şi, în al doilea rând, limitat la a-1 pregăti pe atlet pentru un eveniment special. Luptătorul din categoria grea nu putea fi bun şi pentru alergarea de

viteză. Trecând la domeniul moral, antrenamentul fizic al unui atlet nu-1 ajută să-şi controleze temperamentul sau orice altă înclinaţie spre păcat. Exerciţiul fizic dă rezultat într-un domeniu limitat.
Argumentul apostolului este acela că exersarea reverenţei asigură un beneficiu mai mare, deoarece adânceşte şi întăreşte fiecare aspect al vieţii şi slujirii creştine şi ne pregăteşte pentru eternitate. „Căci deprinderea trupească este de puţin folos, pe când evlavia este folositoare în orice privinţă, întrucât ea are făgăduinţa vieţii de acum şi a celei viitoare."
Reverenţa are o mare semnificaţie şi un beneficiu imens pentru viaţa creştină, dar ea trebuie să înceapă cu închinarea. Dacă închinarea este lipsită de reverenţă, atunci reverenţa va fi împiedicată şi eliminată din toate celelalte compartimente ale trăirii creştine. Ceea ce începe cu închinarea se răspândeşte în tot restul vieţii creştine. Dacă închinarea e mai degrabă un spectacol, etalări de talente, imitarea lumii, căutarea unor senzaţii, mult zgomot, o satisfacere a plăcerii, atunci reverenţa nu va fi întâlnită în niciun alt domeniu al vieţii. Cât de jalnic este, aşadar, ca bisericile să abandoneze închinarea reverenţă! Membrii vor fi răniţi cumplit şi nu vor avea parte de beneficii în viaţa lor spirituală personală.

Reverenţa şi înţelegerea

Să luăm modul în care noi înţelegem Biblia. Reverenţa faţă de Dumnezeu produce smerenie şi teama de a-L supăra prin modul în care tratăm Biblia. Noi operăm de pe o poziţie opusă învăţătorilor de basme şi învăţătorilor carismatici la care am făcut referire. „Acesta este Cuvântul sfânt al lui Dumnezeu", zicem noi. „Nu trebuie să-1 citesc în grabă. Trebuie să-mi deschid inima zi de zi pentru ceea ce îmi spune Dumnezeu. Trebuie să mă asigur că îl înţeleg bine şi, dacă nu-1 înţeleg, trebuie să consult o carte sau o persoană de încredere. Trebuie să învăţ şi să ascult." Reverenţa conduce la conştiinciozitate în abordarea Scripturii, iar aceasta, la rândul ei, conduce la o

***Reverenţa** se **formează** în locul de închinare*

înţelegere corectă a ei. Reverenţa ajută în mod sigur la evitarea unor concluzii pripite şi superficiale. Ea ne protejează de multe erori. Această atitudine de reverenţă şi grijă se poate observa perfect în cuvintele apostolului Petru, consemnate în *2 Petru 1:19-21:*
„Şi avem cuvântul prorociei făcut şi mai tare, la care bine faceţi că luaţi aminte ca la o lumină care străluceşte într-un loc întunecos, până se va crăpa de ziuă şi va răsări luceafărul de dimineaţă în inimile voastre. Fiindcă, mai întâi de toate, să ştiţi că nicio prorocie din Scriptură nu se tâlcuieşte singură. Căci nicio prorocie n-a fost adusă prin voia omului, ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânaţi de Duhul Sfânt."
Persoana reverenţă faţă de Domnul şi Cuvântul Său este interesată să facă lucrurile aşa cum

trebuie. Predicatorul îşi verifică întotdeauna lucrarea cu grijă. Dacă observă că înţelege din text ceva ce n-a mai înţeles până atunci, se întreabă dacă nu cumva e din cauza imaginaţiei lui, aşa că îşi verifică interpretarea textului cu şi mai multă atenţie. Reverenţa îl fereşte de căderea în erori şi concluzii fireşti. Reverenţa îi verifică demersul şi îi smereşte încrederea în sine. Ce efecte are reverenţa! Dar dacă ea este eliminată din închinare, n-o vei găsi nici în mânuirea Bibliei. Exersarea reverenţei începe la închinare. Casa lui Dumnezeu este cea mai bună sală de antrenament.

Reverenţa şi sfinţirea

Trecând de la studierea Bibliei la sfinţirea vieţii, observăm că şi aici reverenţa aduce multe schimbări şi întăreşte procesul dezvoltării noastre. Fără reverenţă, pocăinţa de păcate devine uşoară şi simplă, dar cu ea (semănată şi cultivată în închinarea noastră) devenim mult mai serioşi şi hotărâţi.

In 2 *Corinteni* 7, Pavel vorbeşte despre pocăinţa corintenilor, spunând: „Când v-aţi pocăit de păcatele comise, ce profund v-a fost cercetată inima! Ce sensibilă era conştiinţa! Cât de

mult v-aţi urât pe voi înşivă! Ce zel şi ce hotărâre aţi dovedit în omorârea răului! Aţi avut o reverenţă atât de mare faţă de Dumnezeu, o conştientizare a sfinţeniei Lui, încât tânjeaţi să fiţi primiţi înaintea Lui şi vă părea rău şi vă străduiaţi să vă rezolvaţi problema păcatului." Reverenţa faţă de Dumnezeu spune: *„Trebuie* să părăsesc acest păcat. *Trebuie* să obţin iertarea Lui înainte să mă ocup de alte lucruri, deoarece Dumnezeu mă vede!" Reverenţa dă naştere la sârguinţă.

Credinciosul poate alerga mereu la Dumnezeu aşa cum aleargă un copil la tatăl său, dar nu lipsit de reverenţă, respect, pentru că Tatăl nostru ceresc pretinde sfinţire şi este sever în mânia Sa sfântă faţă de păcat. Reverenţa nu ne răpeşte niciodată bucuria, ci păstrează în noi o măsură potrivită de seriozitate care ne împiedică să cădem în frivolitate şi superficialitate. Trebuie să spunem încă o dată: dacă o astfel de reverenţă nu se formează în locul de închinare, ea nu va creşte niciodată şi nu va supravieţui.

Reverenţa şi purtarea noastră în lume

Reverenţa faţă de Dumnezeu modelează stilul nostru de viaţă şi comportamentul nostru înaintea lumii care ne priveşte aşa cum nu reuşeşte nicio altă influenţă. Folosind o expresie mai veche, dar foarte grăitoare, punem întrebarea: Care este purtarea noastră în faţa oamenilor neconvertiţi? Care este comportamentul nostru, cu ce se aseamănă atitudinea noastră şi purtarea noastră? Dacă avem o reverenţă profundă şi respect faţă de Dumnezeu, ne vom simţi totdeauna „la datorie" ca slujitori ai Săi. Ultimul lucru pe care ni-1 vom dori este să-L dezamăgim pe Dumnezeu.

Reverenţa faţă de Dumnezeu ştie că El urmăreşte cu atenţie fiecare reacţie a noastră faţă de circumstanţe. Ea sădeşte în noi şi un puternic sentiment de privilegiu şi de responsabilitate, încât nu ne vom lăsa amăgiţi să cădem într-un comportament păcătos. Vom fi sârguincioşi în mărturisirea Evangheliei şi vom

fi atenţi să ne stăpânim când suntem provocaţi. Vom trata cu mare grijă necazurile şi dificultăţile noastre, fără să pierdem autocontrolul. Reverenţa îşi aduce aminte că Dumnezeu cunoaşte perfect lucrurile şi că El ne va purta de grijă şi ne va pregăti spre binele nostru etern. Reverenţa nu se îndoieşte niciodată de Domnul şi nu se ridică împotriva lui Dumnezeu. Reverenţa ne trece prin multe văi şi ne duce spre noi culmi de bucurie şi pace.

Prin reverenţa faţă de Domnul fiecare aspect al vieţii noastre este profund afectat, binecuvântat şi întărit. Soţii şi soţiile îşi spun în sinea lor: „Dumnezeu mi-a dat un partener de viaţă, iar datoria mea este să-mi păstrez căsnicia curată, armonioasă şi plină de sens.

Deoarece această încredinţare vine de la atotputernicul şi eternul Dumnezeu, pe care-L slujesc şi-L ador, o voi păstra cu teamă şi sârguinţă. Voi păstra vie flacăra dragostei şi viziunea căsniciei şi mă voi comporta cu respect şi afecţiune în orice situaţie."
Prin reverenţă ţinem în frâu gândurile necuviincioase faţă de alţii şi învăţăm să practicăm aprecierea. Reverenţa faţă de Dumnezeu ne face să respectăm regulile. Dumnezeu vede şi ne disciplinează sau răsplăteşte potrivit comportamentului nostru. Dar reverenţa n-o vom putea păstra decât dacă o exersăm şi o dezvoltăm începând cu timpul de închinare.

Exersarea reverenţei

Pavel spune că reverenţa faţă de Dumnezeu este bună în orice privinţă, dar cum poate fi ea exersată? „Antrenează-te", spune apostolul. Exerseaz-o în fiecare zi. Dar cum? Am observat că locaşul lui Dumnezeu este o sală de antrenament minunată, echipată cu al Său Cuvânt şi cvi aparatul închinării comune. La fel de preţios este timpul de meditaţie zilnică. Putem învăţa mult din antrenamentul unui atlet. Unul dintre aspectele principale în domeniul fizic este *sacrificiul.* în atletism, sacrificiul caracterizează toate antrenamentele, iar exersarea reverenţei necesită ca anumite lucruri să fie date la

o parte. Aceasta începe cu purificarea închinării. Trebuie dată la o parte nestatornicia (nu bucuria), şi împreună cu aceasta slăbiciunea emoţională şi plăcerile egoiste. Domnul trebuie să ocupe locul suprem. Dacă suntem pregătiţi să facem acest lucru şi să-L punem pe Dumnezeu pe primul loc în închinare, atunci nu ne va fi greu să facem la fel în alte domenii ale vieţii.
în viaţa personală, unii credincioşi sunt nevoiţi să-şi ia angajamentul că-şi vor sacrifica spiritul lumesc. Multe dintre lucrurile pe care le face lumea sunt atrăgătoare, iar printre piesele muzicale actuale din lume găsim, fără îndoială, melodii şi aranjamente deosebite, susţinute de o orchestraţie excepţională. Dar dacă aceste realizări sunt alipite unei culturi viciate, ele trebuie să fie sacrificate. Reverenţa faţă de Dumnezeu ne va face să spunem: „Nu vreau ca o cultură stricată să-mi domine gândirea şi nici n-o voi tolera asociindu-mă cu ea. De aceea o sacrific înaintea Domnului."
Reverenţa îi ajută pe credincioşi să-şi dedice Domnului proiectele personale. Ei nu vor accepta orice activitate care li se propune. Când prietenii vin şi spun: „Hai să mergem acolo mâine seară", iar alţii spun: „Vino cu noi aici în seara aceasta", ei trebuie să-şi analizeze priorităţile. Ceea ce li se propune poate fi un lucru legitim şi sănătos, iar invitaţia să vină din partea unor prieteni buni, dar credincioşii sunt pregătiţi să sacrifice luxul de a spune „da" tuturor lucrurilor, căci altfel viaţa lor ar deveni dezorganizată. Dacă acceptăm toate propunerile, nu mai avem timp suficient pentru meditaţie biblică, pentru slujirea creştină şi nu mai avem timpul necesar pentru a ne organiza priorităţile.
Nu vorbim aici despre implicarea în lucruri nelegiuite, ci despre importanţa de a şti să faci *tot* ceea ce este bun, drept şi curat ca pentru Domnul. Cu toţii trebuie să învăţăm să ne abţinem de la anumite lucruri. Exersarea începe de aici, după cum ne poate confirma orice atlet. Acest fel de disciplinare - un rod al reverenţei - se cere şi în închinarea din Casa lui Dumnezeu, unde activităţile străine de acest loc trebuie să fie

respinse. Se aplică şi la viaţa de fiecare zi. Dar doresc să repet că această atitudine de consacrare a vieţii se găseşte doar acolo unde credincioşii demonstrează un respect profund faţă de Dumnezeu, iar acest respect este grav afectat dacă nu este pus în aplicare mai întâi în închinare.
Atletul îşi sacrifică libertatea de a se îmbrăca oricum, ştiind că e obligat să poarte tricouri şi flanele de corp potrivite pentru antrenament; într-un anumit sens, cam aceasta se cere şi de la noi, cei credincioşi. Credinciosul trebuie să zică: „îmi sacrific dreptul de a mă îmbrăca

oricum, fie că e vorba de biserică, fie că e vorba de serviciu." La locul de muncă e posibil să fim influenţaţi să îmbrăcăm ce impune moda zilei, dar noi avem de urmat un cod creştin de vestimentaţie şi trebuie să rămânem în limitele moralităţii şi decenţei. Aşadar, e important să ştim că anumite lucruri sunt inacceptabile pentru noi, deoarece avem respect faţă de Dumnezeu şi dorim să fim plăcuţi Lui şi să trăim pentru El. Nu ne mai surprinde faptul că, pretutindeni unde reverenţa a fost înlăturată din închinare, codul de vestimentaţie a credincioşilor a dispărut. Reverenţa începe de la închinare.

Unii credincioşi sunt nevoiţi să-şi ţină în frâu dorinţele după plăceri uşuratice. Rugăciunea lor trebuie să fie: „Doamne, îmi sacrific dorinţa de a trăi cu uşurătate." Această slăbiciune pe unii îi afectează mai mult, pe alţii mai puţin. Unora le place să fie uşuratici tot timpul şi niciodată serioşi. Ei trebuie să spună în rugăciune: „Doamne, îmi dau seama că trebuie să fiu mai serios în viaţă. Ajută-mă să devin matur. Vreau să-mi sacrific dorinţa păcătoasă de a mă cufunda în tot ceea ce e distractiv. Vreau să-mi sacrific tendinţa de a fi atât de schimbător, trecând de la un lucru la altul, după cum îmi place. Vreau să practic autocontrolul şi cugetarea serioasă. Vreau să fiu temeinic şi să mă concentrez asupra lucrurilor serioase."

Aceste dorinţe şi hotărâri trebuie să fie ca un exerciţiu zilnic pentru credincioşi. Aceasta este gimnastica reverenţei.

Se poate observa că reverenţa faţă de Dumnezeu ne păstrează echilibrul, indiferent de personalitatea sau talentele

noastre. De exemplu, avem printre noi credincioşi care au un umor extraordinar, înveselind atmosfera printre noi, iar noi le savurăm glumele. Dar dacă au respect faţă de Dumnezeu, vor demonstra că au şi o latură serioasă şi putem purta cu ei discuţii mature. Ei ştiu când este momentul să fie glumeţi şi când este momentul să fie serioşi. Iar dacă nu ştiu, înseamnă că n-au exersat reverenţa faţă de Domnul. Dacă închinarea din biserica acestor oameni este tratată cu uşurinţă şi superficialitate şi dacă liderii de închinare nu manifestă un respect vizibil faţă de Dumnezeu şi faţă de importanţa momentului de închinare, ei n-au cum să fie ajutaţi să-şi dobândească echilibrul de care au nevoie.

în fiecare zi credinciosul trece printr-un program de verificare. Ce voi face astăzi? Ce să fac în timpul liber? Am eu de gând să fac ceva bun pentru Domnul? Sunt dispus să vizitez pe cineva, poate să-ntorc pe cineva de la rătăcire? Astăzi îl voi sluji şi îl voi onora pe Domnul. Dacă mă aflu în necaz, îmi voi număra privilegiile şi îmi voi aduce aminte de promisiunile Domnului. Mă voi dedica slujirii creştine. Nu voi trece repede peste timpul meu de meditaţie şi rugăciune. îmi voi aduce aminte că îl reprezint pe Domnul în toate situaţiile. Voi fi atent să recunosc când trebuie să fiu serios, ca să pot plânge cu cei ce plâng sau să abordez în mod serios subiectele importante.

Creştinii reverenţioşi nu insistă să li se facă mereu pe plac. Creştinii reverenţioşi se dedică slujirii lui Dumnezeu. Creştinii reverenţioşi sunt gata de jertfă pentru a duce la capăt isprăvnicia lor. Reverenţa influenţează toate aceste lucruri şi, dacă o pierdem, vom ajunge repede la o trăire creştină superficială. Exersarea reverenţei aduce mari foloase în fiecare domeniu al vieţii, asigurând o măsură sănătoasă de seriozitate, conştiinciozitate, respect faţă de Cuvânt şi zel în lucrarea lui Dumnezeu.

în ce stare se află atitudinea noastră de reverenţă? Oare am neglijat acest domeniu vital al vieţii de credinţă? Aşa cum am afirmat în repetate rânduri, reverenţa în închinare reprezintă

principalul punct de pornire! Fără aceasta, nu ne mai rămâne nicio speranţă că vom semăna cu oamenii pe care Şi-i doreşte Dumnezeu.

CAPITOLUL 14

Trei bătălii pentru sufletul mişcării evanghelice

CARTEA aceasta a început cu afirmaţia că închinarea este problema cea mai importantă cu care se confruntă bisericile din ziua de astăzi. Cu câţiva ani în urmă, un grup de lideri creştini influenţi au lansat încercarea de a-i aduce laolaltă pe catolici şi pe evanghelici, propunându-le o colaborare pe proiecte de misiune. Preţul este foarte mare - estomparea unor doctrine de bază privind mântuirea, care au divizat cele două grupări până în momentul de faţă. Mulţi evanghelici au cedat în faţa acestei propuneri, dar mulţi au rămas fermi în împotrivirea lor, mai ales după ce un număr de lideri proeminenţi s-au ridicat în apărarea Evangheliei, susţinând cu tărie că justificarea numai prin credinţă este singura cale pentru mântuirea sufletelor pierdute.

In acelaşi timp, practicile carismatice se răspândeau repede, atât în bisericile catolice, cât şi în cele evanghelice, făcându-i pe mulţi evanghelici mai slabi să creadă că şi romano-catolicii au fost „mântuiţi" ca şi ei, din moment ce au experimentat acelaşi fenomen carismatic.

Doctrinele de bază ale evanghelicilor despre mântuire au cunoscut un serios regres, însă un număr semnificativ de biserici evanghelice au rămas neafectate şi n-au acceptat niciodată practicile carismatice ca fiind biblice.

Dar mai apoi noua revoluţie a închinării şi-a accelerat influenţa, dovedindu-se mult mai periculoasă decât orice curent anterior. Bisericile care altădată au apărat doctrina justificării numai prin credinţă şi s-au ferit de ideile carismatice

au început să fie expuse unei presiuni uriaşe de a adopta închinarea după tiparul lumesc şi în stilul carismatic. Cei care au cedat presiunii au început să fie modelaţi de noile cântări şi de muzica pe care o cântau. Foarte curând au început să nu mai vadă o diferenţă între ei şi aceia care produceau noile cântări. Acele biserici sunt acum absorbite treptat, dar inevitabil, în curentul carismatic şi în mişcarea evanghelică ecumenică. Dacă la început au refuzat să-şi compromită crezurile evanghelice distinctive şi n-au acceptat fenomenul carismatic, în momentul de faţă sunt copleşiţi de drogul euforic al stilului de închinare contemporan. în unele cazuri predicarea Cuvântului rămâne sănătoasă - dar oare pentru câtă vreme, din moment ce etosul bisericii s-a schimbat?

Fie că susţinătorii ei realizează, fie că nu, mişcarea de închinare contemporană este la ora actuală instrumentul cel mai eficient pentru dărâmarea zidurilor doctrinare ale Sionului. Cât de mult se străduieşte duşmanul de moarte al bisericilor lui Cristos şi al sunetelor umane pentru a produce o asemenea catastrofă! Contextul noii închinări este, fără îndoială, duşmanul nostru, nu prietenul nostru.

Dacă cedăm noului stil de închinare chiar şi puţin teren, aceasta va nimici cea mai importantă activitate care ne-a fost încredinţată: jertfa de laudă şi de mulţumire adusă cu reverenţă, în mod inteligent şi cu bucurie. Cei care încep prin a cânta mai întâi o cântare din noul stil de închinare în fiecare serviciu de închinare vor cânta mai târziu câte două, apoi câte trei, apoi vor adăuga şi o formaţie, şi tot aşa. Este cât se poate de evident faptul că oriunde evanghelicii au adoptat stilul contemporan de închinare, reverenţa a dispărut în mod vizibil, fiind înlocuită de spiritul lumesc şi superficial. Este evident, din experienţa multor biserici, că noul gen de închinare aduce în biserici lemn, fân, trestie şi fură puterea şi gloria adevăratei laude.

în acest respectuos apel de încheiere adresat pastorilor şi tuturor celorlalţi credincioşi, vreau să vă rog să luaţi în considerare trei variante înfricoşătoare. In primul rând,

acceptarea noului gen de închinare - însoţit de toate compromisurile pe care le face - poate fi un act de mare *nepăsare şi* de *cruzime pastorală* care să nimicească în cei mai tineri orice

sentiment al nevoii de separare de viaţa păcătoasă a lumii şi să-i expună nepregătiţi în faţa puternicei culturi seculare. Cum să le pretindem să se păstreze curaţi de cultura păcătoasă şi lumească, dacă aceasta este adusă în închinarea bisericii lor? Niciodată, înainte de vremea noastră, bisericile n-ar fi acceptat un lucru de felul acesta.

In al doilea rând, acceptarea noului gen de închinare se va dovedi a fi puterea cea mai mare *de divizare* pentru următoarele câteva decenii, pentru că mulţi credincioşi se vor vedea obligaţi să se retragă din adunările în care are loc acest fel de închinare. Observăm întâmplându-se deja acest lucru la scară largă.

în final, odată cu adoptarea noului tip de închinare contemporană, bisericile îşi vor schimba caracterul în mod dramatic în lunile şi anii care vor urma. Cum va arăta biserica *ta* peste zece sau douăzeci de ani? Va fi ea o comunitate de credincioşi bazată pe o viaţă de închinare uşuratică, fără consistenţă, de divertisment, adăpându-se din izvoarele acestei lumi şi golită de toată puterea pe care o are adevăratul creştinism biblic? Va deveni ea o biserică de tip carismatic, în care închinătorii vor să danseze sau să cadă la pământ pe intervalele dintre bănci? Va mai putea fi ea recunoscută ca biserica conservatoare de altădată, a cărei părtăşie este bazată pe Biblie? Sau îşi va dori biserica ta ca prin puterea lui Dumnezeu să rămână ferm înrădăcinată în Adevărul lui Dumnezeu?

Oare câte biserici se vor îndepărta de calea biblică din cauza închinării lumeşti? Marea tragedie este deja în derulare pentru că, în marile oraşe şi metropole ale lumii, un nu măr semnificativ de biserici devin „neo-evanghelice" şi carismatice. Dumnezeu să ne ajute să îndrăgim şi să veghem la principiile măreţe ale închinării prezentate în Cuvântul Său, redescoperite prin Reforma protestantă şi păstrate de milioane de credincioşi

de-a lungul atâtor generaţii. Să-L mărturisim pe Domnul prin loialitatea arătată faţă de aceste principii! Să fim credincioşi chemării noastre de pastori şi de slujitori ai bisericilor! Scriptura este baza. Principiile contează. Pe Domnul trebuie să-L iubim şi să-L ascultăm în toate lucrurile. Nu lăsaţi să vi se fure închinarea biblică. Oricare ar fi preţul, ţineţi-vă cu tărie de închinarea centrată în Dumnezeu, neîntinată de născociri păcătoase, până în Ziua cea Mare, când noaptea se va risipi, iar noi vom privi ţintă la împăratul nostru, a cărui glorie nu va rămâne umbrită de lucrurile lumeşti pentru toată veşnicia.

ANEXĂ

REGULI PRACTICE PENTRU RUGĂCIUNEA PUBLICĂ

ANEXA

Reguli Practice Pentru Rugăciunea Publică

TOŢI CEI CĂRORA li se cere să se roage în cadrul serviciilor de închinare trebuie să ţină cont de următoarele câteva sfaturi. In general, aceste sfaturi pot fi aplicate şi la rugăciunile din cadrul orelor de rugăciune ale bisericii, dar în această situaţie flexibilitatea este mai mare pentru a-i încuraja pe cât mai mulţi să se roage, iar factorii restrictivi să fie reduşi la minimum.

1 Trebuie să ne spunem rugăciunea *cu toată convingerea,* total concentraţi pentru a ne înălţa gândurile spre cer, chiar şi când îi conducem pe alţii în rugăciune. Ar fi teribil ca pastorul sau liderul de închinare să nu se roage cu tot sufletul. Dumnezeu ne va cere socoteală pentru o astfel de nepăsare!

2Să nu ne rugăm prea repede, ci să avem un ritm normal al vorbirii. în felul acesta ni se pot urmări cuvintele cu atenţie şi interes, dând ocazia ascultătorului să şi le atribuie sieşi. Adu-ţi aminte că aceia care ne urmăresc trebuie să ne poată înţelege şi să se identifice cu ceea ce spunem.

3Să nu folosim un vocabular straniu, cu expresii pedante, ci să ne adresăm lui Dumnezeu în mod natural şi cu afecţiune. Fraţii elocvenţi vor trebui să-şi tempereze acest dar şi să se roage

cu smerenie înaintea Domnului.
4Să nu sărim în rugăciune de la un subiect la altul, ci să încercăm în rugăciune să reflectăm exemplul biblic al ordinii. Să nu recurgem la subterfugii, făcând digresiuni deranjante.
135
ÎNCHINAREA
5Să nu predicăm în rugăciune, din moment ce ne adresăm lui Dumnezeu, nu oamenilor. Rugăciunea nu trebuie folosită ca mijloc de transmitere a unor puncte de vedere faţă de închinători sau pentru a transmite în mod indirect mustrări şi îndemnuri. (Se ştie că în trecut participanţii la orele de rugăciune îl imitau în acest sens pe pastorul lor, transformând întrunirea într-un forum în care oamenii îşi exprimau opiniile sau acuzaţiile după cum doreau.)
6In rugăciune nu trebuie să-I facem anunţuri lui Dumnezeu, informându-L sau aducându-I aminte de anumite lucruri, cu scopul de a le spune oamenilor despre ce vrem să ne rugăm. Aceasta ar da de înţeles că nu-L credem pe Dumnezeu omniscient. Dacă vrem să ne rugăm pentru un lucru necunoscut celorlalţi, lucrul respectiv ar trebui să fie identificat *înainte* de rugăciune, sau ne rugăm pentru esenţa problemei, fără a intra în detalii.
7Este o regulă veche şi bună, potrivit căreia în rugăciunea publică să ne abţinem să menţionăm oamenii pe nume. Aceasta se conformează regulii biblice generale privind rugăciunea publică. Noi trebuie să ne rugăm pentru „sora noastră" sau „slujitorul Tău". Un singur Nume contează în rugăciunea publică. (Ora de rugăciune rezervată exclusiv membrilor bisericii permite o mai mare familiaritate.)
8Când conducem rugăciunea publică, ne vom concentra asupra lucrurilor importante, nu asupra celor mărunte, şi nu vom fi prea specifici, decât în cazul în care situaţia este gravă. De exemplu, în rugăciunea publică nu ar trebui să fie menţionată vânătaia unui copil, ci ea trebuie să intre în rugăciunea generală pentru bolnavi. Totuşi, boala de cancer a „acelui micuţ" trebuie să fie un motiv specific de rugăciune.
9Cu excepţia citatelor din Scriptură, să nu dăm citate în rugăciune. O altă excepţie posibilă ar fi menţionarea unui rând dintr-o cântare cunoscută, dar de obicei trebuie să ne rugăm cu propriile noastre cuvinte.
'ţ /"\Când menţionăm atributele şi lucrările lui Dumnezeu, -*WJ*vom avea grijă ca rugăciunea să nu devină un tratat de
136"
Reguli <u>Prac</u>tice Pentru Rugăciunea Publică
teologie sistematică **microcosmică.** lucrurile trebuie spuse clar şi simplu, menţionând doar *unele* atribute ale Domnului, nu toate, sau cel mult **majoritatea.**
nSă nu ne rugăm dezechilibrat, aducând Domnului doar laudă sau strigând numai după pocăinţă ori făcând numai cereri.
'I <^Să nu afişăm o faţă posomorâtă (îndeosebi la Cina X ^—Domnului), revenind mereu la păcatele şi nevrednicia noastră şi vorbind numai despre suferinţele lui Cristos, de parcă n-ar fi existat învierea care ne-a adus motive de bucurie. Aceste lucruri ocupă un loc esenţial în rugăciune, dar acelaşi loc trebuie să-l ocupe şi binecuvântările câştigate pentru noi de Cristos, Domnul înviat. Trebuie să ne rugăm ca nişte oameni care au primit *Evanghelia* - adică *vestea bună.*
f>enr:ru cei care ne ascultă rugăciunile este bine să evităm folosirea constantă a pronumelor pentru divinitate sau a Numelui Domnului. Din cauza emoţiei, unii oameni încep fiecare propoziţie cu numele „Doamne!" sau cu alte expresii similare. Uneori numele sau pronumele divin apare după fiecare al doilea sau al treilea cuvânt. Acest fapt îngreunează foarte mult concentrarea în rugăciune a închinătorilor.
MDe asemenea, să ne ferim ca de ciumă să adoptăm un ton prin care să dăm de înţeles că e normal ca Dumnezeu să
ne dea ceea ce Ii cerem. O astfel de atitudine este inadmisibilă
când venim înaintea Atotputernicului Dumnezeu, pentru că
denotă neseriozitate şi indiferenţă.
Trebuie să încercăm să scăpăm de anumite clişee supărătoare care ne-au intrat în obişnuinţă şi care sunt

nefireşti, cum ar fi, de exemplu, să începem rugăciunea cu expresia: „Noi *într-adevăr* Te rugăm" cu accentul pus de regulă pe „într-adevăr".

"1 /^Să ne ferim apoi de tonul cântat al vocii. Antidotul cel XUmai bun este tonul normal şi serios.

'I f7Să nu permitem ca ziarele să hotărască agenda noastră JL/ de rugăciune şi să nu emitem niciodată judecăţi sau opinii politice.

Reguli ***Practice Pentru Rugăciunea Publică***

i QSă avem grijă să nu ne repetăm. Acest lucru poate fi -LOlegitim în rugăciunea privată, dar nu în cea publică. Totuşi, acelaşi lucru poate fi cerut de mai multe persoane participante la ora de rugăciune.

-1 *(~\Să* nu ne rugăm niciodată pe nume împotriva oamenilor *l_y*sau a unor mişcări, aşa cum fac carismaticii, crezând că ei sunt împuterniciţi să scoată personal dracii şi să alunge forţele întunericului prin rugăciunile lor. Psalmii de imprecaţie îl prezintă pe David pronunţând rugăciuni de judecată, dar el face acest lucru ca un tip al lui Cristos. In ce ne priveşte pe noi, pronunţarea imprecaţiilor este doar prerogativa Domnului, nu şi a noastră. Datoria noastră este să ne rugăm pentru ocrotirea altora şi pentru limitarea răului, nu împotriva oamenilor. Când apostolii au fost persecutaţi, ei doar I-au amintit lui Dumnezeu tirania vrăjmaşilor lor, după care s-au rugat să aibă curaj şi să fie binecuvântaţi în vestirea Cuvântului.

fim atenţi să nu acaparăm timpul de rugăciune al celor care vor să se roage după noi. Pentru rugăciunea comună din biserică, înaintaşii noştri şi-au luat drept motto textul din ***Eclesiastul*** 5:2: „Nu te grăbi să deschizi gura şi să nu-ţi rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu, căci Dumnezeu este în cer şi tu pe pământ, de aceea să nu spui vorbe multe."

Exemple biblice de închinare şi rugăciune

Următoarele texte biblice ne prezintă un număr de subiecte pe care le putem include în închinare şi în rugăciune. Este demn de menţionat faptul că întotdeauna în aceste exemple se păstrează structura de tipul „fii obiectiv înainte de a fi subiectiv".

Modelul de rugăciune al Domnului din *Matei* ***6:9-13***

Această rugăciune nu ne-a fost lăsată pentru a fi recitată, ci ca model, deoarece conţine principii importante referitoare la

ordine şi conţinut. **Fiecare petiţie reprezintă** un element care trebuie să fie introdus **în rugăciunea** publică.

„Tatăl nostru" - ne rugăm **Tatălui** nostru ca unui Dumnezeu personal, părintesc şi care poate fi cunoscut. (Când ne adresăm Tatălui ne adresăm de fapt întregii divinităţi.)

„Care eşti în ceruri" - ne înălţăm gândurile pentru a exprima măreţia lui Dumnezeu care este preţuit ca Fiinţa eternă şi infinită, care fiinţează în afara creaţiei şi este mai presus de aceasta.

„Sfinţească-se Numele Tău" - ne rugăm înaintea unui Tată sfânt, ale cărei atribute le recunoaştem şi le adorăm.

„Vie împărăţia Ta" - ne închinăm lui Dumnezeu ca unui împărat care are toată autoritatea şi puterea. Noi aşteptăm venirea şi biruinţa împărăţiei Sale glorioase. în acelaşi timp dorim ca împărăţia Lui să biruiască în viaţa multor oameni pierduţi.

„Facă-se voia Ta" - Recunoaştem că voia lui Dumnezeu este desăvârşită şi promitem că vom asculta de El. Voinţa persoanei care se roagă se subordonează voii Tatălui.

„Pâinea noastră cea de toată zilele dă-ne-o nouă astăzi" - cerem de la El împlinirea tuturor nevoilor pentru trupul şi sufletul nostru; recunoaştem dependenţa totală de Dumnezeu.

„Şi ne *iartă nouă greşelile noastre"* - ne dorim curăţarea *zilnică* de toate păcatele noastre şi

recunoaştem că trebuie să iertăm şi noi greşelile altora.
„Şi nu ne duce în ispită" - ne rugăm să fim ţinuţi departe de spiritul lumesc, de mândrie şi de orice alt păcat.
„Ci izbăveşte-ne de cel rău" - ne rugăm pentru ajutor şi izbăvire în bătălia zilnică împotriva păcatului.
„Căci a Ta este împărăţia ..." - afirmăm că toată puterea este a lui Dumnezeu şi totul se află sub autoritatea Sa; El poate împlini voia şi promisiunile Sale.

Cea mai lungă rugăciune consemnată a Mântuitorului, *loan 17*

Acest capitol merită a fi supus unui studiu mai detaliat decât

o facem în acest loc. Totuşi, următoarele subiecte generale pentru rugăciune sunt clar evidenţiate în text, motiv pentru care trebuie să le includem în rugăciunile noastre, afirmându-le şi preamărindu-le cu tărie.

v. 1
Rugăciunea adresată Tatălui ca Fiul să fie glorificat
v. 2 Statutul de Împărat şi Mântuitor al Iu Cristos
v. 3 Scopurile finale ale lui Dumnezeu
v. 4 Lucrarea isprăvită a lui Cristos
v. 5 Calitatea eternă de fiu a lui Cristos
v. 6 Alegerea şi mântuirea poporului lui Cristos căruia i se dă puterea să rămână ascultător faţă de Cuvânt
v. 7-8 Cuvânt şi lumină ca să-1 înţelegem
v. 9-11 Mijlocire pentru copiii lui Dumnezeu, îndeosebi pentru păstrarea lor în siguranţă
v. 12 Siguranţa veşnică
v. 13 Bucuria creştină
v. 14 Noua natură
v. 15-16 Păstraţi neîntinaţi de lume
v. 17 Sfinţire
v. 18 Marea trimitere
v. 19 Dedicare
v. 20 Mijlocire pentru sufletele pierdute
v. 21-23 Unitate şi păstrarea sănătoasă a doctrinelor
v. 24 Slava cerească

Sfaturi suplimentare din Noul Testament

Efeseni 3:14-19: rugăciunea este oferită cu reverenţă Tatălui: „Iată de ce, zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Isus Cristos." Apostolul preamăreşte măreţia şi

caracterul **părintesc** .ii **lui I >umnezeu,** i.ir apoi cere progresul spiritual al **credincioşilor din Efes.**
Luca 18:10-14: **pilda fariseului** şi **a** vameşului condamnă automulţumirea şi **insistă** asupra pocăinţei sincere pentru ca rugăciunea să fie **ascultată.**
Coloseni 1:3,9,12: **rugăciu** nea este adresată Tatălui; ea începe cu mulţumiri pentru harul Său mântuitor, apoi continuă să ceară creşterea credincioşilor în cunoaştere, înţelepciune şi

experienţă spirituală.
2 *Tesaloniceni 3:1:* apostolul cere să fie făcute rugăciuni pentru el şi pentru ceilalţi apostoli - „încolo, fraţilor, rugaţi-vă pentru noi, astfel încât Cuvântul Domnului să se răspândească şi să fie proslăvit cum este la voi."
1 Timotei 2:1-4: credincioşii trebuie să mijlocească cu perseverenţă pentru toţi oamenii, inclusiv pentru împăraţi, şi pentru pacea şi siguranţa publică.
Evrei 5:7-8: sunt menţionate trăirile sufleteşti ale lui Cristos în timp ce făcea „rugăciuni şi cereri cu strigăte mari şi cu lacrimi".
Evrei 10:19-22: ne apropiem de Dumnezeu pe baza meritelor lui Cristos câştigate prin moarte, preamărind slujirea Lui de Mare Preot, după care cerem ajutor să ne pocăim.
Evrei 13:3: „Aduceţi-vă aminte de cei ce sunt în lanţuri, ca şi cum aţi fi şi voi legaţi cu ei; de cei chinuiţi, ca unii care şi voi sunteţi în trup."
Iacov 5:16: „Mărturisiţi-vă unii altora păcatele şi rugaţi-vă unii pentru alţii, ca să fiţi vindecaţi. Mare putere are rugăciunea fierbinte a celui neprihănit!"
Exemple de rugăciune din Vechiul Testament
Iată câteva exemple de rugăciune din Vechiul Testament, structurate după categoriile prezentate mai sus pentru a ne oferi sfaturi pentru rugăciunea publică.
Adorare şi închinare obiectivă: *1 Cronici 29:10-19* oferă un exemplu minunat cu privire la prima componentă a rugăciunii publice (citat parţial):

„Binecuvântat să fii Tu din veac în veac, Doamne, Dumnezeul părintelui nostru Israel! A Ta este, Doamne, mărirea, puterea şi măreţia, veşnicia şi slava, căci tot ce este în cer şi pe pământ este al Tău. A Ta, Doamne, este domnia, căci Tu Te înalţi ca un Stăpân mai presus de orice! De la Tine vin bogăţia şi slava, Tu stăpâneşti peste tot, în mâna Ta sunt tăria şi puterea şi mâna Ta poate să mărească şi să întărească toate lucrurile. Acum, Dumnezeul nostru, Te lăudăm şi preamărim Numele Tău cel slăvit."
O serie de psalmi ne oferă, de asemenea, exemple frumoase de invocare şi închinare.
Afirmare, mulţumire şi încredere: *1 Samuel 2:1-10* (rugăciunea Anei); 2 *Cronici 20:6-12; Psalmul 23; Psalmul 89:1-18; Psalmul 145.*
Pocăinţă şi dorinţa de sfinţire: *Psalmul 32; Psalmul 51; Daniel 9.*
Dedicare: 2 *Cronici 6:14-42; Iona 2:2-9.*
Mijlocire: *Geneza 18:16-33; Exodul 32:11-14.*
Pledare: 2 *împăraţi 19:14-19; Psalmul 59; Isaia 38:9-16; Ieremia 12:1-4.*

INCHINKREK

O analiză biblică a principalelor schimbări apărute în închinarea din zilele noastre

„închinarea este, într-adevăr, supusă unui proces de schimbare completă", afirmă autorul. „Un nou stil de închinare a pătruns în lumea evanghelică, zguduind din temelii concepţiile şi atitudinile tradiţionale." Cum trebuie să reacţionăm la aceste schimbări? Oare să fie totul doar o problemă ce ţine de gust şi de veacul în care trăim? Vin oare aceste schimbări în ajutorul bisericilor sau menirea lor este să le schimbe într-un mod de nerecunoscut? Această carte ne prezintă patru principii de bază pe care Isus Cristos le-a stabilit pentru închinare şi după care trebuie să fie judecate toate ideile noi. Cartea ne mai explică modul în care s-au închinat creştinii în vremurile biblice

şi supune discuţiei felul cum au întrebuinţat aceştia instrumentele muzicale în închinare. Se dă răspuns la întrebarea: Ce ne învaţă Biblia despre conţinutul şi ordinea pe care ar trebui să le aibă un serviciu de închinare din zilele noastre?

Dr. PeterMasterseste pastorul bisericii Metropolitan Tabernacle (biserica lui Spurgeon) din centrul Londrei din anul 1970.

ISBN 978-973-8448-93-3

f WWV
EDITURA
ĂCLIA
www.faclia.ro448933 >